

WYDANIE SPECJALNE

ECHO TYGODNIA

ECHO
WEEKLY

Niezależny magazyn dla każdego

Nr 101 Toronto 13 - 19 września 1984

CENA \$ 1.50

W I T A M Y !

Pierwszy akt Pielgrzyma po przybyciu do Quebecu pocałunek złożony na goszczącej Go ziemi. Jest to już osobista tradycja Jana Pawła II

Ojca Świętego witaty tłumy, liczące około czterech milionów. Dostojnego Gościa witała pani Jeanne Sauvé, gu-

bernator generalny Kanady. Określiła Papieża jako pielgrzymia miłosierdzia i pokoju. "Przybywam, jako świadek nadziei", odpowiedział Jan Paweł II

PIERWSZE SŁOWA NA ZIEMI KANADYJSKIEJ

Po lądowaniu na lotnisku miejskim w Quebecu, Ojca Świętego powitała Jeanne Sauvé, gubernator generalny Kanady. Odpowiadając na powitanie, Jan Paweł II zwrócił się do kanadyjskich dygnitarzy w następujących słowach (które podajemy w tłumaczeniu i obszernym streszczeniu)

Witam cię, ludu tego kraju, witam amerykańskich Indian, ludzi pochodzenia francuskiego i angielskiego, imigrantów z całego świata, żyjących tu obok siebie, wspólnie osiągniętych postęp i dzielących trudny, lecz podniecający szlak historii

Witam was, wierni i członkowie innych rodzin duchowych. Wspólnie dążmy przed oblicze Boga

Witam was, mężczyźni i kobiety, którzy szukacie znaczenia życia, lecz nie znaleźliście odpowiedzi, która by zaspokajała wasze najwyższe aspiracje. Staracie się żyć z godnością i odpowiedzialnością. Wspólnie szukajmy najlepszej drogi życia

Nie przybywam w odwiedziny do was jako głowa państwa. Wprawdzie Watykan jest uznawany na arenie międzynarodowej za państwo, aby w ten sposób lepiej zapewnić swobodę Stolicy Apostolskiej

Ale, nade wszystko, przybywam do was jako pasterz i brat. Jestem waszym bratem jako człowiek i waszym bratem jako sługa Jezusa Chrystusa

Przez jedenaście najbliższych dni, przemierzę wasz kraj od oceanu do oceanu, a mari usque ad mare. Chcę wam zadać trochę pytań i chciałbym też usłyszeć wasze pytania. Chciałbym mówić do was o problemach naszych czasów, dotyczących kultury, społeczności, technologii, rodziny, wspólnoty i sprawiedliwości. Bowiem nic nie jest obojętne wobec miłosierdzia człowieka wierzącego, wobec jego lub jej umiłowania ludzkości. Chcę nade wszystko mówić do was o problemach podstawowych: o wierze, o przeżywaniu Boga, o nadziei. Słowo moje nie przypisuje sobie odpowiedzi na wszystkie wasze pytania ani nie chce zastąpić waszych poszukiwań. Ale da wam światło i siłę wiary w Jezusa Chrystusa, jak to ogłosił sam Piotr w Galilei. Tyś jest Chrystus, Syn Boga żywego!

Ciąg dalszy str. 21 szpalta 4 u dołu

W tym rozległym kraju, jakim jest Kanada, rozpoczynam swą pielgrzymkę w Quebecu i jestem z tego bardzo zadowolony. Witam cię, Quebecu, pierwszy Kościół w Północnej Ameryce, pierwszy świadek wiary

Witam was, wyznawcy Jezusa Chrystusa i członkowie Kościoła Katolickiego. Umacniajmy pospołu wiarę, wyrażającą się w doskonaleniu miłości

Witam was, wyznawcy Jezusa Chrystusa i członkowie innych wyznań chrześcijańskich. Razem dążmy do tego samego Chrystusa i Pana

Witam was, wierzący w Boga i dziedziczący nadzieję ludu Izraela. Wspólnie odkrywajmy słowo życia

Pozdrawiam cię, ludzie quebecki, którego tradycje, język i kultura dają twemu społeczeństwu w Północnej Ameryce tak bardzo wyróżniające cechy

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF

GRAZYNA FARMUS

Współpracują

Zofia Boncza, Bohdan Ejbich,
Magdalena i Marek Czyżycy,
Zbigniew Farmus,
Karolina Jankowska, Olimpia Orlewicz,
Ewa i Michał Rejkowscy,
Janusz Pietrus i inni.

ADRES ECHA TYGODNIA

Tylko dla korespondencji

393 SHAW St

M6J 2X4 TORONTO, Ontario

TELEFON 531-5523

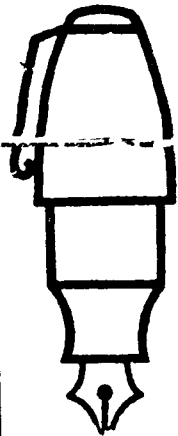
UWAGA dzwony przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5	Stałe ogłoszenia w kątku handlowym
2 kolumny x 1 cal - \$ 10	3 miesiące \$ 42
1 kolumna x 2 cale - \$ 10	Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy
1/2 strony - \$ 175	i jej poszukiwaniu - bezpłatnie
1 strona - \$ 350	

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów
w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata: półroczna \$ 25, roczna \$ 50

WITAMY.

Wreszcie nadarzyła się szansa okazania zbiorowej radości. Demonstracja polska nie przeciw, lecz za. Okazja do osobistego powitania Wielkiego Rodaka.

Niektórzy się nie kwapią. Nie chcą tłuc się w zatłoczonej komunikacji, wystawac na deszczu, czekać. Tłum zrobią inni. Oni już widzieli. W Polsce. W Watykanie. W telewizji.

Ojciec mógłby sobie wszak również pooglądać w telewizji Kanadyjczyków - Frankofonów, Anglofonów, Indian, Eskimosów i nas rodaków - Polaków na emigracji. Wybrał trudniejszą drogę. Spotkania.

Wyjdźmy Mu więc na spotkanie.

Czytelnicy Echa Tygodnia witają Ojca Świętego na trasie pielgrzymki!

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

● **Zamieszki na tle rasowym w RPA** W Republice Południowej Afryki doszło do wystąpienia Murzynów niezadowolonych z nowej konstytucji, która po raz pierwszy w historii RPA przyznaje ograniczone prawa polityczne Hindusom, oraz kolorowym obywatelom z domieszką krwi rasy białej, ale wyklucza Murzynów, oraz podwyżki czynszu. W trakcie kilkudniowych zamieszek zginęło co najmniej 32 osoby, a 300 zostało rannych. Dr N Motlana przywódca murzynski z Soweto powiedział, że "tak długo jak długo czarny będzie wykluczony z miejsc, gdzie podejmuje się decyzje tak długo będzie przemawiał za pomocą butelek z benzyną".

● **Na dwa miesiące przed wyborami prezydenckimi w USA** - jak wykazał sondaż Gallupa - para Reagan - Bush prowadzi 23% głosów wyborczych nad parą Mondale - Ferraro.

● **Lista ofiar reżimu Khomeiniego** "The People's Mujaheddin" - główne ugrupowanie partyzanckie walczące przeciwko przywództwu Iranu w świecie islamskim oraz reżimowi Khomeiniego wysłało do sekretarza generalnego ONZ J de Cuellara listę 10231 nazwisk osób zamordowanych w Iranie z powodów politycznych. Obok nazwisk podane są data, okoliczności śmierci, miejsce egzekucji oraz zawód i wiek. Ugrupowanie domaga się wysłania do Iranu przedstawiciela ONZ do celu zbadania przez niego stanu praw człowieka w tym kraju. Zdaniem "The People's Mujaheddin" od czerwca 1981 roku w Iranie zostało zamordowanych z powodów politycznych co najmniej 40 000 ludzi.

● **Kardynał Slipyj nie żyje** W wieku 92 lat zmarł w Watykanie kardynał ukraiński Józef Slipyj. Kardynał Slipyj spędził 18 lat w sowieckich więzieniach i łagrach. Był i pozostał wzorem religijnego oporu w państwie sowieckim. W Watykanie mieszkał od roku 1963, roku w którym władze sowieckie zgodziły się na jego wyjazd z

ZSRR. Kardynał Slipyj pragnął przez cały czas otrzymać nominację na patriarchę katolików ukraińskich, ale Watykan nigdy nie spełnił jego pragnienia. Według niezadowolonego kardynała Slipyja wynikało to z umowy, którą Watykan zawarł z Moskwą w celu uzyskania jego zwolnienia i zgody na opuszczenie ZSRR.

● **Amerykańska gospodarka zwolniła obroty** Według danych Departamentu Handlu Stanów Zjednoczonych rządowy wskaźnik rozwoju gospodarki spadł w lipcu br o 0,8%, natomiast w czerwcu - o 1,3%. Według ekonomistów jest to zapowiedz końca dynamicznej eksplozji gospodarki amerykańskiej trwającej od 21 miesięcy. Departament Handlu podał także, że deficyt handlowy osiągnął w czerwcu rekordową wysokość - 14 miliardów dolarów, a w pierwszych 7 miesiącach br 73,8 mld dol. przekraczając roczny deficyt zeszłego roku - 69,6 mld dol. Niektórzy z ekonomistów uważają, że zwolnienie obrotów amerykańskiej gospodarki w br jest zjawiskiem pozytywnym, gdyż będzie przeciwdziałał tendencjom podniesienia stopy procentowej.

● **Prezydent Iranu Ali Khamenei przebywał z wizytą w Syrii i Libii** Głównym tematem rozmów było "wzmocnienie wzajemnych stosunków oraz ustalenie wspólnej strategii walki przeciwko reżimowi syjonistów". Na krótko przed wizytą Khamenei w Libii prezydent Libii Kaddafi oświadczył, że należy całkowicie "zniszczyć tzw państwo Izrael".

● **16 kubaskich doradców wojskowych oraz 7 libijskich zginęło z rąk partyzantów nikaragujskich** podczas ataku 29 sierpnia na szkołę wojskową nikaragujskiego reżimu komunistycznego mieszczącą się w pobliżu wioski Santa Clara. Podczas obchodów 15 rocznicy zamachu stanu, który przyniósł władzę w Libii pułkownikowi Kaddafiemu, Kaddafi oświadczył,

że żołnierze libijscy walczą w Nikaragui, a jego rząd się pomocą wojskową wiedzionemu przez marksistów rządowi sandynistycznemu.

● **Libańscy kamikaze** Przywódca Szayitow w Libanie Nabik Berrri powiedział, że ponad 50 młodych Libańczyków zostało wyszkolonych w atakach samobójczych na oddziały oraz obiekty wojskowe i jest gotowych do takich ataków na pozycje izraelskich wojsk okupujących południowy Liban.

● **Azyl polityczny w Iraku dla porywaczy pasażerskiego samolotu irańskiego** Irański policjant, oraz małżeństwo z dwójką małych chłopców zwolnili pasażerski samolot irański z 66 zakładnikami na pokładzie w zamian za azyl polityczny w Iraku. Porywacze oświadczyli, że są przeciwnikami reżimu Khomeiniego i zwolennikami monarchii w Iranie.

● **Rozłam w izraelskiej Partii Pracy** Mapam - lewicowa frakcja w izraelskiej Partii Pracy na znak protestu przeciwko połączeniu rządowej Partii Pracy z Likud oraz przeciwko przyznaniu stanowiska w rządzie byłemu ministrowi obrony A Sharonowi wystąpiła z Partii Pracy, stając się partią opozycyjną. Od sojuszu z Partią Pracy odstąpił także z tych samych powodów Ruch Praw Człowieka. Wystąpienia te zmniejszyły liczbę posłów w ramieniu Partii Pracy z 44 do 37. Ale Partia Pracy spodziewa się przyłączenia do niej Partii Jahad i jednego niezależnego posła co zrowną ją w ilości miejsc poselskich z Likud (obydwie po 41 miejsc).

● **Trwa tragedia zatrucia pokarmowego w Wielkiej Brytanii** W szpitalu psychiatrycznym w Wakefield w ciągu dwóch tygodni zmarły na skutek zatrucia salmonelą 24 osoby. Objawy zatrucia wystąpiły u 400 osób. 16 osób wykazuje nadal objawy zatrucia z czego 6 znajduje się w stanie ciężkim.

Brian Mulroney i polityka zagraniczna Kanady

O pełnym miękkości (delikatnie mówiąc) stosunku liberałów na czele z czerwonym premierem Trudeau do ZSRR i bloku wschodniego, a z drugiej strony pełnym pokazywaniu pleców w stosunku tychże samych do USA i NATO każdy kto śledził choć trochę politykę zagraniczną Kanady dobrze wie.

Brian Mulroney, a także jego Partia Postępowo-Konserwatywna nieraz krytykował

politykę zagraniczną liberałów za to i za cały szereg innych niekonsekwencji oraz nielojalności wobec Zachodu. Ich koncepcja polityki zagranicznej Kanady była także elementem druzgocącej kłębki, którą zadał Partii Liberalnej. Różne cechy tej koncepcji takie jak proamerykanizm, antysowiecizm, antykomunizm, antytotalitaryzm, pro NATO, solidarność z ruchami dysydenckimi w państwach totalitarnych i komunistycznych, solidarność z

polską "Solidarnością" są cechami bliskimi każdemu Polakowi pragnącemu Polski wolnej, demokratycznej i niepodległej, a świata bez czerwonych gwiazd bolszewickich itp.

Dopóki torysi nie byli u władzy ich polityka zagraniczna ograniczała się jednak tylko do koncepcji. Obecnie gdy władzę zdobyli nadszedł czas jej stosowania. Do wyborców - zwłaszcza etnicznych uchodźców przed komunizmem i totalitaryzmem

będzie należało zadanie sprawdzania stopnia realizacji głośzonych obietnic w sprawach kanadyjskiej polityki zagranicznej. Sam Brian Mulroney lepiej nie mógł rozpocząć przekształcania w rzeczywistość torysowskiej koncepcji polityki zagranicznej, gdy w wywiadzie dla tygodnika "Newsweek" już jako wybrany premier stwierdził, że w celu wzmocnienia więzi kanadyjsko-amerykańskich zaprosi wkrótce na nieformalne rozmowy do

Kanady prezydenta USA Reagana.

"Nie sądzę - powiedział Mulroney - że wzajemne spotkanie się premiera Kanady i prezydenta Stanów Zjednoczonych musi się odbyć w ramach oficjalnej wizyty państwowej. Przecież to nie jest facet przybywający z przestrzeni kosmicznej, prawda? To jest sąsiad".

Jeśli idzie o politykę zagraniczną nowego premiera, rzeczywiście ładny początek

ŚWIATOWIT

17 WRZEŚNIA MULRONEY PREMIEREM

W poniedziałek, 17 września o 2:30 po południu Brian Mulroney obejmie urząd jako 18 premier Kanady. Data została ustalona na spotkanie z obecnym premierem Johnem Turnerem.

Spotkanie odbyło się przy zamkniętych drzwiach. Następnie Mulroney spotkał się w Cytadeli w Quebec z panią Jeanne Sauve - gubernatorem Kanady w celu ustalenia spraw protokolarnych.

Przedmiotem obu krótkich spotkań nie były posunięcia polityczne i gospodarcze nowego rządu.

Mulroney oświadczył po spotkaniu, że w najbliższych dniach przedstawi swój nowy gabinet. W związku z wizytą Ojca Świętego i Królowej Brytyjskiej nie ustalił daty otwarcia sesji parlamentu.

POSTAREMU DLA WSZYSTKICH

John Crosbie, jeszcze krytyk polityki finansowej rządu, a już niedługo filar konserwatywnego gabinetu zapewnił, że rząd konserwatywny nie dokona cięć budżetowych na dotychczas funkcjonujących powszechnych programach.

Crosbie zaprzeczył szefowi banku Royal Rowlandowi Frazee, który powiedział niedawno w wywiadzie, że by obciążyć deficyt rządowy trzeba będzie zrezygnować z idei powszechności programów socjalnych prowadzącej do wypłacania zasiłków milionerom. Crosbie należał do przeciwników takiego rozwiązania, obecnie jednak reprezentuje punkt widzenia nowego rządu. "Ostateczna decyzja należy do Mulroneya" - stwierdził w wywiadzie prasowym.

LECAĆ PROCENTY

Rząd federalny wydaje więcej na płacenie procentów od zaciągniętych długów niż jest w stanie zebrać od podatników. Przynajmniej tak to wygląda gdy zbadany okres pierwszych trzech fiskalnych miesięcy stwierdza wydział spraw finansowych. Spłata procentów w tych 3 miesiącach wynosiła 5,2 miliarda, blisko 1 miliard więcej niż w roku ubiegłym i o 100 milionów więcej niż wynoszą dochody rządu z podatków. Przy końcu tego roku fiskalnego zadłużenie Kanady osiągnie 180 miliardów dolarów.

PODWYŻKA

Linie kolejowe VIA Rail podwyższają w tym tygodniu opłaty za przejazd o 3,5 procenta. Podwyżka ma wyrównać rosnące koszty operacyjne.

KONSERWATYWNY PARLAMENT — LIBERALNY SENAT

W przyszłym miesiącu nowy parlament kanadyjski otworzy kolejną sesję. Zgodnie z wynikiem wyborów składac się on będzie z 211 posłów konserwatywnych, 40 liberalów, 30 NDP i 1 niezależnego. Pozostał

jednak "liberalny" senat, złożony z 74 liberalów, 23 konserwatystów i 4 niezależnych 83 posłów w senacie mianowanych było przez Liberal Party. Zgodnie z przyjętym prawem dożywotnio. Zadaniem senatu jest między innymi zatwierdzanie uchwał parlamentu. Może się jednak zdarzyć, że senat odrzuci uchwałę, jak to miało miejsce w 1958 r. podczas panowania torysowskiego rządu Diefenbakera. Małe prawdopodobieństwo buntu senatu wiąże się z niepopularnością tego kroku w społeczeństwie i możliwością przegłosowania przez parlament ustaw ograniczających poczynania senatorów.

POWITAŁ I ODCHODZI

John Turner, drugi jeśli chodzi o krótkość panowania premier Kanady powitał Ojca Świętego na lotnisku. Pożegna go jednak, jak wskazują ostatnie uzgodnienia, jego następca Brian Mulroney.

John Turner przyjął z rąk Jana Pawła II Komunię Świętą podczas mszy połowej celebrowanej w Quebec City. Moment sfilmowała CBC.

SPOTKANIE NA SZCZYCIE (BEZROBOCIA)

W przyszłym miesiącu 10 premierów prowincji spotka się z Brianem Mulroneym. Premier Ontario William Davis uważa, że głównym przedmiotem rozmów powinno być bezrobocie. Osiągnęło ono w Kanadzie 11,2 procent, w ubiegłym miesiącu ontaryjski wskaźnik wynosił 9,1 procent. Oznacza to, iż w miesiącu sierpniu 400 000 ludzi szukało pracy. Davis nie potrafił odpowiedzieć na pytanie reporterów jaką drogą chciałby zmniejszyć bezrobocie.

OSAMOTNIENIE W POPULARNOŚCI

Jedyny z 11 ministrów gabinetu, który ocalał w wyborach Lloyd Axworthy zamierza zając się bardziej wyborcami. Widzi też na tej drodze szansę odbudowy popularności posłów, którzy zajęli posiedzenia w parlamencie i wdrazaniem rządowych koncepcji zapomnieli o potrzebach okręgów z których zostali wybrani.

Axworthy należał do grupy, która agitowała za powstrzymaniem się od produkcji

KANADA

broni nuklearnej. Jako minister imigracji znany jest Polakom z wprowadzenia w okresie stanu wojennego. Jako minister transportu wprowadził deregulację kanadyjskich linii lotniczych. 44-letni poseł z Winnipeg uważany jest za najbardziej popularnego spośród liberalów w nowym parlamencie.

SUROWOŚĆ ODSTRASZA

Wskaźnik ciężkich przestępstw kryminalnych w Kanadzie wzrósł nieco w ubiegłym roku. W 1982 wynosił on 685 przestępstw na 100 000 obywateli, w 1983 - 686. Spadła natomiast ogólna przestępczość 3,7%. Prokurator generalny Robert Kaplan przypisał ogólny spadek przestępczości większej surowości sędziów i sądów apelacyjnych.

KRÓCEJ PRACOWAĆ

W Ottawie opublikowano Raport Finansowej Komisji Senatu, który zakończył 2-letnie badania grupy międzypartyjnej kierowanej przez konserwatystę senatora Williama Doody z Nowej Fundlandii.

Raport zawiera, między innymi, receptę na zmniejszenie bezrobocia. Jest nią propozycja skrócenia tygodnia pracy. W tym roku na rozwiązanie takie wyraziły zgodę związki zawodowe CLC akceptując 32 godzinny tydzień pracy. Domagała się jednak by zapłata za krótszy o 8 godzin tydzień nie była mniejsza.

Wiosną br. 37-godzinny system pracy wywalczyli robotnicy w Niemczech Zachodnich. W USA wynosi on nadal 40 godzin.

POZNIEJ PIC

69% Kanadyjczyków może opowiedzieć się za podniesieniem z 19 do 21 lat granicy wieku, w którym można legalnie spożywać alkohol. 27 procent jest przeciwnych. Badania przeprowadził Instytut Gallupa. Za podniesieniem wieku opowiadają się częściej niepijący, kobiety i osoby starsze.

W 4 prowincjach obowiązują granice wieku 18 lat: Quebec, Alberta, Manitoba i Prince Edward Island. W USA można pić dopiero w wieku 21 lat w 24 stanach. Badania Gallupa poprzedziła dyskusja nad niepokojącym wzrostem śmiertelnych wypadków samochodowych spowodowanych przez pijaną młodzież.

ZA PÓZNO

Więzien Robert Goult z Joyceville podjął walkę o uznanie go uprawnionym do głosowania. Osoby przebywające w więzieniu nie mają tego prawa. Jego prawnik Fergus O'Connor przedstawił w sądzie argumentację, że zabronienie więzniom udziału w głosowaniu jest niezgodne z Konstytucją. Sędzia pani Barbara Reed zgodziła się z tą argumentacją, stwierdzając, że paragraf dotyczący praw wyborczych osób przebywających w więzieniu jest niezgodny z Kartą Praw, która gwarantuje wszystkim obywatelom prawo do głosowania. I Robert Goult byłby zjawą.

przy wyborczej urnie w swym rodzinnym okręgu w Hamiltonie, gdyby nie minister sprawiedliwości Donald Johnston, który złożył apelację do sądu najwyższego. Zanim zapadła decyzja termin wyborów minął.

DLA PRZYKŁADU

Największa w Kanadzie firma produkująca samoloty de Havilland Aircraft of Canada znalazła się w ostatnich latach w poważnych tarapatkach finansowych. W ubiegłym roku straciła 236,5 miliona dolarów i spodziewała się co najmniej takich samych strat w kolejnych latach. W ubiegłym tygodniu zwolniony został jej dyrektor John Sandford. Moment tej decyzji nie był przypadkowy. Konserwatywny rząd Ontario był surowo krytykowany za finansowanie deficytowych zakładów, a jego nierentowność podawana była jako przykład rozrzutności konserwatystów.

MULRONEY NIE WYRZUCI BIUROKRATÓW

Brian Mulroney zaprzeczył pogłoskom, jakoby zamierzał w ramach cięć budżetowych pozabawić pracy 400 biurokratów. Chodzi o osoby na wysokich stanowiskach, które otrzymały posady z rąk liberalów.

ODWAGI PANOWIE, ODWAGI

Do ostatniej chwili departamenty rządu liberalnego w Ottawie funkcjonowały tak, jakby miały przetrwać wybory. Posunięcia zapowiedziane i te które stały się niewdrożonym prawem obciążają nowy rząd. Przedwyborcze zmiany, pomysły ministrów przetasowanych gabinetów snuc się będą po parlamentarnym wzgorzu i zakłócać harmonijny obraz totalnej zmiany, której tak Kanadyjczycy pragnęli.

Lalonde, jego gabinet i urzędnicy dopracowali już projekt nowego podatku dochodo-

wego i od sprzedaży. Aż żal wyrzucić do kosza, bo skąd wziąć 30 miliardów na zapłacenie długów. A przecież od lutego obywatele zdążyli się już przyzwyczaić, że zapłacą więcej.

A jak tu wyrzucić parę setek porządnym urzędnikom dyrektorów i organizatorów. Poprzesuwamy troszkę i będzie na nowo. Pierwsze kroczki nowego premiera najwyraźniej nie zmiernają w kierunku muru, o który miał w swym wyborczym obietnicach uderzyć. Nie, nie zwolnimy 400 biurokratów, a mur ten głosi: zmniejszymy wy-

datki rządowe. Następna wypowiedź też z NIE. Nie zamierza naruszyć powszechności przywilejów socjalnych. Czyli stary absurd, że nasz premier na trojkę dzieciactwów otrzyma zasiłek rodzinny tej samej wysokości co potomstwo sprzątaczek w parlamencie. Niech tam się i dzieci bogaczy przyzwyczajają do oszczędzania (na luksusy).

Biednego Turnera zgubiły stare znajome twarze wokół i nie mniej stare chwytły (z wyjątkiem swoistego uchwytu poniżej damskiego krzyża) Kil-

ka takich i nasz nowutki Mulroney wyda się skądinąd znajomy.

Musi się zdobyć więc na kilka TAK. Również przy ograniczonym interesami biurokracji jej rozgrzebanymi sprawami i długami, polu manewru. Przynajmniej TAK w trybie i jawności podejmowania niepopularnych decyzji, które są Kanadzie potrzebne.

Mulroney cieszy się, że może robić co chce (miał to powiedzieć w rozmowie z gubernatorem Sauve). Z takim rządem można chcieć. Ale z takim bagażem i długami trzeba odważnie i z głową.

GRAFA

PROJEKT „LEGALNEJ” BANICJI

W czwartek 6 września, paryski dziennik *Le Monde* opublikował następującą wiadomość z Polski, pióra Jana Krauze

Władze polskie rozważają wprowadzenie nowej „legalnej” broni przeciw opozycji. Ma nią być banicja Rzecznik rządu Jerzy Urban oświadczył we wtorek 4 września, że pewna liczba ekspertów zaczęła badać ewentualne zmodyfikowanie kodeksu karnego, pozwalające wprowadzić „nowe kary, takie jak czasowe usunięcie z kraju osób, skazanych za poważne przestępstwa przeciw państwu”. Te „wstępne rozważania” zainicjowała rządowa komisja zajmująca się „praworządnością, dyscypliną i porządkiem społecznym”. Komisji przewodniczy gen Kiszczak, minister spraw wewnętrznych.

Rzecznik rządu dodał, że Warszawa uzyskała już „wstępną zgodę niektórych krajów spoza kontynentu europejskiego” skłonnych „przyjąć” ewentualnych banitów. Jak się wydaje, wskazuje to *a contrario*, że żaden z krajów europejskich nie jest na razie skłonny uczestniczyć w tego typu operacji.

W ten sposób reżim generała Jaruzelskiego pokazuje, że nie odrzucił „rozwiązania”, wymyślonego z koncem ubiegłego roku, w celu pozbycia się niektórych politycznych przeciwników. W tym właśnie okresie, gen Kiszczak poinformował niektórych najbardziej znanych więźniów politycznych, że mogą odzyskać wolność, bez procesu, jeśli zgodzą się na wychodźstwo. Spotkało się to z ostrą reakcją i z kategorię odmową, zwłaszcza ze strony Jacka Kuronia i Adama Michnika, członków byłego KORu. Władze aż do maja ponawiały wysiłki w tym kierunku, za pośrednictwem Kościoła. Chciano przekonać głównych więźniów politycznych, by przyjęli wolność obwarowaną warunkami. Potem wymyślono inne rozwiązania, które zainteresowani też odrzucili. Kiedy te próby handlowania się nie powiodły, zrezygnowana władza w ostatniej chwili, nie bez wahania, uchwaliła 21 lipca amnestię, dającą bezwarunkowe zwolnienie 650 więźniom politycznym.

Ale zwolnieni pozostają pod ścisłą obserwacją, bo najmniejsze „wychylenie”

stwarza ryzyko ponownego aresztowania a przede wszystkim wznowienie oskarżeń sprzed amnestii. Projekt „legalnej banicji”, niezależnie od tego co z niego wyniknie (p Urban podkreślił, że nie podjęto jeszcze żadnej decyzji), wygląda więc teraz jak nowa „groźba” wobec oponentów, którzy nie wyrzekli się walki politycznej lub związkowej. Rozwiązanie to jest szokujące i wsteczne, może wywołać gniewne wspomnienia o karze zesłania na Syberię, stosowanej często pod zaborem rosyjskim w dziewiętnastym wieku. Z punktu widzenia władzy, miałyby jednak pewne zalety. Po pierwsze, nie byłaby konieczna zgoda zainteresowanego, bo o zesłaniu decydowałby sąd. Na emigracji być może łatwiej byłoby zepchnąć oponentów na margines, w oczach polskiej opinii, a zachodnie reakcje byłyby może mniej żywe, niż w przypadku uwięzienia.

A propos — Urban powiedział, że skazanie ostatnio na dwa miesiące więzienia Władysława Frasyniuka i Józefa Pi-

mora, byłych działaczy wrocławskiej Solidarności, „winnych” złożenia kwiatów i sprowokowania zgromadzenia w dniu 31 sierpnia, nie pociągnie za sobą odwołania w ich przypadku amnestii, która ich ostatnio objęła. Byli przedtem skazani za działalność w podziemiu.

Rząd więc demonstracyjnie daje pokaz twardej postawy, chce sprawić wrażenie, że jest groźny, ale jednocześnie unika akcji jawnie represyjnych, zanim uda mu się zebrać „owoce”, których się spodziewa po amnestii. Te owoce to zniesienie wszystkich sankcji amerykańskich i przyjęcie do Międzynarodowego Funduszu Monetarnego. Można się więc spodziewać, że władze w dużej mierze będą się uciekać do środków administracyjnych i zwykłych środków policyjnych.

Agencja *Reuters*, pisząc o konferencji prasowej Urbana i o projekcie zsyłek dla przeciwników politycznych w PRL, podaje, że według źródeł w ZSRR ani do innych krajów komunistycznych.

PIELGRZYMKA AKOWCÓW

W niedzielę 9 września miała się odbyć w Częstochowie dwunasta, tradycyjna pielgrzymka kombatantów — weteranów walk o niepodległość Polski. Zawiadamiała o tym krążąca po kraju ulotka. Oto jej treść.

W niedzielę 9 września 1984 roku, odbędzie się dwunasta uroczysta ogólnopolska pielgrzymka kombatantów — żołnierzy Polski Walczącej — do sanktuarium narodu polskiego, na Jasną Górę.

Pielgrzymka ta przypada w 40 rocznicę wysiłku zbrojnego Armii Krajowej w akcji „Burza”, w tym Powstania Warszawskiego.

Do wzięcia udziału w pielgrzymce wzywamy kombatantów Pierwszej i Drugiej Wojny Światowej, Powstan Śląskich i Wielkopolskich, wraz z rodzinami, rodziny poległych w walce, zmarłych z ran, pomordowanych w obozach, w więzieniach i na zesłaniach, wszystkich Polaków, którzy tu, u stóp Królowej Korony Polskiej, oddać hołd tym, którzy w walce o wolność i niepodległość narodu, o prawa i godność człowieka, ponieśli najwyższą ofiarę — ofiarę życia.

DEWALUACJA

Od poniedziałku 10 września miała nastąpić w Polsce podwyżka cen samochodów osobowych.

W reżimowej prasie, radio i telewizji dyskretnie pomija się fakt, że podrożało ostatnio wiele gatunków pieczywa.

Są to dostrzegalne gołym okiem objawy dalszego spadku wartości złotówki. Rząd PRL już dawno przestał być obrońcą waluty narodowej. Zarządzona z dniem 1 września dziesięcioprocentowa dewaluacja złotego w stosunku do dolara, a zatem także wszystkich innych twardych walut, jest już drugą w tym roku, a czwartą od chwili wprowadzenia stanu wojennego. Łączna utrata wartości złotego w stosunku do dolara po kursie oficjalnym wynosi za ten okres czterysta procent.

Głównym celem tych posunięć jest obniżenie ceny eksportu polskiego na rynkach zachodnich. Pochodzące z tego eksportu dewizy są potrzebne gospodarce bardziej niż kiedykolwiek, ponieważ represyjna polityka ekipy Jaruzelskiego i połowiczna tylko amnestia, wciąż blokują napływ nowych kredytów z Zachodu.

Rzecznik Banku Narodowego Edward Jarosz, powiedział że nie wyklucza dalszej dewaluacji i że będzie to zależało od kursu dolara. W oświadczeniu tym jest tylko część prawdy. W rzeczywistości, waluta PRL płaci coraz wyższą cenę za czterdzieści lat absurdu, antyrynkowej polityki gospodarczej, której zżubne efekty

To spotkanie nasze na Jasnej Górze, to wyraz wierności ideałom, o które walczyliśmy. To obowiązek pamięci i oddania hołdu tym, co w obronie tych ideałów polegli, niepokonani.

Ponieważ nie znamy wielu adresów naszych kolegów kombatantów, przeto prosimy o rozpowszechnienie wiadomości o powyższej pielgrzymce wśród nich i ich rodzin. Prosimy również o zwrócenie się do miejscowego księdza proboszcza z prośbą, by w czasie trwania uroczystości na Jasnej Górze podczas mszy świętej złączył się modlitwą z tymi kombatantami, którzy z różnych powodów nie będą mogli wziąć udziału w pielgrzymce, oraz wiernym podał całe znaczenie tej uroczystości.

Kombatanci Armii Krajowej zbierają się na błoniach Jasnej Góry, swymi obszarami i obwodami, o godz. 9.30 Grupy kombatantów wystąpią z transparentami informującymi o formacjach, służbach, oddziałach. Pielgrzymkę organizują byli duszpasterze Polski Walczącej, pod przewodnictwem ks. prałata Wacława Karłowicza.

spotęgowało w ostatnim okresie amatorsztwo komisarzy wojskowych.

Przepaść między stanem ekonomii polskiej a rzeczywistym światem gospodarczym, po czterdziestu latach komunizmu, jest nie tylko widoczna dla konsumenta krajowego, ale też łatwa do zmierzenia.

Wyraża się ona między innymi w pięciokrotnej różnicy między oficjalnym a czarnorynkowym kursem dolara, a więc tym realnym kursem, odzwierciedlającym prawa podaż i popytu.

UCHODŹCY

W ubiegłym tygodniu zachodni Niemiec Czerwony Krzyż wyraził zaniepokojenie z powodu coraz większej liczby Polaków, którzy bez oficjalnego zezwolenia opuszczają Polskę i udają się do RFN.

W swym oświadczeniu Czerwony Krzyż stwierdza, że w ubiegłym miesiącu do Niemiec Zachodnich przyjechało z Polski 2329 osób pochodzenia niemieckiego („etnicznych Niemców”), w porównaniu z 1327 osobami w sierpniu 1983. Mniej niż 10 procent przybyłych otrzymało przed opuszczeniem Polski oficjalne zezwolenia na imigrację.

Jak podają dobrze poinformowane źródła, rosnąca fala nielegalnej imigracji stwarza potencjalne źródło zadrżnienia między Bonn a Warszawą.

U PROGU KATASTROFY

Działająca przy Zarządzie Głównym Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Sekcja Chemii i Inżynierii Środowiska, przygotowała i wydała raport na temat chemicznego zagrożenia środowiska w Polsce. Mimo że prace nad raportem podjęto z inicjatywy Polskiej Akademii Nauk a sponsorami były Biuro Programu Rządowego oraz Biuro Projektów Gospodarki Wodnej i Ściekowej, podpisana przez 53 naukowców praca, nie została opublikowana. Przeznaczono ją wyłącznie do użytku wewnętrznego. Jest to niezgodne z zaakcentowanym mocno przesłaniem raportu.

Analizując stan chemicznego zagrożenia środowiska w kraju naukowcy, wśród których są przedstawiciele nauk ścisłych jak i nauk humanistycznych, wyrażają opinię, że rzetelna informacja o warunkach w jakich żyją Polacy, jest kluczem do podjęcia działań zapobiegających dalszemu pogłębianiu się degradacji przyrody w Polsce. Degradacja środowiska w kraju, piszą uczeni z Polskiej Akademii Nauk, jest zjawiskiem realnym i groźnym. Świadczy o tym stan katastrofy ekologicznej ogłoszony w ostatnich latach w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym, w Legnicko-Głogowskim Okręgu Miedziowym, w rejonie Zatoki Gdańskiej, w okolicach Krakowa, oraz stan zagrożenia katastrofą ekologiczną w 23 innych regionach.

Regiony zagrożenia ekologicznego w Polsce obejmują łącznie obszar 27 tys. km kwadratowych, zamieszkały przez 11 milionów mieszkańców. Tyle uczeni.

A więc jedna trzecia ludności żyje w środowisku zdegenerowanym. Autorzy raportu piszą, że warunki te obniżają a nawet powodują zwyrodnienie sprawności umysłowej i fizycznej mieszkańców na obszarach dotkniętych katastrofą ekologiczną. W szkołach podstawowych na Górnym Śląsku, zaobserwowano wyraźnie zatrważający wzrost liczby dzieci, opóźnionych w rozwoju. Uczni wiażą to z podwyższoną, na tych terenach, zawartością metali ciężkich w powietrzu i w wodzie. Jednym z tych metali jest ołów. Trucizna ta dostaje się do pożywienia.

Ujemny wpływ zdegradowanego środowiska na organizm ludzki, wzmaga się stresami, wynikającymi z uciążliwości dnia codziennego w Polsce. Autorzy raportu piszą, iż wyraźnie należy stwierdzić, że zagrożenia płynące ze złej jakości środowiska, poprzez stresogenność, wyraźnie obniżają odporność organizmu ludzkiego na fizyczne zagrożenia w środowisku. Należy przypuszczać, kontynuuje raport, że wzrost zachorowań w Polsce jest spowodowany, między innymi, przez

niedostateczne uwzględnienie wartości spokoju psychicznego dla zdrowia ludzkiego. Dlatego też nierozważne manipulacje mające za zadanie cele doradne, poprzez potęgowanie realnych zagrożeń, prowadzą do obniżenia sprawności psychicznej i fizycznej ludzi. Przyczyniają się do tego, w poważnym stopniu, złe stosunki międzyludzkie, oraz nadmierne trudności codziennej egzystencji.

W konsekwencji, w niezdrowym środowisku, prowadzi to do pogarszania się zdrowotności poddanych takiemu działaniu ludzi, wraz z wynikającymi z tego stratami materialnymi. Fakt ten przyczynia się do wzrostu rozdrażnienia, rodzącego napięcia społeczne.

Oto alarmująca diagnoza kondycji psychicznej i fizycznej Polaków.

Autorzy podkreślają konieczność zapobiegania dalszemu obniżaniu jakości środowiska. Apel o podjęcie takich działań w opinii naukowców, będzie miał szansę realizacji tylko wtedy, gdy spotka się z jakimś oddźwiękiem. Autorzy piszą „Przykłady z przeszłości nie skłaniają do optymizmu. Przygotowany jedenaście lat temu, przez ekspertów, kompleksowy program ochrony i kształtowania środowiska w Polsce do roku 1990, zaakceptowany dziewięć lat temu przez Biuro Polityczne PZPR, i przyjęty do realizacji przez rząd PRL, nie został zrealizowany. Opinia publiczna o fakcie tym nie została poinformowana. Nikt za niewykonanie przyjętych na siebie zadań i zobowiązań nie został pociągnięty do odpowiedzialności.

U podstaw wyrobienia bez trosk, jeżeli już nie negatywnego stosunku do dobra społecznego, jakim jest środowisko naturalne, leży cechujące peerelowskich decydentów przeciwstawianie interesów społecznych interesom własnym.

W raporcie czytamy, że wynikające z kręgów decydenckich zapotrzebowanie na optymistyczny obraz, skłaniało chcących się wykazać działaczy do tuszowania rzeczywistości, prowadzącego do usypiania świadomości i wrażliwości społecznej. Również mechanizmy ekonomiczne, premiujące produkcję za wszelką cenę, bez szacunku dla obracającego się w tych mechanizmach człowieka, przyczyniły się do wytworzenia antyśrodowiskowej mentalności.

Pierwszy omówiony dziś rozdział raportu, zatytułowany *Zdrowie ludzkie*, konczy się stwierdzeniem, że zapobieganie dalszej degradacji środowiska jest konieczne dla biologicznego przetrwania narodu.

WIĘŹNIOWIE SUMIENIA

W zakładach karnych w Polsce nadal przebywają więźniowie sumienia. Przed rocznicą powstania Solidarności, władze PRL nasiliły akcje represyjne wobec społeczeństwa. Osoby podejrzane o działalność opozycyjną wzywano na tak zwane rozmowy ostrzegawcze, przeprowadzono w ich domach rewizje. Część tych osób ponownie osadzono w więzieniach.

Grozny precedens

Warunkowa amnestia, ogłoszona z okazji 40-lecia PRL, nie objęła wszystkich więźniów politycznych.

Jej rzekome dobrodziejstwa, używając tej formuły i urzędowej propagandy, postawiło zresztą od razu pod znakiem zapytania oskarżenie członka Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej Solidarności Bogdana Lisa o zdradę ojczyzny. Pod taką kwalifikację prawną podciągnięto utrzymywanie przez niego kontaktów z międzynarodowym ruchem zawodowym i Międzynarodową Organizacją Pracy. Zarzut absurdalny, jeśli się weźmie pod uwagę, że takie kontakty między działaczami związkowymi w różnych krajach są rzeczą najzupełniej legalną i normalną. Ale w ten sposób, władze stworzyły sobie precedens do aresztowania i wytoczenia procesu o zdradę stanu właściwie każdemu przywódcy i działaczowi Solidarności, jak również członkom wielu innych związków zawodowych i stowarzyszeń twórczych, rozwiązanych po wprowadzeniu stanu wojennego i utrzymujących dawne, wieloletnie kontakty z zagranicą.

Chcą skazywać bez sądu

Dalsze zamiary władz wobec politycznie niepokornych obywateli ujawnił rzecznik rządu PRL Urban, na swej ostatniej konferencji prasowej w dniu 4 września. Zapowiedział wprowadzenie do kodeksu karnego nie tylko kary banicji, czyli przymusowego wydalania z kraju ludzi szczególnie dla władz niewygodnych. Oznajmił też, że ma być wprowadzony także tak zwany tryb nakazowy w sądzie niektórych przestępstw, czyli skazywanie na karę więzienia bez procesu, w sprawach uznanych za — jak to powiedział — niewątpliwie a co jest sprawą niewątpliwą, co stanowi zdradę ojczyzny, co jest uporczywym nierespektowaniem zasad ustrojowych w PRL, za co ma grozić kara banicji — o tym wszystkim władze, tak jak w przeszłości, mają decydować według własnego widzimisie.

Stanowi to złowrogi nawrót do czasów stalinowskich, kiedy to na długoletnie więzienie a nawet na karę śmierci, skazywano najlepszych patriotów, pod byle jakim pretekstem, na podstawie dowodów sfałszowanych od początku do końca. Nagminnie stosowano też wtedy wymuszanie fałszywych zeznań przy pomocy tortur fizycznych. Do tych metod zmuszania więźniów do przyznawania się do winy, aparat bezpieczeństwa w PRL sięgał już zresztą nieraz w ciągu ostatnich kilku lat.

Dusili workami plastikowymi

Na skutek tego ostatnia warunkowa amnestia nie objęła, na przykład, dziesięciu górników z zagłębia miedziowego w Lubinie, skazanych 21 listopada ubiegłego roku, na wieloletnie kary więzienia, za usiłowanie dokonania zamachu przy użyciu materiałów wybuchowych. W czasie procesu, niektórzy skazani mówili wręcz, jak brutalnie byli bici w czasie śledztwa, jak duszono ich, narzucając im na głowę worki plastikowe.

Długa lista więźniów

W tym to procesie, na kary od półtora roku do pięciu i pół lat więzienia, skazani zostali Bogusław Gabelny, Jan Kołodziej, Zbigniew Korczowski, Mirosław Młodecki, Marek Niekus, Ryszard Szwed, Zygmunt Szymanski, Władysław Masłanek, Zygmunt Burchard i Stanisław Zabielski.

Żaden z nich nie został objęty warunkową amnestią. Wszyscy nadal przebywają w więzieniach, nadal grożą im dodatkowe kary i represje, podobnie jak to miało miejsce w przypadku przywódcy Solidarności Dolnego Śląska Władysława Frasyniuka, któremu niedługo przed amnestią wymierzono dodatkową karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, za rzekomą obrzę naczelnika zakładu karnego w Barczewie.

Nie wyjdą też na wolność, bo nie zostali objęci amnestią, przetrzymywani w zakładzie karnym w Strzelinie trzej górnicy ze Śląska, Czesław Lipka, Leszek Zubik i Andrzej Pokorski.

Z tak zwanych dobrodziejstw amnestii nie będą mogli skorzystać również więźniowie polityczni z huty Katowice, Michał Luty, Jerzy Iłanowicz, Leszek Lorek, Andrzej Kisielski, Andrzej Niewiara, i Andrzej Stolarczyk, oskarżeni o korzystanie z urządzeń poligraficznych huty Katowice, dla „osiągnięcia korzyści majątkowych”.

A jeśli, czego należy się poważnie obawiać, aparat władzy zechce korzystać z

precedensu, jaki sobie stworzył, przetrzymując nadal w areszcie śledczym Bogdana Lisa, i jeśli wprowadzi do kodeksu karnego te nowe kategorie kar i przestępstw, o których mówił Urban, to liczba więźniów

politycznych znacznie znowu szybko wzrastać i jeszcze szybciej nawet najbardziej łatwowierni zaczną zapominać o owych tak reklamowanych przez propagandę dobrodziejstwach ostatniej amnestii.

ZNALAZŁ SIĘ OBROŃCA...

W Rzymie, podczas obrad II Światowego Kongresu na temat Wolności Religii, nie biorąc udziału przedstawiciele ZSRR i nie przyjechali na obrady zapowiedziani delegaci NRD i Rumunii. Przyjechała natomiast kilkuosobowa delegacja PRL, z szefem Urzędu do Spraw Wyznań ministrem Adamem Łopatką na czele.

Delegacja PRL wzięła na siebie rolę obrońcy ZSRR.

Z okazji kongresu miało być wyświetlony amerykański film *Candle in the Wind* - Świeca na wietrze. Plakaty filmu, rozwieszone wokół rzymskiego hotelu Sheraton gdzie odbywa się kongres, informują, że jest to dokument o zmaganiach wiary w ZSRR. Film opowiada o losie setek milionów chrześcijan, żydów i muzułmanów, w Sowietach.

Szef polskiej delegacji Adam Łopatka powiedział w czasie konferencji prasowej,

BEDNARZ W SZPITALU

Tygodnik *Mazowsze* w 97 numerze podał następującą informację:

Stan Piotra Bednarza pogorszył się. Wystąpienie komplikacji, ropień, stan zapalny, spowodowały, że przewieziono go samolotem sanitarnym do szpitala Akademii Medycznej w Warszawie, gdzie Bednarz przebywał już w maju.

Tym razem, jego pobyt w klinice Akademii Medycznej wzbudził zainteresowanie Służby Bezpieczeństwa Funkcyjnego SB, w rozmowie z lekarzem prowadzącym, próbował zdjąć odpowiedzialność

za wprowadzenie nie pytano go o zdanie na temat wyświetlenia amerykańskiego filmu. Jest on jednak przeciwny tej „niebezpiecznej inicjatywie”. Gdyby mnie spytano o zdanie, powiedział, „sprzeciwiłbym się projekcji, ponieważ film jest antyradziecki”. Dodał, że nieobecność delegacji z ZSRR byłaby wystarczającym powodem, by filmu nie wyświetlać, bo to nie fair. Organizatorzy kongresu, przedstawiciele Międzynarodowego Stowarzyszenia Wolności Religijnej, zapowiedzieli, że film zostanie mimo wszystko wyświetlony i to w czasie, który był przeznaczony na wystąpienia delegatów NRD i Rumunii, którzy na zjazd nie przyjechali.

POTĘPIENIE

8 września Zbigniew Bujak potępił aresztowanie i skazanie Władysława Frasyniuka i Józefa Pinióra w Wrocławiu.

ność za złe wykonaną operację z lekarzy więziennych z Barczewa i sugerował, że winę za obecne pogorszenie stanu zdrowia ponoszą lekarze wrocławscy. ~~którzy do~~ konał pierwszej operacji. Dawał też do zrozumienia, że Bednarz powinien otrzymać specjalną ochronę, ponieważ Solidarności zależy na jego śmierci, by mieć jeszcze jednego męczennika.

Tyle podziemny tygodnik. W ostatniej chwili nadeszły wiadomości wskazujące, że Piotr Bednarz czuje się lepiej. Przynajmniej jest w bardzo dobrej kondycji psychicznej.

ZŁOTY LEW DLA ZANUSSIEGO

Polski film został wyróżniony najwyższą nagrodą na festiwalu w Wenecji.

Polska kinematografia odniosła wspaniały sukces w piątek 7 września ogłoszono w Wenecji decyzję jury Złoty Lew, najwyższa nagroda włoskiego biennale filmowego, przypadła polskiemu reżyserowi Krzysztofowi Zanussiemu.

Otrzymał ją za film *Rok spokojnego słońca*.

Pierwszoplanową rolę gra w nim Maja Komorowska.

Film opisuje historię polskiej dziewczyny, która wkrótce po zakończeniu II Wojny Światowej zakochała się w amerykańskim żołnierzu.

Zanussi uzyskał nagrodę przy silnej konkurencji czołwki festiwalu.

SYSTEM WARUNKOWY

I oto słowo ciałem się stało. Amnestia! Najbardziej humanitarny system świata przebaczył łaskawie zbłąkanym owieczkom. Niemal jednocześnie „siły postępu i pokoju” w krajach zachodnich, a także większość tak zwanych pragmatyków zgodnym chórem odśpiewało *Te Deum*. By dopełnić obraz powszechnej radości brakowało, by jak Polska długa i szeroka zabrzmiały dzwony, a owe owieczki były się przed kamerami telewizyjnymi w pierś - mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa - i dalejże doceniać wspaniałomyślność naszej ukochanej, liberalnej partii robotniczej.

Nie mogąc niestety przy realizacji wymarzonego show liczyć na współpracę „zbłąkanych”, uraczono zagranicznych dziennikarzy 21 lipca br. występem sprawdzanego cłowna PRL-u, J. Urbana. Towarzyszyli mu członkami Rady Państwa, E. Kemparowa, wiceminister Sprawiedliwości (przez duże „S”) T. Skóra i zastępca Prokuratora Generalnego PRL, H. Starszak. Jak było do przewidzenia, przedstawili oni ustawę o amnestii jako wspaniałomyślny gest, na który zdobyło się państwo w przeddzień narodowego święta!

Przed konferencją prasową, występując w Sejmie, pani Kemparowa stwierdziła między innymi, że „zastosowanie amnestii na zasadach przewidzianych w ustawie nie jest bezwarunkowe”. Korzystać będą z niej te osoby, które zerwą z przestępczą (podkr. P. L. L.) działalnością i prowadzić będą uczciwe życie, zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym. Jeśli natomiast chodzi o te „niepoprawne owieczki”, które do dnia 31 grudnia 1986 roku popełnią nowe „umyślne przestępstwo, za które orzeczona zostanie kara pozbawienia wolności”, to w stosunku do nich „orzeczenie o amnestii zostanie uchylone”. W efekcie „pociągnięte to za sobą wykonanie darowanych lub złagodzonych kar oraz podjęcie i prowadzenie w dalszym ciągu umorzonych postępowań karnych”. Jak wynika z wypowiedzi pani Kemparowej (Trybuna Ludu, nr 174/22 VII 84), owa „amnestia” jest raczej zwolnieniem lub amnestią warunkową.

Nie chciałbym się wglębiać w fachowe rozważania, sądzę jednak, że warto nadmienić, iż amnestia (z greck-

kiego - zapomnieć, przebaczyć) nie przewiduje w żadnym z normalnych państw, w razie „niepoprawnego” zachowania się, karaniami za czyny popełnione uprzednio i objęte ustawą o amnestii. Są one po prostu puszczane w niepamięć (zainteresowanych odsyłam do „Rechtswörterbuch” Dr C. Creifelds, C. H. Beck, Verlag München, 1983).

Tak przynajmniej postępuje się w krajach demokratycznych Europy Zachodniej. Inaczej ma się rzecz w państwach na wschód od Łaby, w których rządzenie oparte jest między innymi na domyślności swoich podwładnych. Cóż więc władza nasza chce dać obywatelom do zrozumienia? Ano to, że nie potrzebuje miłości, tudzież zaufania ze strony społeczeństwa, lecz jego posłuszeństwa. Domaga się już „nie wiary w komunizm, ale pokory - lub przynajmniej kompromisu” (W. Bukowski „I powraca wiatr”, Polonia, Londyn 1983). Tak długo, jak naród nie demonstrowuje, nie głosi publicznie sprzeciwu, tak długo władcy Polski - przynaj-

Dokonczenie na str. 7

Artykuł dyskusyjny
Fragmenty napisane kursywą nie pokrywają się z opinią redakcji

JERZY AUGUST B GAWENDA

W 45 rocznicę najazdu na Polskę

Rok 1939 i rezultaty

Prawie pół wieku upływa, gdy przy błękitnym niebie i prazącym słońcu posuwały się kolumny niemieckie w głąb Polski (1 9 1939 r.), by stanąć na granicy Pisy, Narwi, Wisły i Sanu - pierwotnie, później Pisy, Narwi, Bugu i Sanu, wytyczonej przez pakt Ribbentrop-Mołotow w Moskwie 23 8 1939 i umowy tajnej z dnia 29 8 1939 r. Armie niemieckie miały połączyć się z nadchodzącą im "pomocą" - armią sowiecką 17 9 1939 r.

Pierwszy drobny deszcz spadł w nocy z 17 na 18 września

Złapana w kleszcze dwóch zjednoczonych wrogów, armia Polski Niepodległej bronila się do końca października. Nikt wtedy nie przewidział, że upadek Polski i niepodległych państw Europy Środkowo-wschodniej zapoczątkują nie tylko drugą wojnę światową, ale i nowy polityczny podział świata na strefy wpływów. Porządek międzynarodowy, oparty do tego czasu o prawo, został naruszony, a zastąpił go **bezprawna siła, terrorem i międzynarodowym rozkładem**. Mało tego zapoczątkowano zagrożenie wiekowej kulturze Europy, opartej na zasadzie chrześcijaństwa i spuszczony rzymskiej

Konsekwencje powojenne

Armie sowieckie zatrzymały się na Elbie na razie, jak ongiś Attyli na Renie i Tybrze, nie z racji zwycięstwa i nie z woli wolnych ludów Europy, ale na podstawie prywatnych politycznych umów liderów (Anglii, USA i Sowietów), w celu prowadzenia wojny w Teheranie i Jalcie na Krymie. Po prostu alianci zachodni podarowali Rosji sowieckiej nowe imperium. Układy w Poczdamie do 17 7 do 2 8 1945 - potwierdzały powyższe układy. Skutki takich decyzji widoczne są do dnia dzisiejszego

Jesteśmy więc w stałej wojnie, co prawda zimnej, która każdego dnia może zamienić się w wojnę gorącą, krwawą i w nową tragedię Europy. Nieprzewidziane są jednak wyroki Boskie, jak również bieg historii. Nieraz już tak bywało, że zwyciężeni stawali się zwycięzcami i odwrotnie zwycięzcy zwyciężonymi. Takim los może spotkać narody i państwa, lub każdego, kto w stosunkach międzynarodowych sięga nie po swoje

Rola Polski i Polaków

Polska w nowej epoce stosunków międzynarodowych była i jest zwycięzcą wzniosłości ducha i idei wolności. W obliczu "zwycięzców" pozostała, jako pokonana politycznie, w sferze hegemonii sowieckiej. Mimo że Polska i Polacy walczyli na wszystkich frontach, jakie jej przypadły w udziale, doczekała się "zwycięstwa" lecz w formie niewoli, nie tylko fizycznej, lecz co więcej duchowej, poprzez narzucony system komunistyczny. Obecnie - Sowiety starają się ją połączyć kulturalnie, oderwać od pnia kultury zachodniej, na której kształtowała swe ponad tysiącletnie istnienie, sformułować tożsamość i indywidualność narodową

Na powyższym tle najbardziej charakterystycznym zjawiskiem w naszych historycznych stosunkach z sąsiadami jest fakt bezwzględnej oporu wobec przemocy niemieckiej, a jakas dziwna uległość w odniesieniu do naporu rosyjskiego, a obecnie sowieckiego. Tak było za czasów Katarzyny, podobnie za czasów Stalina, Chruszczowa, Andropowa, czy obecnie Czernienki

Ta bezprzykładna odporność w stosunku do Niemiec, a uległość w odniesieniu do Rosji, czy Sowietów powoduje, że w konfliktach z powyższymi sąsiadami, zahartowane charaktery nasze nie pozwalają na powstanie polskich quislingów (kwislingów) do współpracy z Niemcami, zaś cała czereda istnieje w stosunkach z Rosją, a obecnie z Sowietami. W przeszłości czyniła to część możnowładztwa, w dzisiejszych czasach grupy ze wszystkich odłamów naszego społeczeństwa

Niemcy na skutek takiego nastawienia są skłonni stwarzać z nas bohaterów, a Rosjanie-Sowietci nastawieni są do nas na traktowanie ponizające, czy wręcz zohydżające. Jest to wysoce niepokojące, ubliżające, wstydzające, a nad wyraz bolesne. Opinia moja jest prosta. Można być nawet komunistą, ale należy zachować **charakter, godność osobistą i patriotyzm**

Oczywiście, jak zwykle jest na to wytłumaczenie dawane przez zaprzanców, że przecież nie mamy wyjścia. Nie odpowiada to prawdzie, bowiem Rumunia, Węgry, a ostatnio i Niemcy Wschodnie zachowują umiar w unizonności względem Moskali. Rosjanie od wieków szanowali tylko tych, którzy twarzą w stosunku do nich wykazywali bezwzględność i groźli siłą. Tak nauczyli ich Tatarzy i pierwotnie wschodnie narody. Nikt ich do tej pory tego nie odczytał. Usiłują to czynić mocarstwa zachodnie, które zachorowały na manię udemokratyzowania Sowietów jako całości i stworzenia z ich ludności "dzentelmenów". Jak do tej pory na to się nie zanosi i zmiany nie są widoczne

Kultura narodu i religia

Utrzymanie niezależnej naszej kultury jest nakazem chwili. Uczynić to może wyłącznie uświadomiona rodzina polska i wiara narodu. Dlatego też tak ważną sprawą, jest dominująca rola naszego kościoła. Mimo że w przeszłości nie zawsze interesy Kościoła pokrywały się z potrzebami narodu i za to w niektórych czasach ciężko płaciliśmy, ale historii nie da się odwrócić. Tym niemniej trzeba stwierdzić, że jedyną siłą broniącą nas obecnie przed zagładą polityczną i duchową jest nasz Kościół Katolicki. Pozostając wiernymi naszej ojcowskiej wierze mamy możliwość przetrwania ponownie go "Potopu" i zachowania tożsamości narodowej i uniknięcia rozbitcia

Prognozy - myśli na przyszłość - zastrzeżenia

Wszystkie imperia, będąc u szczytu potęgi stopniowo z kolei upadały. Czeka to też i Sowiety. Sprawa czasu. One to stworzyły swoje kolonie w sercu Europy Środkowej, ale długo utrzymać tego nie będą w stanie. Nadejdzie chwila, kiedy i to imperium, sztucznie przez zachód stworzone pomocnymi układami, musi ulec rozkładowi

W tym rozkładającym procesie jest szansa odzyskania chwilowo utraconych ziem wschodnich Rzeczypospolitej. Nie dlatego, że zrabował je bezprawnie Rosja sowiecka, ale że do nas od wieków były one przynależne. Musimy zachować ziemie zachodnie nie dlatego, że kiedyś do nas należały, ale dlatego, że zostały nam przyznane, jako kompensata prawa międzynarodowego, za zbrodnie popełnione na narodzie polskim przez Niemcy i ZSRR

Mógłby ktos powiedzieć, że niektóre te ziemie wschodnie należały do sąsiednich narodów. Zapytuję do jakich, Lwow, Tarnopol, Stanisławów, Łuck, itd. nigdy do Ukraińców nie należały. Wołyn - Rosja zagarnęła siłą w drugim i trzecim rozbiórce Polski (1792 - 1795) i utrzymywała do roku 1918. Do Ukraińców należy Kijów, Charków i Odessa

Juz w r 1918 Polska Rada Regencyjna i w r 1919/20 udostępniono Ukrainie szanse i pomoc odzyskania niepodległości i pełnej suwerenności. Niestety - nasza wyciągnięta ręka z pomocą nie znalazła trwałego oddźwięku i szansa wolnej Ukrainy przez nich samych została przekreślona

Czyż Wilno samo nie oderwało się od nowego państwa litewskiego?

Mówimy potocznie o konieczności stworzenia unii, konfederacji, czy też federacji państw "Miedzymorza". W imię tego juz dziś na emigracji pewne koła polityczne Rzeczypospolitej rozważają takie, czy inne ziemie polskie. Pytam się w czym imieniu to czynią? Czyba nie w imieniu narodu

Ojciec Święty, Jan Paweł II, przebywając w swoim kraju, powiedział "Polska będzie miała takie granice, jakie będzie chciał naród polski". Te święte słowa obowiązują nas wszystkich, a zwłaszcza emigrację polityczną

Ziemie wschodnie zajęte przez Rosję sowiecką zostały jej "oficjalnie" przekazane w Jalcie w dniu 11 2 1945 przez Stany Zjednoczone, W Brytanię i Stalina (sam sobie). Ani te mocarstwa, ani kilku zdrajców komunistycznych nie miało prawa tego uczynić bez wyraznej zgody wolnego narodu polskiego i jego legalnego rządu. Narod nie miał nieskrępowanej swobody wypowiedzenia się w tej sprawie

Zalóżmy, że gdyby nawet te ziemie nie należały do Rzeczypospolitej, zapytuję - od kiedy należały one do Sowietów (Rosji) i dlaczego do niej winne należeć? Przecież rozbiory Polski były bezprawiem przez 150 lat, okrzykanym przez cały ówczesny świat cywilizowanych państw. Co się nagle zmieniło, że zezwolono na nowy piąty czy szósty zabor ziem polskich? W odpowiedzi - chyba to tylko, że żołnierz Rzeczypospolitej bił się za sprawę wolności europejskiej i swojej niepodległości od roku 1939 do 1945. Walkę tę kontynuował i kontynuuje do dnia dzisiejszego w formach emigracji politycznej

Konsekwentnie myśląc - wytyczone granice wschodnie Polski Ludowej przez jej narzucony rząd z rządem ZSRR, układem z dnia 16 6 1945 nie mogą być uważane za prawnie obowiązujące. Działo się to po upływie zaledwie 14 dni po konferencji w Poczdamie i przez "tymczasowy rząd", którego istnienie datuje się 22 7 1945

Kraj i wolność

Ostatnie wypadki w kraju wykazały, że naród nie pogodził się z niewolą. Ze Solidarności to nie tylko walka o związki zawodowe, ale "zeby Polska była Polską" aby sama sobą rządziła. Narod nie chce być rządzony przez komunistów, a przez nich pośrednio - przez Sowiety. Dlatego też uchodźstwo polityczne powinno zająć dla kraju nie poprawy ustroju komunistycznego, czy jak mówią niektórzy kłamliwie, socjalistycznego, bo to niczego pozytywnego nie przynosi Polsce. Winniśmy odważnie i śmiało żądać niepodległości i pełnej suwerenności

Naród w kraju musi iść pewnymi etapami. Po złożeniu broni rozpoczęliśmy etap walki innymi środkami o wolną i niepodległą Polskę, a nie o poprawki systemu komunistycznego

Chodzi tylko o to, aby uchodźstwo nie zapominało jaki jest nasz zasadniczy cel

w 45 rocznicę najazdu na Polskę idea nasza i dążenia nie zostały zmienione, ani poprawione

Żądamy sprawiedliwości międzynarodowej i wszelkich praw ludzkich

W 45 ROCZNICĘ WRZEŚNIA

Za spokój dusz żołnierzy poległych na polu walki, zakatowanych w niemieckich obozach koncentracyjnych, rozstrzelanych przez Gestapo, pomordowanych przez oprawców z NKWD i zmarłych z głodu na bezkresach imperium bolszewickiego, zostanie odprawiona **MSZA SW DNIA 16 WRZESNIA 1984 (niedziela) o godz 11 30 rano w kościele Sw Kazimierza przy 156 Roncesvalles Ave Toronto**. Po Mszy Sw nastąpi przemarsz pod pomnik Katynski. Prosimy Organizacje oraz Polonię o liczny udział

**Kongres Polonii Kanadyjskiej
Okręg Toronto
Związek Ziem Wschodnich R P
Koło Toronto
P C A G**

Wizyta Honeckera w RFN przełożona

E Honecker, przywódca NRD przesunął na termin późniejszy termin swej planowanej na wrzesień br bezprecedensowej wizyty w RFN. Od kilku tygodni planowana wizyta Honeckera w Niemczech Zachodnich była przedmiotem ostrej krytyki w sowieckich środkach masowego prze-

kazu. Według obserwatorów sceny politycznej w bloku sowieckim fakt przełożenia terminu wizyty, a nie jej odwołania (jak stało się z wizytą zaplanowaną w roku ubiegłym) świadczy o tym, że Honecker nie uległ całkowicie presji Kremla w tej sprawie.

T. Żiwkow także nie jedzie do RFN

Przywódca Bułgarii T. Żiwkow ulegając jak przywódca NRD E. Honecker naciskom Kremla odwołał także zaplanowaną na bieżący miesiąc wizytę w Niemczech

Zachodnich. Ani strona wschodniemiecka, ani bułgarska nie podały powodów swych decyzji. W październiku ma przybyć z wizytą do RFN przywódca Rumunii N. Ceausescu.

Marszałek Ogarkow w odstawce?

Sowiecki marszałek Mikołaj Ogarkow, który dał się poznać światu występując na konferencji prasowej w Moskwie w celu podania sowieckiej wersji zestrzelenia pasażerskiego samolotu południowokoreańskiego, został przeniesiony, jak podała agencja TASS, na "nowe stanowisko". W przypadku Ogarkowa może to znaczyć degradację, gdyż jako pierwszy zastępca ministra

obrony narodowej i szef sztabu generalnego był on faktycznym dowódcą sił zbrojnych ZSRR. Sowietolodzy oraz dyplomaci zachodni utrzymują, że "nowe stanowisko - odstawka" Ogarkowa jest ciosem zadany wojskowym w walce toczony o władzę w ZSRR pomiędzy aparatczykami, technokratami, KGB i armią. Stanowiska po Ogarkowie objął jego zastępca marszałek Siergiej Akromiejew.

Według organu komunistów sowieckich "Prawdy" wiele sowieckich robotów spoczywa w magazynach. Dziennik podkreśla, że opór przeciw wprowadzaniu nowej technologii może sprawić, że nie zostaną one wykorzystane. Według "Prawdy" w ciągu ostatnich trzech lat wyprodukowano w ZSRR ponad 25 000 robotów (co w ZSRR uważa się za robota "Prawda" nie podaje). Produkcja ta znacznie przekracza zapotrzebowanie. Dyrektorzy zakładów przemysłowych często sprzeciwiają się poleceniom unowocześnienia linii produkcyjnych i sposobów pracy upierając się przy tradycyjnych metodach i wyposażeniu. Z drugiej strony władze sowieckie naciskają na wprowa-

Kłopoty z automatyzacją i robotami w ZSRR

dzanie urządzeń automatycznych z powodu niskiej wydajności pracy i braku siły roboczej. "Prawda" twierdzi, że problemy z automatyzacją wynikają z jej chaotycznego stosowania i z braku dobrej kontroli technicznej nad produkcją robotów. W większości wypadków dyrekcje zakładów instalują jedno lub dwa urządzenia automatyczne na linii montażowej i są zachowane kiedy nie daje to wyraźnego efektu. "Prawda" poucza, że takie podejście jest niewłaściwe.

Aby osiągnąć rzeczywisty wzrost wydajności, należy zautomatyzować całość produkcji. Ważna jest także niezawodność automatów. Cała fabryka staje nieraz z powodu braku jakiejś drobnej części skomplikowanego urządzenia. Automatyzacja, według "Prawdy", spotyka się z oporem nie tylko dyrekcji przedsiębiorstw, lecz i robotników.

Zdarza się, że roboty stoją w ukryciu, aby nie popsuli ich sabotażysty.

● **XIII Zjazd Komunistycznej Partii Chin Ludowych** odbędzie się w roku przyszłym, o dwa lata wcześniej w stosunku do terminu, który ustalono na ostatnim zjeździe. Przyspieszona data zjazdu, który wybiera komitet centralny partii jest - według dyplomatów zachodnich akredytowanych w Pekinie - wynikiem decyzji faktycznego przywódcy ChRL Teng Siao-pinga, który chce wyeliminować ze sceny politycznej

Chin wszystkich oponentów swej polityki gospodarczej i wewnętrznej.

● **Rekord pobytu w Kosmosie**. Trzej kosmonauci sowieccy przebywający w kosmosie od 8 lutego br. pobili 211-dniowy rekord pobytu w kosmosie ustanowiony przed 2 laty przez dwóch innych kosmonautów sowieckich.

● **Pod koniec sierpnia** br. podczas jednej z akcji pacyfikacyjnych w Afganistanie artyleria sowiecka ostrzelała pozycje sowieckie zabijając co najmniej 200 żołnierzy sowieckich. Nie jest wiadome czy sowiecki ogień artyleryjski na własne pozycje wynikał z omyłki czy był aktem sabotażu.

Wizyta prezydenta ChRL w Rumunii

Prezydent Chin Ludowych Li Ksa-nian oraz prezydent Rumunii N. Ceausescu wezwali razem USA i ZSRR do wstrzymania rozmieszczenia rakietowych pocisków nuk-

learnych średniego zasięgu oraz wznowienia przerwanych rozmów rozbrojeniowych. Prezydent Chin wyraził się z uznaniem o niezależnym stylu polityki zagranicznej Rumunii

wśród państw Układu Warszawskiego oraz podkreślił, że państwa komunistyczne powinny mieć prawo do wyboru własnych, niezależnych ścieżek.

Dokonczenie ze str. 5

mniej niż razie czują się usatysfakcjonowani. Uchwaleniem ustawy o amnestii ryzykują niewiele. Wierzą bowiem w oparcie o doświadczenia minionych "odwilży", że "wolność" darowaną łatwo będzie z czasem odebrać. By zabezpieczyć sobie podstawę prawną do ponownego aresztowania wrogów socjalizmu - najchętniej zaraz po otrzymaniu zapłaty za liberalizację w postaci zachodnich kredytów - umieszczono w ustawie ów "warunkowy" artykuł 6 pkt 1.

Podobny mechanizm zaobserwować można w innych dziedzinach komunistycznej rzeczywistości. Przykładowo wybory. Nie uwzględniając tegorocznej "plamy", władze w pełni "osiągały", czy też kształtowały wymarzony wynik. Pomimo ciągłego gładzenia o jedności narodu i partii, władzy potrzebny był kozioł ofiarny. Był nim "ujawniający się" w trakcie każdego wyborów circa dwuprocentowy "poczet wrogów Polski", za którym stoją - co do tego nie ma żadnych wątpliwości - wrogie osrodki dywersji ideologicznej na Zachodzie. To właśnie owe 2% sabotuje osiągnięcia PZPR-u jak i "ludu pracującego miast i wsi" zaangażowanego w budowę socjalistycznej drugiej, trzeciej, dostatej (niepotrzebne skreślić) Polski. Totalitarnemu reżimowi potrzebne jest dwuprocentowe alibi dla przeprowadzenia czystek, kampanii przeciw mniejszościom narodowym, jak i dla usprawiedliwienia wzrostu uprawnień sił bezpieczeństwa. Nieurodzaj, niewykonanie planów, spadek mleczności krów są wynikiem dywersji, nieuswiadomienia, nieidentyfikowania się z ideałami marksizmu-leninizmu.

Władza nie może uznać formalnego istnienia choćby najskromniejszej opozycji. Naruszyłoby to po pierwsze obraz narodu stojącego w zwartym szeregu budowniczych socjalizmu, po drugie prowadziłoby do powstawania nowych nurtów ideologicznych i ich stosunkowo swobodnego rozprzestrzeniania się wśród ludności, po trzecie utrudniłoby traktowanie więźniów politycznych jak przestępców pospolicznych. Wiadomo, w socjalizmie nie ma więźniów politycznych, ponieważ wszyscy są

ZA. Za czym dokładnie nie wiadomo, ważne, że ZA w państwie "pogłębionej demokracji socjalistycznej" - proces pogłębienia trwa już prawie czterdzieści lat, a dna jak nie widac tak nie widać - nie mówi się wszakże o braku wolności słowa, czy też dźwięku, zakazane są jedynie oszczerstwa. Podobnie niezależne manifestacje i strajki - niby dlaczego nie? Zakazane jest przecież jedynie zbiorowe zakłócanie porządku publicznego. Reguły uznawane na całym świecie! A, że za oszczerstwa władza może uznać wszystko co nie przypadnie jej do gustu? No cóż, i Rzym nie od razu zbudowano, "Partia będzie się starała przeciwdziałać nadużyciu prawa i czuwać nad jego dalszym rozwojem w celu przyspieszenia procesu doskonalenia praworządności socjalistycznej".

Podobnie, jak owej niezmiennie dwuprocentowej grupy "innowierców", państwo totalitarne potrzebuje aktów prawnych. Bynajmniej nie po to, by wychowywać społeczeństwo w poszanowaniu prawa - jest ono i tak pustosłowiem - lecz by na bazie jego interpretacji sprawować kontrolę nad ludźmi, zachowując pozory praworządności. Dla władzy nie jest ważne jak odbierają tę taktykę mieszkańcy Polski i jej sąsiedzi znający przecież z doświadczenia ten system "uprawnionocnionej samowoli", by użyć słów Bukowskiego. Istotne jest udowodnienie światu, że socjalizm utworzył dla obrony praw jednostki, na wzór i podobieństwo krajów demokratycznych, system ustaw gwarantujący jej wszelkie "wolności". A to, że państwa zachodnie, ze względów pragmatycznych "kupuja" tę fikcję, to już, jak mawiał Kipling, całkiem inna historia.

Kolejnym ponurym przejawem komunistycznej logiki jest aksjomat o niemożności dojścia obywateli do sądów i opinii własnymi ścieżkami. Mam tu na myśli szczególnie poglądy polityczne. Wystarczy, że któryś z rodaków oficjalnie wypowie, lub Boże uchwaj, skreśli kilka słów krytykujących Jaruzelskiego, komunizm czy też naszych drogich przyjaciół, a z miejsca "stoi po stronie wrogów narodu". Człowiek taki musiał ulec czyjemuś wpływowi! Albo dał się omamić wrogiej propagandzie słuchając wywrotowych radiosta-

cji, albo wpadł w macki wewnętrznych wrogów demokracji socjalistycznej, czytając podziemną prasę, ulotki i wydawnictwa z czerwonego indeksu. Gdy przebywa w Stanach Zjednoczonych jest "zdalnie sterowany przez CIA i jej mocodawców z Wall Street, gdy żyje w FRN doszłusował do grona "rewanżystów i innych podżegaczy wojennych". A w ogóle, jak to tak - ojczyznę krytykować? Zamęczyszczac własne gniazdo? Toż to zdradca! Mało kto wiąże ten epitet z nazwiskami Jaruzelskiego i jemu podobnych, przemawiających w imieniu narodu, który ich do tego nie upoważnił. Z ekipą nieomylnych władców stojących na straży obcego nam systemu, która próbuje wbic nam do głowy, że Partia i Naród, Ojczyzna i Socjalizm to synonimy.

Na zakończenie mojego wywodu jeszcze kilka uwag na temat, należącego już do historii (?) stanu wojennego. W oczach władzy jego wprowadzenie miało rozwiązać nabrzmiałe problemy, tak gospodarcze jak i polityczne. Tak się jednak nie stało, i to z wielu przyczyn. Im bardziej wszechobecny stawał się dyktat - co na mocy ustawodawstwa stanu wojennego, nie stanowiło większego problemu - tym bardziej wzrastała wrażliwość władzy na najbłahsze objawy "innomyslności", poddającego w wątpliwość jej pełnię i doskonałość. Każdy przejaw niezależności stawał się w oczach partyjnych kacyków wytresowanych w myśl zasady - o prawdzie stanowi partia - niemalże świętokradztwem. Ku ich przerażeniu ukazywał granice sprawowania kontroli nad społeczeństwem. Stąd też jest tak ważne, by opór społeczny trwał, by rozwijały się struktury podziemne oraz ich działalność. Władze muszą zrozumieć, że amnestyjna marchewka nie jest w stanie odwrócić naszej uwagi od czyhającego w zanadru kija. Muszą zdac sobie sprawę z tego, że społeczeństwa wie, iż ten pseudokompromis oznacza ni mniej ni więcej jak "nie jesteśmy (partia - przyp. P.L.L.) niestety jeszcze dostatecznie silni, by zniszczyć wroga" ("Der Knuppel und die Theorie", L. Kołakowski, Kontinent 3/84). "Gest" ten nie ma nic wspólnego z prawdziwą liberalizacją stosunków politycznych w Polsce.

P.L. Lont-Beger

PIELGRZYMKI I CYTATY

1979

25 I - 31 I DOMINIKANA MEKSYK

"Papież mówi za tych, którzy nie mogą mówić i za nimi się ujmuje" - Meksyk

2 VI - 10 VI - POLSKA

"Mówię bowiem nie tylko ze względu na tych, którzy polegali w czterech milionach ofiar na tym olbrzymim polu, mówię w imieniu wszystkich narodów, których prawa są zapożyczane i gwałcone. Mówię, bo, obowiązuje mnie - obowiązuje nas wszystkich - prawda. Mówię, bo obowiązuje mnie - obowiązuje nas wszystkich - troska o człowieka" - Oświęcim

29 IX - 7 X - IRLANDIA - USA - ONZ

"Dopóki w jakiegokolwiek dziedzinie istnieją niesprawiedliwości naruszające godność osoby ludzkiej, czy to w dziedzinie politycznej, społecznej i ekonomicznej, czy kulturowej i religijnej, nigdy nie będzie prawdziwego pokoju" - Irlandia

28 XI - 30 XI - TURCJA

Bez przemówień Ciska i ciągła obawa o zamach

1980

2 V - 12 V - AFRYKA: Zair - Kongo - Zair - Kenia - Ghana - Górna Wolta - Wybrzeże Kości Słoniowej

"Wiedza może i powinna mieć inne niż odkrywanie narzędzi śmierci ()" - Górna Wolta

30 V - 2 VI - FRANCJA - UNESCO

"To przez kulturę człowiek jako taki staje się bardziej człowiekiem, bardziej 'jest', ma większy dostęp do 'bycia'. Sądzę, że Sokrates, który w swej niezwykłej prawości twierdził, że nauka jest zarazem cnotą moralną, musiałby się wyrzec swojej pewności, gdyby mógł zobaczyć doświadczenia naszych czasów" - UNESCO

30 VI - 11 VII - BRAZYLIA

"Tylko systemy społeczne oparte na sprawiedliwości społecznej mają prawo istnienia" - Brazylia

15 XI - 19 XI - RFN

"Musimy uczynić wszystko, co w naszej mocy, by życiu i współżyciu ludzi i narodów tego kontynentu dać nowe podstawy i kształty, i w ten sposób przezwyciężyć skutki owych przerażających doświadczeń naszego stulecia" - Monachium

1981

16 II - 27 II - PAKISTAN - FILIPINY - GUAM - JAPONIA

"Oto modłę się do Stwórcy natury i człowieka, prawdy i piękna () usłysz mój głos i obdarz nas świadomością oraz mocą, abysmy potrafili odpowiedzieć zawsze na nienawisc - miłością, na niesprawiedliwość - całkowitym oddaniem się sprawiedliwości, potrzebującym - oddaniem samych siebie, zas na wojnę - pokojem" - Hiroshima

1982

12 II - 19 II - AFRYKA: Nigeria - Benin - Gabon - Gwinea Równikowa

14 tys km, 42 przemówienia, 7 mszy św

12 V - 14 V - PORTUGALIA

28 V - 2 VI - WIELKA BRYTANIA

"Pokój nie jest tylko prostą nieobecnością wojny. Zakłada wzajemne poszanowanie ludów i narodów. Niesie współpracę i wzajemne powiązania. Pokój musi być budowany cierpliwie i z nieziszczalną wiarą" - Coventry

11 VI - 12 VI - ARGENTYNA

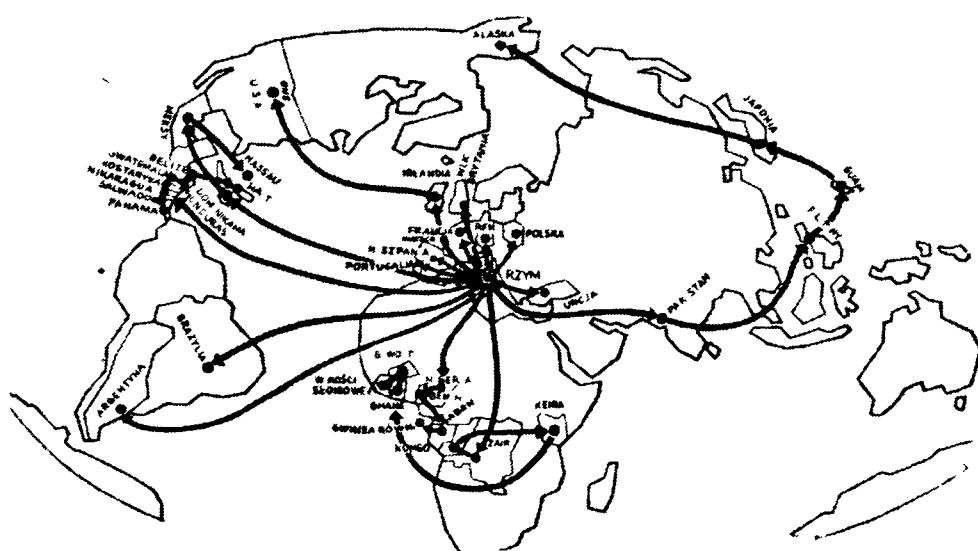
15 VI - SZWAJCARIA

"Problem człowieka pracy staje dziś w perspektywie światowej, której nie można już nie uwzględnić" - 68 Sesja Międzynarodowej Organizacji Pracy, Genewa

29 VIII - SAN MARINO

31 IX - 8 XI - HISZPANIA

Orędzie do ludów Europy - "Acto europeista" - apel o przywrócenie jedności w Europie

1983

1984

2 III - 9 III - AMERYKA ŚRODKOWA: Kostaryka - Nikaragua - Panama - Salwa- dor - Gwatemala - Honduras - Belize - Haiti

"Władze muszą dokonać smiałych reform, ale również i wy musicie zjednoczyć się we wspólnym wysiłku, lecz nie ulegajcie przemocy" - Do wiesniaków i rolników w Panamie

15 VI - 23 VI - POLSKA

"Ludzie pracy w Polsce mają prawo do takiego dialogu (dialogu władzy ze społeczeństwem - przyp red), ponieważ człowiek pracujący jest nie tylko narzędziem produkcji, ale podmiotem"

"Ojczyzna jest to wielki zbiorowy obowiązek, obowiązujący ojczyznę dla człowieka i człowieka dla ojczyzny"

8 V - 19 V - DALEKI WSCHÓD: Korea Płd. - Seul - Nowa Gwinea - Wyspy Salomona - Tajlandia

"Czekam na dzień, w którym wszyscy uchodźcy będą mogli wrócić do swych domów. Samo przesiedlenie nigdy nie może pozostać ostatecznym rozwiązaniem ich losu" - Do uchodźców z Korei Płn w Korei Płd

Opr. Ewa Rejkowska

Grazyna Farmus

HISTORIA PEWNEGO KOMIKSU

Na kilka tygodni przed przyjazdem Ojca Świętego w miejscach publicznych Toronto, Montrealu i innych miastach pojawiły się ulotki i małe książeczki. Ich okładki nie budziły podejrzeń, że mamy do czynienia z przestępstwem. Jedną z takich książeczek znalazł nasz znajomy na ławce pociągu. Na okładce widniał napis "Holocaust" i rysunek wygłodzonego Żyda za kolczastymi drutami. Książeczka wyglądała na zapomnianą broszurkę rozprowadzaną legalnie przez Jewish Defence League - organizację gminy żydowskiej.

Obrazkowy komiks tymczasem po odwróceniu kilku kartek okazuje się być tropioną od tygodni przez RCMP "literaturą mienawisci" "The Hate Literature". Antykatolicką bibułą rozprowadzaną po Toronto przez różne grupy w tym fanatycznych protestantów.

Czarno biały komiks opowiada historię Żyda, pana Weissa, który przypadkowo znalazł się wraz z wnuczką i jej znajomym w pobliżu neonazistowskiego wiecu. Pan Weiss jest poruszony płynącą z głośników wieścią, iż obozy koncentracyjne nie istniały. Z okrzykiem "Chrześcijańskie świni" umyka do samochodu. W domowych pieleszach pan Weiss dowiadyuje się od znajomego córki, nordyckiego blondasa, iż za nieszczęście jakie poniósł on i jego rodzina odpowiedzialny jest Kościół katolicki. Dokładniej - Holocaust był zamierzoną akcją katolickiej inkwizycji. Również masowe ucieczki Żydów i ich tułaczka po obcych krajach w okresie nazistowskiego gwałtu miało być również dziełem inkwizycji i formą prześladowania heretyków. Na piątej stronie możemy już zapomnieć o panu Weissie i Żydach. Zaczyna się bowiem wykład "historii kościoła". Wynika z niej, iż inkwizycja jezuicka prześladowała innowierców i heretyków odegrała pierwszorzędą rolę w zamachu nazistowskim, prześladowaniu ludności niearyjskiej, wybuchu II wojny światowej, polityce eksterminacyjnej Hitlera, Franco i Mussoliniego.

Oto cytaty z wypowiedzi ujętych w komiksowych chmurkach:

"Watykan w miejsce szat kapłańskich, użył do walki z niekatolikami nazistowskich mundurów", "Gestapo organizowali Jezuitów", "Adolf Hitler nie był nigdy ekskomunikowany jako katolik, gdyż to Rada Trydencka dała mu władzę zrealizowania zasad inkwizycji (Radę Trydencką powołał papież Paweł III w 1545 roku w celu ustalenia odstępstwa od wiary katolickiej i zasad postępowania z heretykami). Są też cytaty z samego Hitlera, który deklarował iż uprawiał tę samą politykę co Kościół katolicki przez 1500 lat wobec niekatolików.

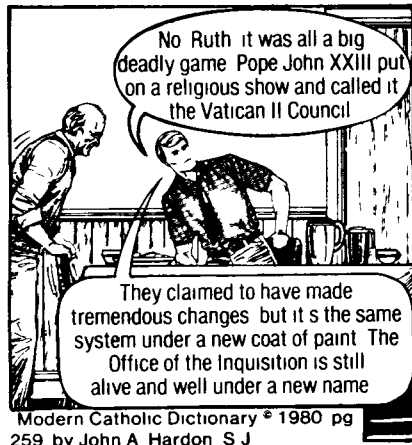
W końcu "dowody" powiązania kościoła z systemem hitlerowskim zdjęcie kardynała Pacelli (później Piusa XII) - sekretarza stanu z Franzem von Papen - nuncjuszem papieskim według podpisu - nazistą jak i katolikiem. Na zdjęciu jest również praelat Montini, późniejszy papież Paweł VI. Zdjęcie ma dowodzić, iż w 1933 r. stosunki z Watykanem nazistów nie tylko były bliskie, ale że doszło do podpisania tajnego konkordatu podboju Europy i świata.

(Faktem jest, że istniała umowa między Niemcami i Watykanem. Insynuacje natomiast, że Kościół akceptował nazistowską ideologię zagłady i był jej promotorem.)

Kościół był wielokrotnie krytykowany za podpisanie konkordatu. Broszurka pomija milczeniem cierpienia księży i wiernych katolików pod hitlerowską opresją. Za to twierdzi, że nie uległ zmianie stosunek Kościoła do innowierców.

Potem następuje atak na współczesne papieżstwo i jego doktrynalne zmiany zmierzające rzekomo do ukrycia zaborczych celów.

Stara inkwizycja działa pod nową nazwą. Ojciec Święty nie jest człowiekiem pokoju. Cele Watykanu nie zmieniły się.

Modern Catholic Dictionary © 1980 pg 259 by John A. Hardon S.J.

Celem papieżstwa, deklaruje autor, jest uczynienie Ameryki katolicką nie tylko poprzez infiltrowanie urzędów imigracyjnych i środków masowego przekazu. Ostatnie strony przepowiadają przesładowania protestantów w Ameryce zakończone Apokalipsą.

W obawie przed mobilizacją fanatycznych przeciwników papieżstwa, RCMP wycofała z bibliotek publicznych antykatolicką literaturę, udostępniając ją jedynie w bibliotekach naukowych. Podniosły się głosy, że krok taki jest zamachem na wolności konstytucyjne i uniemożliwia swobodną wymianę poglądów. Obawy policji są jednak uzasadnione. W samej prowincji Quebec otrzymała ona ponad 50 telefonów i listów z pogróżkami, iż dokonany zostanie zamach na Ojca Świętego.

W odniesieniu do terrorystycznych ataków socjologowie prawa zauważali, że rządzą się pewnymi prawidłowościami. Ich twórcy są intensywnie zindoktrynizowani pisaną propagandą, są wynikiem nasładownictwa innych zamachów (atak terrorystyczny prowokuje inne ataki - stąd ich bliskość występowania).

Wielkim już wybuch w Montrealu i Młocja zaostrzyła środki ostrożności czyniąc zamach na biblioteki. Tymczasem paranoiczne broszurki panoszą się po mieście.

Wprawdzie autor zastrzega, iż wyznawca "prawdziwej wiary" nie podniesie ręki na nikogo w imieniu Jezusa, broszurka spoczywająca na ławce może dostać się w ręce kogos, kto wyznawcą tej wiary nie jest, a nie miał dostatecznie uzasadnionej niechęci wobec katolicyzmu.

Można w tej sprawie coś zrobić. Wydawnictwo działa oficjalnie.

Książeczka opatrzona jest kilkoma danymi edytorskimi. Copyright Jack I Chick, wydrukowane w USA, podziękowanie za informację doktorowi Alberto Rivera. I wreszcie na odwrocie okładki adres wydawnictwa.

CHICK PUBLICATIONS
 P.O. Box 662, Chino, Calif. 91710 U.S.A.
 Telephone: (714) 967-6771
 Send \$5.00 for Sample Assortment and Price List

INTERNATIONAL DISTRIBUTORS

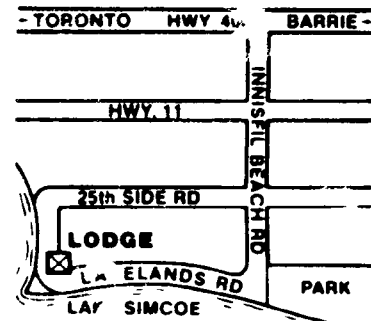
Christ Is The Answer, Inc.
 Box 5167 Station A
 Toronto Ontario Canada
 Phone (416) 699 7800

Obroncy religii i Ojca Świętego mają pole do popisu

Konkordat podpisuje kardynał Pacelli (później papież Pius XII). Do 1933 roku był watykańskim sekretarzem stanu. Drugi od lewej to Franz von Papen, nazistowski katek. Był nuncjuszem papieskim w Niemczech, który pomógł Hitlerowi w zdobyciu władzy. Na prawo stoi mały wówczas znany praelat Montini - później papież Paweł VI.

Oto dwie ilustracje z komiksu pt "Holocaust"

DOGODNY DOJAZD 70 km OD TORONTO SAVANNAH LODGE & HOTEL NAD PIĘKNYM JEZIOREM SIMCOE

Proszę pisać lub telefonować
TEL 705-436-3005

- MIEJSCA SPOTKANIA DLA PRAGNĄCYCH SIĘ POZNAĆ
- WIECZORKI TANECZNO-ZAPOZNAWCZE
- HOTEL - ATRAKCYJNE CENY
- DUŻY PARKING - BEZPŁATNY
- RESTAURACJA - DOSKONAŁA KUCHNIA MIĘDZYNARODOWA

SAVANNAH LODGE

Alcona Beach, Stroud, Ont.

PACZKI DO POLSKI NAJSOLIDNIEJ NAJTANIEJ CHCESZ NAPRAWDĘ POMOC RODZINIE W POLSCE WYSYŁAJ PACZKI TYLKO ZA POSREDNICTWEM FIRMY

TransCanPol

jedynej firmy posiadającej kanadyjski serwis w Polsce

GWARANTUJEMY:

- dostawę paczki do drzwi odbiorcy
- ubezpieczenie przesyłki
- potwierdzenie odbioru przez odbiorcę na czwartej kopii dowodu nadania
- uprzejmą i miłą obsługę w Kanadzie i w Polsce
- rzetelną informację

UNIKAJCIE PAŃSTWO:

- dodatkowych kosztów i opłat (portowych, lotniskowych i za serwis w Polsce, którego faktycznie firmy nie rozwożące paczek w Polsce nie wykonują)
- rozkradnięcia paczki przez nieuczciwych magazynierów, którzy w firmach nie dowożących paczek do domów, mają czas na "kontrolowanie" zawartości paczki, zanim zgłosi się odbiorca
- oszczędzicie swoim najbliższym straty czasu i dodatkowych kosztów związanych z podróżą po odbiór paczki

PORÓWNAJCIE PAŃSTWO RODZAJ OFEROWANEGO SERWISU - PEWNOŚĆ CENY, A PRZEKONAJCIE SIĘ, ŻE

TransCanPol

393 Roncesvalles Ave
 Toronto, Ont M6R 2N1, tel 535-9944

OFERUJE PAŃSTWU NAJTANSZY I NAJSOLIDNIEJSZY SERWIS

Posiadamy materiały do pakowania paczek
SZCZEGÓLOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE I DEALERZY

SZCZEGÓŁOWY PLAN WIZYTY W TORONTO I OKOLICY:

Pierwszy dzień:

Piątek 14 września 1984

1 20 po poł Przybycie do Toronto na lotnisko Lestera Pearsona Szybkie nieoficjalne powitanie Publiczność nie będzie mogła powitać Ojca Świętego na lotnisku

1 35 po poł Wyjazd do miasta zamkniętą limuzyną autostradą 401

1 50 po poł Jan Paweł II przesiada się do pojazdu papieskiego w pobliżu Avenue Road i Autostrady 401

1 50 - 2 45 Przejazd do Nathan Philips Square przez Avenue Road, Queens Park Crescent, następnie University Avenue Osgood Hall dojazd na plac przed Ratuszem

2 45 Uroczystość zapalenia wiecznego ognia w Ogrodzie Pokoju Wstęp za zaproszeniami

2 58 - 3 05 Przejazd do budynku administracyjnego katedry Sw Michała ulicą Queen do Church

3.05 Przybycie do rektoratu katedry

3 15 Przejście do katedry sw Michała

3 20 Powitanie Ojca Sw w katedrze (Uroczystość zamknięta)

3 25 - 4 25 Spotkanie z klerem

4 25 Wyjazd Ojca Świętego do kościoła anglikańskiego sw Pawła przy Bloor Str, Church Str i Jarvis Str

4 40 - 6 30 Ekumeniczne spotkanie z kapłanami 29 religii i odłamów religijnych

6 30 Odjazd na miejsce wypoczynku (szybki przejazd)

7 45 Przejazd na teren Canadian National Exhibition na polski wiec na stadionie

8 05 Polski wiec

9 05 Wyjazd limuzyną na nocleg

Drugi dzień:

Sobota 15 września 1984

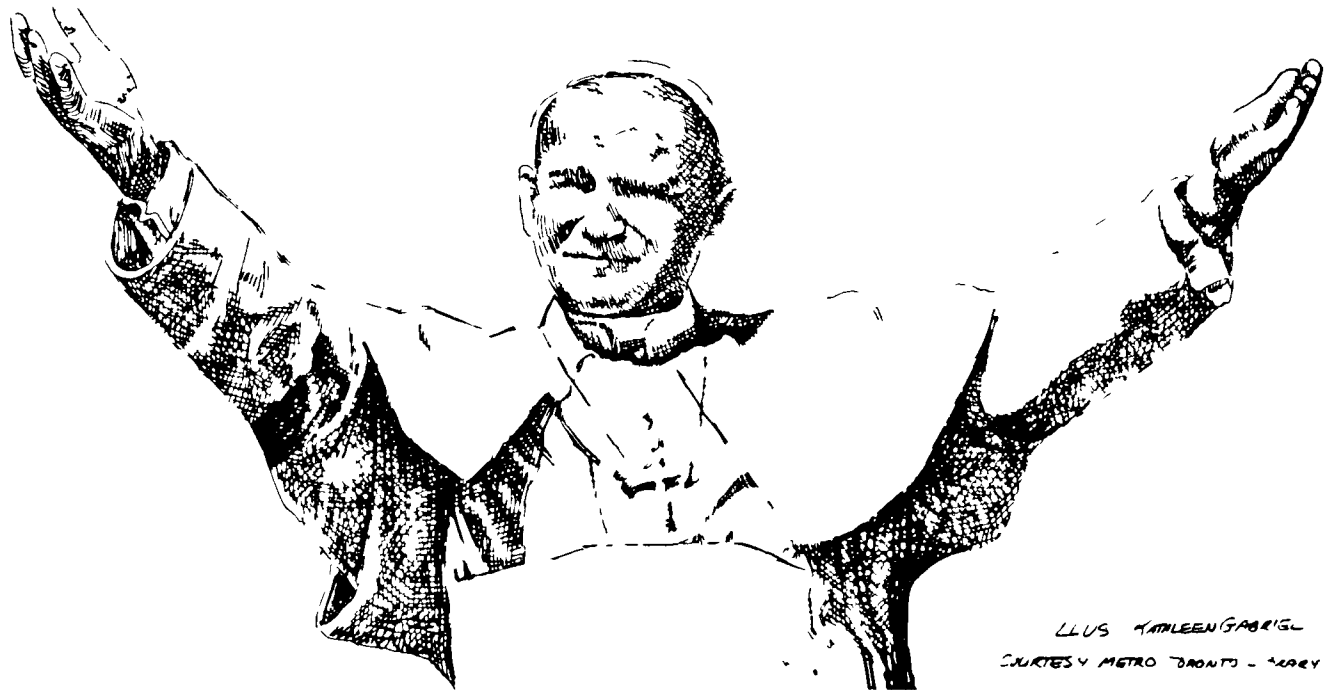
8 00 rano Wyjazd helikopterem do Midland

8 45 rano Przybycie do Midland

8 50 rano Wyjazd pojazdem papieskim do Sainte Marie among the Hurons

9 40 rano Ojciec Święty opuszcza klasztor

9 45 rano Przyjazd do świątyni

10 45 rano Przejście na teren mszy sw polowej

10 30 rano Ojciec Święty wygłasza z ołtarza homilię i spotyka się z tubylcami

11 50 rano Wyjazd pojazdem papieskim

12 00 w południe Przerwa na posiłek i wypoczynek

2 00 po poł Ojciec Święty opuszcza Midland helikopterem

2 15 po poł Przejazd do bazy wojskowej Downsview w North York

3 00 po poł Powitanie i przygotowania do mszy

3 25 po poł Jan Paweł II celebrowa mszę sw polową

5 25 po poł Odlot helikopterem do Byzantine Slovak Cathedral (York) Markham

5 55 po poł Spotkanie ekumeniczne w katedrze

6 25 po poł Odlot helikopterem na uroczystość dziękczynną w Metro Toronto Convention Centre

7 15 po poł Przybycie na miejsce uroczystości

8 15 po poł Wyjazd limuzyną na kolację i nocleg

**Trzeci dzień
Niedziela 16 września 1984**

7 30 rano Szybki przejazd na lotnisko Lestera Pearsona

8 00 rano Przybycie na lotnisko (nieoficjalne)

8 15 rano Odlot do Winnipegu

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Kiedy przyjeżdża i odjeżdża Ojciec Święty z Toronto?

Przyjazd W piątek 14 września 1984 o 1 15 po południu na lotnisko Lestera Pearsona Odbędzie się tam szybkie nieoficjalne powitanie Wyjazd Niedziela 16, 1984 o 8 15 rano z tego samego lotniska do Winnipegu Nie będzie uroczystości

Przyjazd W piątek 14 września 1984 o 1 15 po południu na lotnisko Lestera Pearsona Odbędzie się tam szybkie nieoficjalne powitanie Wyjazd Niedziela 16, 1984 o 8 15 rano z tego samego lotniska do Winnipegu Nie będzie uroczystości

Czy jest szansa zobaczenia Ojca Świętego na lotnisku?

Nie Jego przyjazd i odjazd ma charakter nieoficjalny Przejedzie szybko limuzyną z lotniska na autostradę 401 i Avenue Road w North York by przesiąść się do pojazdu papieskiego i udać się do centrum miasta

Kiedy TTC zwiększy częstotliwość kursu swych pojazdów w związku z dojazdem na mszę świętą na lotnisku Downsview?

Metro będzie otwarte od 5 rano Od 6 rano autobusy i pociągi jeżdżące będą częściej

KOMUNIKAT OKRĘGU KPK TORONTO DOTYCZĄCY WIZYTY OJCA ŚWIĘTEGO

Niezależnie od spotkania z Ojcem Świętym na terenie CNE apelujemy do całej Polonii z Toronto i okolicy do wzięcia udziału w powitaniu Ojca Świętego podczas przejazdu z lotniska do katedry świętego Michała

Zbieramy się najpóźniej o godz 13 00 dnia 14 września na 4 rogach u zbiegu ulic Bloor St West i Avenue Rd Miejsca te są zarezerwowane dla Polonii

Harcerstwo, weterani, dzieci i młodzież szkolna w strojach narodowych jest proszona o przybycie dla zadokumentowania przywiązania do Naszego Pasterza jak również tego, że jesteśmy częścią mozaiki wielokulturowej Kanady i Toronto

Ojciec Święty powinien przejeżdżać skrzyżowanie tych ulic między godziną 14-15 30 Ponieważ spodziewany jest duży napływ publiczności radzimy obsadzić „nasze rogi” jak najwcześniej

Zachęcamy też całą Polonię do wzięcia udziału we mszy sw w dniu 15 września na terenach lotniska Downsview Dojazd i udział we własnym zakresie w/g informacji podanych w prasie kanadyjskiej

Dla ułatwienia wyzywienia dla przyjezdnych spoza Toronto następujące Domy Polonijne będą miały otwarte restauracje

1 Dom Grupy 17 Związku Polaków w Kanadzie przy ulicy 2282 Lake Shore Blvd West-Toronto, tel 252 9519 Otwarty z parkingiem

13 września 84 od godz 6pm 11pm

14 września 84 11am-11pm

15 września 84 11am-11pm

16 września 84 10am-6pm

2 Dom Weteranów 2 Korpusu przy ulicy 2032, Dundas St West, tel 534-3635 Otwarty

14 września 84 16 00-24 00

15 września 84 12 00-24 00

J BURSKI
PREZES

K-120

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Jak blisko wierni będą mogli oglądać papieża podczas mszy świętej w Downsview?

Najbliższy dystans 120 metrów od ołtarza, najdalszy 610 metrów

Czy będę się mógł swobodnie poruszać po lotnisku?

Na godzinę przed przyjazdem Ojca Świętego można będzie opuścić wyznaczone miejsce w każdej chwili. Potem będzie można to czynić tylko w uzasadnionej potrzebie i po poinformowaniu ochotnika w sektorze

Jak wyglądać będzie organizacja na lotnisku Downsview?

Dzięki licznym ochotnikom możliwe stało się zorganizowanie sieci rozprowadzania biletów - kluczowego momentu kontroli tłumów

Bilety przydzielane będą na zasadzie pierwszeństwa. Na wydanie biletu przyjmuje się 1-2 sekundy. Ochotnicy będą mieli przy wejściu porcje biletów uzupełniane wraz z kolejną falą przybywających TTC uczestników mszy. Tempo czy dawanie biletów będzie informacją dla systemu komputerowego, które sektory są zapelniane. Grupami 15 ochotników kieruje osoba odpowiedzialna za wydzieloną część sektora. Za sektor odpowiedzialny jest kierownik

Uczestnicy mszy proszeni będą o poruszanie się niezbyt szybko, pilnowanie członków rodziny, niezatrzymywanie się i niezmiianie miejsca bez potrzeby. Ochotnicy odprowadzają będą grupy do właściwych sektorów

Czy znajdę swoje miejsce?

Pole lotniska podzielone jest na 4 sekcje kolorowymi liniami oznaczającymi sektory (czerwoną, żółtą, niebieską i zieloną). Bilet otrzymany na wejściu oraz alejka identyfikująca, w którym z 260 wydzielonych bloków powinieneś się znaleźć. W każdym bloku znajdzie się około 1000 ludzi

Przykładowo jeśli otrzymasz bilet w kolorze czerwonym B3C - skierują cię drogą oznaczoną czerwoną linią do rzędu B bloku 3 furtką do sektora oznaczoną C

Jak zorganizowana jest pierwsza pomoc?

Na stu ochotników, sześciu zajmować się będzie pierwszą pomocą. Poznamy ich po opaskach na ramieniu. Punkty pogotowia oznaczone będą czerwonymi flagami. W przypadku zranienia czy choroby należy powiadomić najbliższego ochotnika, który poprzez radio sprowadzi na miejsce pomoc

Na trasie przejazdu papieskiego namiastki rozstawione będą karetki pogotowia z pełnym wyposażeniem. Szkoły i urzędy publiczne udostępnią swe sanitariaty

Co z sanitariatami?

Na lotnisku są liczne toalety, stoiska i stoiska z żywnością. Woda do picia z kuchenek za darmo

Na czym będę siedzieć?

Przyniesi małe kampingowe krzesło lub składane. Na miejscu można kupić za 3 dolary tanie tekturowe krzesło. Są także krzesła składane po 18 dolarów

Co z dojazdem?

O północy w piątek policja zamknie kordonem kwadrat ulic Jane - Bathurst - Finch - Lawrence. Przez 24 godziny tylko osoby z przepustkami będą się mogły tam poruszać pojazdami. Linie ekspresowe będą otwarte, ale zjazdy z Islington do Leslie zamknięte. Dojazd na mszę metrem do stacji Wilson, Sheppard lub York Mills. Dalej dojazd autobusem (dla mniej sprawnych) lub piechotą. Niektóre linie autobusowe są skasowane lub skrócone na czas wizyty (Bathurst 7 G, Caledonia 18, Calvington 120, Downsview 108, Dufferin 29, Faywood 104, Finch East 39 D, Keele North 107, Pharmacy 67 B, Sheppard West 84, Wilson 96, 96a (tylko do Jane), York University 106, Wilson Heights 105a. Szczegóły w TTC

4 Jak wyglądać będzie dojazd spoza miasta?

Osoby, które będą jechać koleją Via Rail mogą używać tych samych biletów w kolejce podziemnej. Osoby, które dojadą autobusami wycieczkowymi opuszczają je na terenie Langstaff Industrial (przy Hwy 7 i Keele Str). Opłata za parking wynosi \$25. Z Langstaff pociągi przewożą ich w pobliże miejsca gdzie odbędzie się msza (koszt przejazdu w obie strony 5 dolarów). Część autobusów będzie zostawiać pasażerów przy Yorkdale Plaza - skąd będzie można przejść piechotą na lotnisko Downsview

Jakie przedsięwzięto środki ostrożności?

Wybuch bomby w Montrealu zmusił policję kanadyjską do zwiększonej czujności. W kwaterze głównej RCMP w Ottawie zapadła decyzja o wprowadzeniu dodatkowych środków ostrożności

Przykładowo podczas wizyty w Toronto na stacji Union zamknięte będą skrytki na bagaże, mimo iż trasa przejazdu Ojca Świętego nie przebiega koło dworca

W operacji ochrony Ojca Świętego w Toronto bierze udział 8000 policjantów,

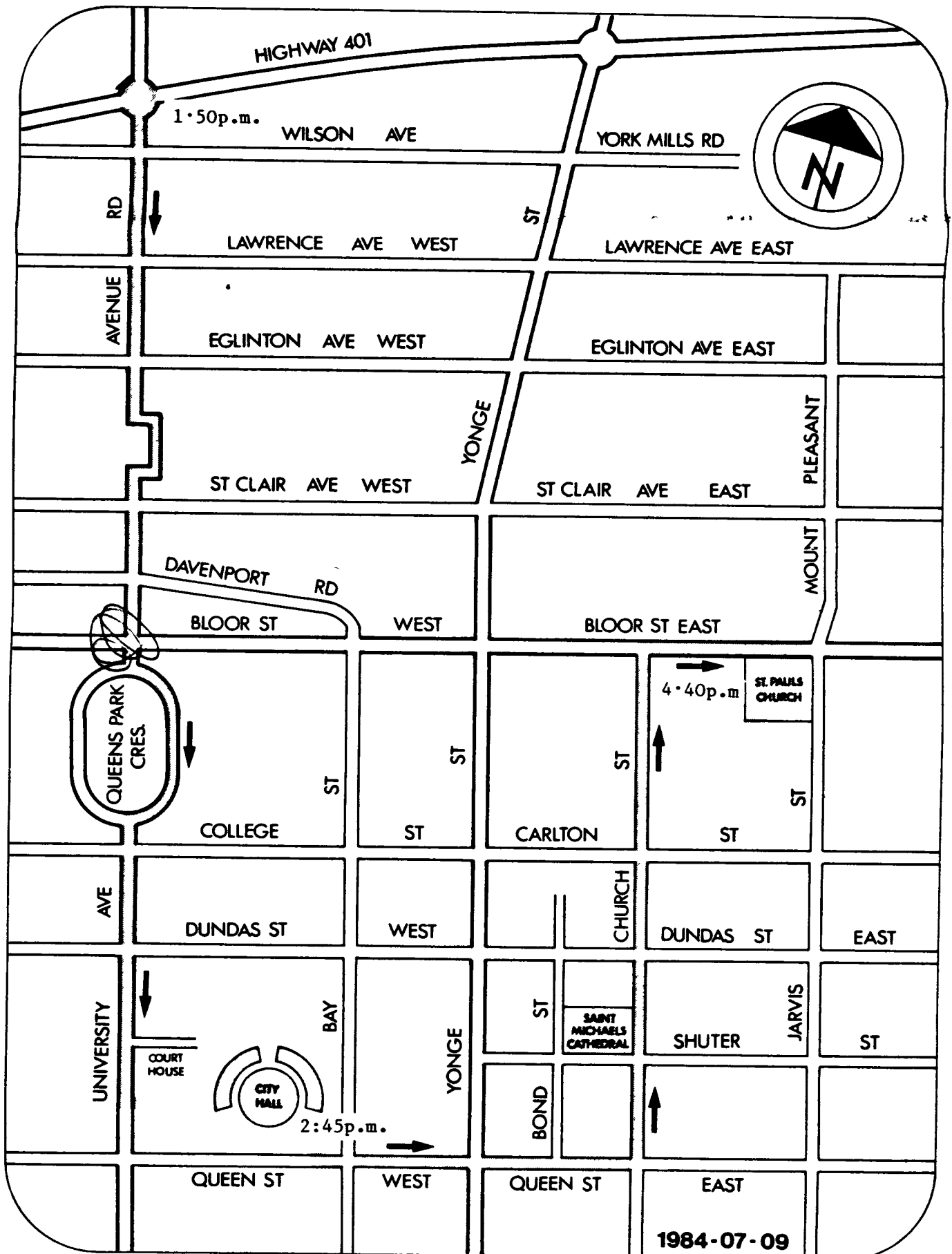
wojskowych i tajnych agentów. Dodatkowo sześciu członków ochrony osobistej papieża przybywa z Watykanu. Dodatkowo, do obsługi tłumu wiernych na lotnisku Downsview i w Huronie zaangażowano 15 000 ochotników

Kto i gdzie czuwa nad całością?

Kwatera główna rządowej organizacji wizyty papieskiej w Toronto i okolicy mieści się przy 101 Bloor Str West. Telewizyjne monitory śledzą kolejne etapy wizyty. Na ogromnej mapie zaznaczone najtrudniejsze momenty przejazdu papieskiego, rozmieszczenie grup ochotników, punkty pogotowia ratunkowego, centrale telefoniczne. Główna linia telefoniczna nosi numer 416 964-7676. Dodatkowo uruchomione są inne linie dla tysięcy dziennikarzy i dla nich też i dla osób zatrudnionych w organizacji wizyty biuro będzie dostępne

5 Jak jest trasa przejazdu pojazdu papieskiego i w jakich odbędzie się godzinach?

Oto mapa przejazdu z oznaczonymi terminami

KOMUNIKATY TORONTO

Kongres Polonii Kanadyjskiej OKRĘG TORONTO

**OSRODKI POMOCY IMIGRANTOM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE**
192 Garden Ave
Tel 532-1126

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
128 Fern Ave
Tel 533-9471

**OSRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
206 Beverley Str
Tel 979-9634

Echo Ojczyzny

codzienny polski program radiowy
nadawany od godziny 11 05
od poniedziałku do piątku włącznie.
ze stacji CHIN FM 100 7
tel. 531-9991

Prowadzi Karola Kęsik.

Muzyka,
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze.
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe
i wszelkie komunikaty

POLSKI PROGRAM RADIOWY
na stacji CJVB w VANCOUVER - 1470 AM
w każdą niedzielę od 14 30 do 16 00
TEL. 327 - 6892

Adres P O BOX - 58262 - St - L-, Van B C V6P 6E3
Wiadomości z Polski, ogłoszenia i komunikaty polonijne,
komentarze, koncert życzeń, ogłoszenia handlowe

"PANI JADWIGA" Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville - od godz 1 do 2
w każdą sobotę Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty - przyjmuje się telefonicznie
691 - 8789

KOMUNIKAT ZARZĄDU OKRĘGU ZHP KANADA

Zawiadamiam, że z dniem 25 stycznia 1984 roku,
ZHP w Kanadzie zakończyło dzierżawę Polsko-Kanadyjskiego
Osrodka na Kaszubach

Z tą datą, gospodarka, administracja i odpowiedzialność jak i wynajem pokoi przeszła na Ojcow Franciszkanów
(The Canadian Custody of the Polish Friars Minor Conventual) w Montrealu

Zofia STOHAŃDEL, hm
Przewodnicząca Zarządu Okręgu
ZHP - Kanada

KOMUNIKAT WYDZIAŁ OŚWIATY M TORONTO NA ROK SZKOLNY 1983/84

Wydział Oświaty m Toronto (Toronto Board of Education) prowadzi nadal bezpłatne klasy języka angielskiego dla dorosłych i dzieci oraz zapewnia całodzienne klasy przedszkolne dla dzieci w wieku od 2 do 5 lat Tegoroczny program przewiduje wprowadzenie j angielskiego w młodszych klasach przedszkolnych z równoczesnym zachowaniem j polskiego Zajęcia prowadzone są przez wysoko kwalifikowanych nauczycieli

Dzieci 4- i 5-letnie są włączone w regularny program szkolny.

W celu uzyskania dokładniejszych informacji proszę telefonować do biura pani Apolonii ANIELEWICZ, tel. 535-3777.

MIDLAND

- DOJAZD
- IDNIANIE DAWNIEJ I DZIS
- KRÓTKO O ŚWIĄTYNI
- MAPA MIEJSCA ODWIEDZIN PAPIESKICH

● Autostrady w kierunku Midland będą otwarte O 5 po południu, w piątek zostaną zamknięte drogi w granicach kilkunastu kilometrów od miejscowości Prywatne samochody będą kierowane przez policję do parkingów w miejscowości Vasey w Wybridge i Perkinsfield (głównie dla mieszkańców okolicy) Wszystkie parkingi pomieszczą 70 000 samochodów Spodziewany jest przyjazd 200 000 ludzi

Parking kosztuje 8 dolarów Przejazd autobusem w pobliże mszy sw połowej \$ 3 W tym celu zużytych zostanie 450 autobusów Dojazd do Midland autostradą 400 do drogi 27 lub drogą 27 Można się spodziewać dużych opoznien w dojeździe z powodu tłoku na drogach Można też dojechać autobusem Linie Grey Coach i Penetang - Midland przygotowały dodatkowe kursy (Przejazd \$ 15) Z Yorkdale Bus Terminal odjechać mają autobusy od 11 45, mniej więcej co 3 godziny

● Rycina przedstawia ojca Jean de Brebeuf i wodza Huronów Cziwatenhwa w pobliżu misji jezuickiej Świątynia Męczenników poświęcona jest osmiu misjonarzom, którzy zginęli za wiarę w latach 1642 - 1649 Sainte Marie Among the Hurons 17 - wieczna misja jezuicka odrestaurowana w 1970 roku będzie zamknięta dla publiczności podczas papieskiej wizyty Misja poświęcona została jako pomnik masakry jaką Irokezi zgotowali mieszkańcom osady Wśród nich zginął jezuita Jean de Brebeuf i Gabriel Lalemaut

Ojciec Święty spotka się w Midland z przedstawicielami szczepów kanadyjskich 10 niedawno wyswięconych kapłanów pochodzenia indyjskiego otrzyma z jego rąk przydział na swe parafie

W części artystycznej przy dźwiękach indyjskich bębnow otrzyma pioropuz - dar dla najczcigodniejszych gości indyjskiej społeczności

● W świątyni mieszczą się relikwie umęczonych jezuitów świętego Jean de Brebeuf i Gabriela Lalemauta Ojciec Święty złoży im i wszystkim, którzy ponieśli śmierć męczeńską w krwawym wiarę - hold Męczenników kanonizowano w 1930 roku Świątynia została zbudowana w latach 20-tych

UMĘCZENI OPODAL MIDLAND, ONT

Sw Jan Brebeuf, kapłan-jezuita, misjonarz wśród indyjskich szczepów Montanesów, Huronów i Irokesów, umęczony 16 marca, 1649 r

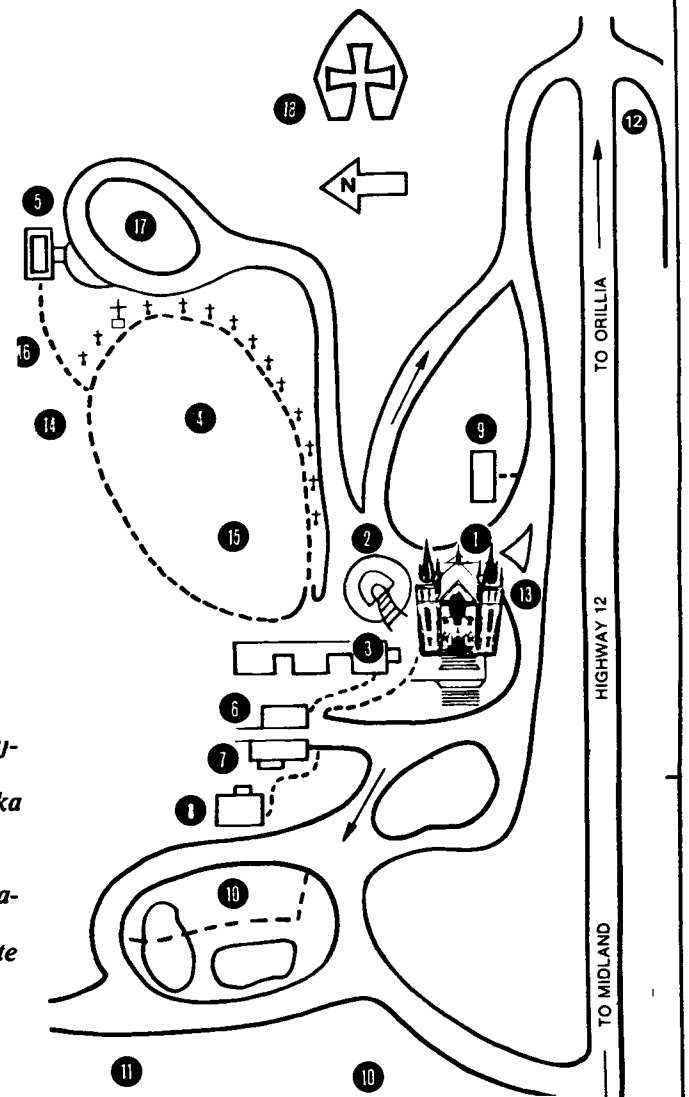
Sw Gabriel Lalemant, kapłan-jezuita, misjonarz wśród szczepu Huronów Poniósł śmierć męczeńską 17 marca, 1649 roku

Sw Antoni Daniel, kapłan-jezuita, poniósł śmierć męczeńską z rąk Irokesów, 4 lipca 1648 roku

Sw Karol Garnier, kapłan-jezuita, umęczony 7 grudnia, 1649 roku

Sw Noel Chabanel, kapłan-jezuita, umęczony przez apostatę szczepu Huronów, 8 grudnia, 1649 roku

- 1 Świątynia zbudowana w 1926 roku Znajdują się w niej relikwie męczenników
- 2 Grota Nasza Pani na Huronu patronka misjonarzy ze Ste Marc
- 3 Administracja i informacja Droga krzyżowa Stacje z brązu sprowadzone z Francji
- 4 Taras widokowy na zatokę Georgian i Ste Marie
- 6 Sklep z pamiątkami
- 7 Gospoda i kawiarnia
- 8 Centrum informacyjne i konferencyjne
- 9 Łazienki
- 10 Ogrod i pawilony
- 11 Miejsce na postój i piknik
- 12 Droga do Ste Marie
- 13 Centrum wystawowe (piwnice kościoła)
- 14 Park
- 15 Oltarz Matki Boskiej Częstochowskiej
- 16 Ogród Brébeufa
- 17 Pomnik upamiętniający wizytę papieską
- 18 Miejsce mszy świętej połowej

NOCLEGI W HURONII

Osoby zainteresowane w udziale w pielgrzymce do Huronii mogą jeszcze zasięgnąć informacji w sprawie noclegów
Telefon

1 - 800 - 461 - 4343
1 - 705 - 526 - 2281
1 - 705 835 - 2262

FARAMUSZKI w obronie Kongresu

Szczęśliwy ten Franz Fiszer Ponoc powiedział ongiś w kawiarni - Wyobraźcie sobie, że to indywiduum osmieleło mi się dziś przysnąć"

W rozowym, czy niebieskim czepczku, i do tego pod złotą gwiazdą na pewno się nie urodziłem Mnie rozmaite indywidua osmielają się snic Mam zresztą na to dowody Mogę całą litanię nazwisk rzucac

Delikatnie mówiąc snom moim towarzyszy przedziwny paradoks, który przy własnym stosunkowo czystym sumieniu, nakazuje każdemu z otoczeń indywiduów powtarzać w kołko cytaty z Pana Tadeusza W którym - już nie pamiętam, czy rejent o asesorze, czy asesor o rejencie - miał ponoc złośliwie powiedzieć "teraz mu z całej psiarńi dwa charty zostały"

Dopiero gdy przeczytałem list bardzo już niestety zapomnianego działacza w Związku Narodowym byłego prezesa Zarządu Głównego tegoż do Związku, list skierowany na ręce dzisiejszego prezesa zorientowałem się, że rzeczywiście z dużej psiarńi chart po charcie ucieka, a po charcim majątku niewiele zostało

Piszę oczywiście o dawnym działaczu panu Michale Nedzy On to bowiem kierując tragedię kilku nieprzespanych nocy - mówiąc gornolotnie - adres już raz wzmiankowany, zamyka ją w słowach, - "w historii Gminy Pierwszej, zamieszczonej w Księdze Pamiętkowej i wydanej z okazji 25-lecia (proszę nie mylic z tą ostatnią w której frazes przegonił konia wyciągowego? napisane jest - pisze p Nedza - że od roku 37 do 49 Gmina Pierwsza zakupiła 3 domy i farmę w Richmond Hill Gmina udzielała donacji i pożyczek dla innych Gmin Związku Dom Polski (zakładam, że mowa o narozniku Dovercourt i Queen St w którym ma się mieszć do końca tego roku - tak ludziska powiadają - redakcja "Głosu Polskiego") był twierdzą polskości Tu się odbywały akademie i uroczystości narodowe Zjazdy Konferencje Bale Koncerty Przedstawienia Tu się uczyła i występowała młodzież polska Z tancami i spiewami Tu przeprowadzano zbiórki na pomoc Polsce Tu witano i przyjmowano Żołnierzy Polskich Tu była największa biblioteka polska Archiwum i muzeum Kasa pożyczkowa () i tak dalej i tak dalej

Nie będę w ciągłości tej Michałowej troski cytował Wystarczy zupełnie, że mały wyjątek z listu oddamy do wglądu czytelnikom Tak "Echa" jak innej prasy polonijnej Pan Nedza bowiem nie zartuje rzucając końcowym pytaniem "brak inicjatywy, nieudolność i niedbalstwo () doprowadziły do początku końca i likwidacji Gminy Pierwszej () a jaki los czeka "Głos Polski" - pyta p Michał?

Sną mi się więc dziś po nocach rozmaite indywidua i mając tą czelność powtarzając za Fiszerem - że doprowadziły do tego, iż z dużej psiarńi jedynie "dwa charty" zostały

Skoro już raz poruszyliśmy temat wynurzeń - tak obcych jak osobistych - może wypada podkreslic, że moja "profesorka od polskiego" - jak to się kiedyś mawiało - mordowała Mickiewicza nieomal w doskonałą nieskonczoność Piła przy niej - to skromne narzędzie pracy Tortury pamięciowe natomiast, z nakazem wkuwania dłużyzn i wybranych wersetów, przypominały jeszcze inny fragment z życia człowieka bezbronnego, którego można przyrównać do "bezbronnego rzyna pod lasem - bolszewicy kordelasem"

Proszę mnie jednak nie brać na serio Pani profesor w gruncie rzeczy zawdzięczam wiele

Gdyby nie ona - nic dziś nie mogłbym napisać o swoim drugim spotkaniu z odeszłym już z "Głosu Polskiego" redaktorem o którym Echo swego czasu pisało, że "mchem porasta" Nie tyle on ile "Głos" A które to "spotkanie", w interpretacji mickiewiczowskiej mogłoby się zamknąć w zdaniu - "bo taka gręczność - zda mi się kupiecka - ale nie staropolska, ani też szlachecka"

Tak - plus minus - owo spotkanie wyglądało Nie chodzi tu wcale o dwuznaczności Chodzi tu raczej o stwierdzenie faktu, że wielu z nowo przyjezdnych miast się zwyczajem chartów "przepisowo obwąchac" sięga raczej po dubeltówkę i strzela nieprzytomnie byle gdzie, jak kowboj z biodra

Wzmiankując "biodro i kowboja" należy pocieżyć bliźnich faktem, że do prezesa Zarządu Głównego Kongresu Polonii też zewsząd strzelają Czegoż to tu się dziś nie zarzuca? Ze za dużo jeździ Ze z liberałami rozmawia Ze za mało z liberałami rozmawia Ze os nie jest tak jak by mogło być, gdyby się raz dobrze ychylł Ze mogłby być pokorniejszym cielęciem i że skoro się nie chce zmienić to my już takiego znajdziemy Ze w warunkach polonijnych należy być odwrotnie o zdania i mamy takiego, który zawsze gotów koźła knąc

I tak będzie fikał, jak nam jest wygodnie Ze my

chcemy rewolucji na terenach piknikowych Moze nawet przed samym konsuletem Ze politycznie biorąc - lub się z nią zmagając - działalność społeczną należy odheroizowac Ze cały dotychczasowy monopol społeczno-rozrywkowy lepiej by wyglądał dla przykładu w rękach panów, którzy się o to proszą Albo też w rękach pana Pruszyńskiego, który na wszystko ma również monopolowe rozwiązanie Używając terminologii "ekspresowej" Ze błogi spójnik niczego nie rozwiązuje Ze czas się pojedynkowac I że po wielokrotnie cytowanych zurawiejkach najwyższy czas kodeks Bożewicza (wszystkim zainteresowanym życiem polonijnym) w odcinkach przypominać

Ze prezes reprezentuje jedynie "parasol organizacyjny" Lecz nie nas pozostałych liberalów i pozostałych konserwatystów Ze w tym parasolu tyle dziur które ani Związek Polaków, ani Stowarzyszenie tych czy innych weteranów nigdy już nie załata Ze jeśli mamy szukać odpowiedni "kłaister społeczny", to szukajmy go wśród młodszych! Moze nawet wśród samych solidarnościowych przebieganców, jak to ktos ongiś w jednym z pism ciekawie określił Ze platforma wyborcza jest w jednym miejscu za wąska, a w drugim wyobcowana a z kolorów narodowo-londyńskich Ze niezadowolone przelało się na masy, a masy mają po dziurki od

nosa proletariatu, który przyjechał tu z Włoch, z Anglii, z dipisowskich Niemiec, przed cwiercwieczem z ogonkiem, a nie bezpośrednio z Polski Przynajmniej tej, która ewakuowała się do obozów w Austrii

Jednym słowem karuzela na wesoło Przy której hasło Wiech, że "Wisła się pali" już nie zdoła przekonać nikogo

Pociesz się jednak drogi czytelniku, że w Stanach nie jest na jotę lepiej Opowiadał mi przejezdny kumpel, że na barkach prezesa Mazewskiego jeszcze większy cmentarz powieszonych psów spoczął Pretensje podobne Moze ukształtowanie inne Takie bardziej "po prostu", czy z "pomostu"

Innymi słowy grunt to rodzinna Z Detroit, z Chicago, czy też z samego drogiego naszym sercom Toronto

Smiechu kupa, a my prezesowi Kaszubie życzymy wygranej na loterii Bo jeśli wygra w Polonii to na dłuższą metę przegra W przenosni oczywiście! Któż w niej kiedykolwiek wygrał Wskazcie mi go kochane ludziska palcami, a ja wam przesyłam kopię "Dziejow pielgrzymstwa" Spisaną ongiś na paryskim bruku Z podobną dedykacją!

Polonia bowiem to rodzaj polichromii A polichromia jest niczym innym jak wielobarwnym malowidłem Takim swojskim malowidłem Zresztą nie będę się przy tym temacie zbyt długo upierał

Bohdan EJBICH

JEŚLI NIE PAMIĘTASZ MOŻESZ NIGDY NIE ZAPOMNIEĆ

Jest wiele ważnych powodów by zatrzymywac się przed stojącym szkolnym autobusem Należy do nich kara za niezatrzymanie się (odebranie 6 punktów, mandat do 1000 dolarów, a nawet więzienie)

W tym roku trzeba będzie uważać na coś więcej Żółte szkolne autobusy mogą przewozic uczniów zarówno w dzień jak i wieczorem Kierowcy będą zapalać czerwone światła i wysuwać oznakowanie stop gdy dzieci wchodzi lub wychodzą z samochodu

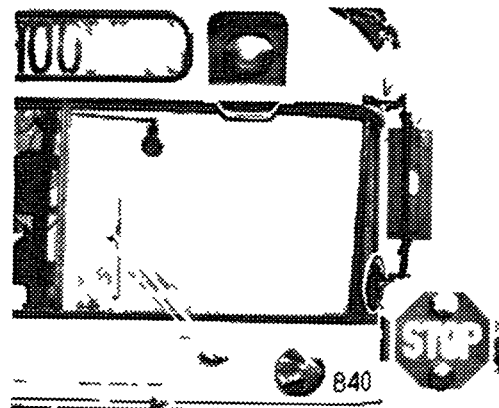
Najważniejszym

powodem by się zatrzymac w tym momencie jest to, że twoja pomyłka może kosztowac życie dziecka A takiej pomyłki nigdy się nie zapomina

Pamiętaj więc, kierowcy zdążający w obu kierunkach muszą zatrzymac się gdy palą się światła "stop" lub gdy jego

znak jest wysunięty Samochody jadące z tyłu muszą zatrzymac się 20 metrów przed żółtym autobusem

Uważaj więc na znak na autobusie i jego światła Nie ryzykuj życia dziecka

CZY ZDOŁASZ POTEM ZAPOMNIEĆ?

Ministry of Transportation
and Communications

 Ontario

James Snow Minister
William Davis Premier

MODA

NOWE TYPY NAKRYĆ GŁOWY

Powrót do tweedów i welen idzie w parze z sięganiem do tradycyjnych, angielskich strojów

Obszerne płaszcze z granatowego "manchesteru" z dużymi kieszeniami, efektownie współgrają ze stylizowanymi beretami o charakterystycznym kształcie. Przypominają one nieco berety szkockie, a także renesansowe berety florenckich mieszczan

Drugi typ to wełniane kapelusze z uniesionymi do góry rondkami, budową przypominające amerykańską czapkę marynarską. Kapelusze te komponowane są zwykle z leżącymi się strojami z jerseyu i z szalikami

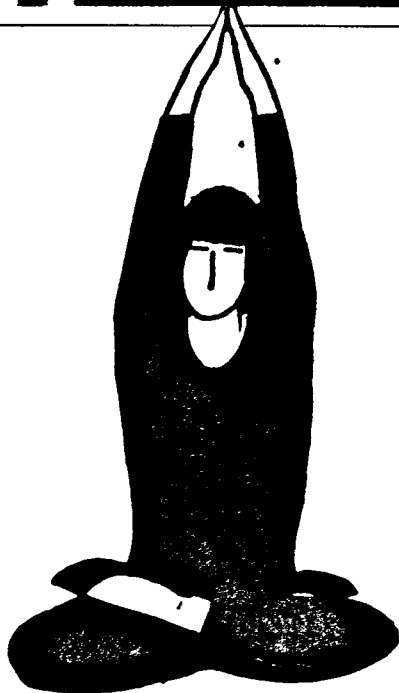

TYLKO DLA CIEBIE

Kobieta

czterdziesto- letnia - cz. I.

Jeżeli właśnie wczoraj były nasze urodziny i okazało się, że przekroczyliśmy kolejną granicę wieku - nie ma co załamywać rąk. To, na jak długo zachowamy młody wygląd zależy tylko od nas. Przede wszystkim więc dużo ruchu, szczególnie na świeżym powietrzu, sport, rzucenie palenia, właściwy sposób odżywiania i naturalnie pielęgnacja włosów i skóry - oto kilka "przyczynków" do zachowania "wiecznej młodości". Najpierw zając się powinniśmy samą sylwetką. Po czterdziestce bowiem proces wiotczenia mięśni następuje bardzo szybko, stąd właśnie konieczność natychmiastowego podjęcia odpowiedniej pielęgnacji skóry. Codzienna i systematyczna gimnastyka (20 minut dziennie), najlepiej rano i najlepiej od dzisiaj. Po gimnastyce mocny prysznic i wycieramy skórę masując ją przy tym energicznie, następnie zaś rozpoczynamy tzw. masaż suchy. Potrzebna jest nam do tego wyłącznie sucha włosiana szczotka. Zaczynamy od stóp, przez łydki, szczególnie mocno masując pośladki, następnie brzuch, plecy i ramiona. Jeżeli rano trudno jest nam znaleźć czas na te zabiegi, można je robić również wieczorem - tylko uwaga - co najmniej na godzinę przed udaniem się na spoczynek. W chwilach wolnych od pracy zalecany jest spacer, pływanie, tenis lub siatkówka - są to bowiem sporty angażujące wszystkie mięśnie.

CO NIECO SAŁATKA NA CHŁODNIEJSZY DZIEŃ

Podajemy z tłuczonymi gorącymi ziemniakami. Jest to bowiem sałata z gorącą słoninką lub z boczkiem. Razem niezle się komponuje.

Na 4 osoby 1 główka sałaty kruchej, 20 dkg wędzonej słoniny lub boczku, 6 jajek na twardo (małych) Elegancko acz drogo jest podać przepiorcze (to na lepsze przyjęcie).

Pokrojona w kostki słoninę wrzucić na 3 minuty do wrzątku, osączyć. Rozgnieść czosnek. Wymieszać na dwie salaterki z solą, pieprzem i octem. Ułożyć sałatę. Wymieszać. Ozdobić jajkami. W oliwie przyrumienić obgotowane kostki słoniny. Polać sałatę i podawać natychmiast z gorącymi ziemniakami.

PADMASANA - lotos z rękami uniesionymi w górę

Pozycja ta, oprócz tego, że służy koncentracji, pomaga utrzymywać prawidłową postawę. Siedząc w lotosie składamy ręce na głowie, kciuki krzyżujemy i robiąc wddech wyciągamy ręce w górę. Starajmy się wyprostować je całkowicie w łokciach. W pozycji z rękami w górę pozostajemy chwilę, oddychając normalnie, głęboko.

Paczki do Polski

- SPECJALIZUJEMY SIĘ W PACZKACH NA ZLECENIE
- PACZKI PAKOWANE SĄ W NIEMCZECH ZACHODNICH I DOSTARCZANE DO DOMU ODBIORCY NA TERENIE CAŁEJ POLSKI W TERMINIE OK. 15-25 DNI
- PACZKI EXPRESOWE DORĘCAMY W OK. 7-10 DNI. Dodatkowa dopłata wynosi \$6
- CENY W DOLARACH KANADYJSKICH W CENACH ZAWARTY JEST KOSZT TRANSPORTU
- ANI ODBIORCA ANI NADAWCA DO NASZYCH CEN NIC WIĘCEJ NIE DOPLACAJĄ
- PRZESYŁAMY PISEMNE POTWIERDZENIE ODBIORU
- W RAZIE ZAGINIĘCIA PACZKI GWARANTUJEMY WYSŁANIE PACZKI O TEJ SAMEJ WARTOŚCI NA NASZ KOSZT
- NAJMNIEJSZE ZLECENIE \$20 LUB 5 KG
- PRZESYŁAMY RÓWNIEŻ TANIO PIENIĄDZE DO POLSKI
- Dodatkowe informacje przesyłamy na życzenie
- DATKI NA KOSCIOŁY W POLSCE PRZESYŁAMY BEZPŁATNIE
- JAK WYSŁAĆ PACZKĘ ■
- 1 Wyrnij nasze ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI
- 2 Zaznacz ilość zamawianych artykułów i zsumuj ich wartości
- 3 Na oddzielnej kartce wyraźnie napisz swój adres i telefon oraz adres odbiorcy w Polsce
- 4 Wyślij w zaadresowanej do nas kopercie ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI kartkę z adresami oraz money order lub czek (płatny dla SAP) na kwotę równą wartości paczki

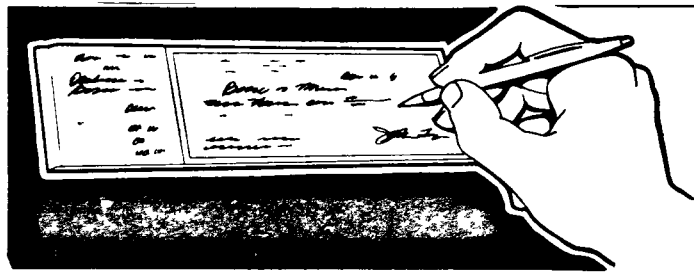
ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI
ZLECENIA PROSIMY PRZYSYLAĆ NA ADRES (tylko dla korespondencji):
SAP pomoc
1180 Mississauga Valley Blvd
Unit 24
MISSISSAUGA ONTARIO
L5A 3M9 Canada

ARTYKUŁY DO WYBORU		\$ Can.	szk.
1 Szyńska konserwowa	900 g	6 20	
2 Szyńska konserwowa	450 g	3 20	
3 Szyńska mielona	340 g	1 80	
4 Salami	900 g	6 10	
5 Pasztet	200 g	1 20	
6 Bekon	450 g	2 80	
7 Wieprzowina w konserwie	300 g	1 90	
8 Wołowina w konserwie	400 g	2 50	
9 Sardynki w oliwie	125 g	0 90	
10 Makrela w pomidorach	125 g	0 90	
11 Filety śledziowe	200 g	1 50	
12 Ser twardy w kawałku	500 g	4 90	
13 Masło w puszcze	1 kg	6 20	
14 Margaryna	500 g	1 40	
15 Olej roślinny	1 litr	2 50	
16 Dżem pomarańczowy	450 g	1 50	
17 Miód naturalny	450 g	2 90	
18 Ananas w puszcze	750 g	1 30	
19 Brzoskwinie w puszcze	750 g	1 30	
20 Koktail owocowy w puszcze	750 g	1 30	
21 Figi suszone	250 g	1 40	
22 Rodzynki	200 g	1 20	
23 Migdały	200 g	1 60	
24 Orzeszki ziemne	200 g	1 40	
25 Herbata w torebkach	25 szt	1 20	
26 Herbata w wiórkach	500 g	4 30	
27 Kawa ziarnista	500 g	3 50	
28 Kawa instant typu "Nesca"	100 g	2 50	
29 Kakao	250 g	2 50	
30 Czekolada do picia w proszku	800 g	3 90	
31 Czekolada mleczna	100 g	0 80	
32 Czekolada z bakaliami	100 g	1 00	
33 Czekolada z orzechami	100 g	1 00	
34 Batonik czekoladowy	1 szt	0 25	
35 Cukierki owocowe z witaminami	500 g	2 50	
36 Guma do żucia miętowa	12 szt	1 00	
37 Guma do żucia owocowa	12 szt	1 00	
38 Guma balonowa	12 szt	1 20	
39 Pieprz czarny	100 g	1 10	
40 Koncentrat pomidorowy	50 g	0 30	
41 Kostki rosółowe (z kury) na 5 litrów	1 szt	1 00	
42 Kostki rosółowe (wołowe) na 5 litrów	1 szt	1 00	
43 Mleko w proszku	400 g	3 10	
44 Infant formula w proszku	1 kg	10 70	
45 MILUPA z bananami	300 g	3 10	
46 MILUPA z mieszankami owocami	850 g	7 70	
47 Witaminy dla dzieci	100 szt	2 30	
48 Aspiryna Bayer	20 szt	1 80	
49 Wata	200 g	0 75	
50 Pasta do zębów (duża)	150 g	1 40	
51 Mydło toaletowe	100 g	0 50	
52 Szampon do włosów	1 litr	2 50	
53 Proszek do prania	3 kg	4 90	
54 Proszek do szorowania	500 g	1 50	
55 Płyn do mycia naczyń	1 litr	1 90	
56 Zapalniczka gazowa	1 szt	0 90	
57 Rajstopy damskie (małe)	1 szt	1 00	
58 Rajstopy damskie (średnie)	1 szt	1 00	
59 Rajstopy damskie (duże)	1 szt	1 30	
60 Dzinsy Montana o a	1 szt	13 00	

OWOCY			
Pomarańcze (świeże)	10 kg	16 40:	5 kg 9 00
G. j. j. (świeże)	10 kg	17 40:	5 kg 9 50
Cytryny (świeże)	10 kg	17 40:	5 kg 9 50
Ananasy (świeże)	5 szt	12 00:	1 szt 2 60

Ponadto możecie Państwo wysłać przez nas do Polski samochód (nowy lub używany) oraz artykuły techniczne i odzieżowe a także świeże kwiaty z okazji ślubu i imienin itp.
Oferujemy również sprowadzenie do Kanady na zamówienie samochodu lub innych artykułów z Europy
Ceny powyższych usług ustalamy indywidualnie

TEL (416) 273-5729

PORADY FINANSOWE

Dywidendy

Oprócz bezpieczeństwa inwestycji akcje preferowane posiadają (podobnie jak akcje zwykłe wypłacające dywidendy) jeszcze jeden atut - dochody te są rozliczane nader korzystnie dla ich posiadacza przez Revenue Tax of Canada. Nie tylko pierwszy tysiąc uzyskany tytułem dywidend jest wolny od podatków. Dywidendy uzyskiwane przez posiadacza akcji przynoszą tzw. Dywidend Tax Credit. Forma T-5 wydawana przez firmę wypłacającą dywidendę posiada w rubryce A aktualną sumę wypłaconą w rubryce B - sumę tę powiększoną o 50% (gross-up), w rubryce C - znajduje się Dywidend Tax Credit stanowiący 22,6% sumy uwzględnionej w rubryce B. Kredyt ten oznacza bezpośrednie obniżenie sumy jaką ma wypłacić podatnik urzędowi podatkowemu. Przykładowo osoba otrzymująca 200 C\$ dywidendy (rubryka A) ma wypisane w rubryce B sumę o tysiąc większą niż w rzeczywistości otrzymała (3000 C\$) lecz w rubryce C posiada kredyt w wysokości 22,6% czyli 668 C\$. Suma ta jest jakby kwotą zapłaconą już przez firmę wypłacającą dywidendę w imieniu podatnika. Jest ona liczona od sumy podatku federalnego co oznacza automatyczne zmniejszenie podatku prowincjonalnego naliczanego później (o kwotę przeciętnie równą 48%). Otrzymując nawet 20 000 C\$ wypłaconych wyłącznie jako dywidendy (30 000 C\$ after gross-up) według tabeli podatkowej na rok 1983 ostatniej dostępnej winno przynieść podatek w wysokości 6002 C\$ federalny i 3048 70 C\$ prowincjonalny. Tymczasem Dywidend Tax Credit w wysokości 22,6% liczony od sumy większej (after gross-up) oznacza 6680 C\$. Ze względu że jest to wyższa suma niż przypadający podatek federalny (o 672 C\$) podatek prowincjonalny naliczany jako procent od federalnego nie wchodzi w rachubę. Jest tylko jeden mankament w całym rozważaniu. Aby otrzymać sumę 20 000 C\$ tytułem dywidend trzeba mieć zainwestowane około 200 000 C\$ na co chwilowo jeszcze nie każdy z czytelników "Echa" może sobie pozwolić. Niemniej jednak wyliczenie to działa przy sumach proporcjonalnie mniejszych, jak podałem na początku choć korzyści wynikające z tego będą relatywnie mniejsze.

I jeszcze jeden chwyt legalnie zupełnie dozwolony. Sprzedaż po otrzymaniu dywidendy w celu wykazania strat (allowable investment business losses - paragraf 38 kwestionariusza podatkowego). Oplaca się to szczególnie ze względu na niewielką ilość pieniędzy potrzebną do operacji gdy

któras z firm ogłasza jakąś dużą często nadzwyczajną dywidendę. Zgodnie z istniejącym ustawodawstwem straty poniesione na giełdzie można odpisywać od podatku w wysokości 50% do maksymalnej sumy 2000 C\$. Jeśli strata w danym roku przekraczała sumę 4 tysięcy wówczas rozpisyuje się to na lata następne. Zawsze po wypłaceniu dywidendy akcje danej firmy spadają o tę a często o większą sumę (ex-dywidend). Istnieje wówczas szansa uzyskania dywidendy a zatem dywidend tax credit do faworyzującego rozliczenia podatkowego a ponadto sprzedając już po wypłaceniu dywidendy wykazuje się straty (w paragrafie 38 zeznania podatkowego).

Przykładowo firma Vestron Mining ogłosiła 8 lipca że 24 lipca wypłaci 3 85 C\$ nadzwyczajnej dywidendy dla posiadacza każdej akcji. Akcje zwykłe tej firmy były sprzedawane po 15 C\$ zaś z chwilą ogłoszenia wypłaty skoczyły na 17 C\$. Nabywając choćby 100 akcji co wraz z komisowym sprzedażym oznaczałoby sumę circa 1750 C\$ można było zainkasować 385 C\$ dywidendy (czyli 567 5 C\$ after gross-up z czego 128,5 C\$ Dywidend Tax Credit). Sprzedając już po wypłaceniu dywidendy gdy akcje oscyływały między 11 a 13 C\$ uzyskuje się między 400 a 600 dolarami straty (plus komisowe w obydwu transakcjach circa 80-90 C\$). Jednak do rozliczenia finansowego uzyskało się obniżkę ogólnej sumy o 200 - 300 C\$ a przede wszystkim obniżkę samego podatku federalnego o Dywidend Tax Credit w tym wypadku wynoszący 128,5 C\$. Nie należy jednak zapominać że akcje których sprzedaż zamierza się wykazać w zeznaniu podatkowym jako przynoszącą stratę muszą być w posiadaniu podatnika co najmniej 30 dni. Również w ciągu takiego samego okresu nie należy odkupywać akcji tej samej serii, co nie oznacza że podatnik nie może sprzedać akcji serii A a w zamian kupić sobie podobne lub identyczne akcje serii B.

W następnym odcinku zajmiemy się kruszcami i metalami szlachetnymi jako inwestycją

WYCIECZKI
W ZNANE I
NIEZNANENie gryziemy!
A wy?

W sierpniu 1983 roku naukowcy amerykańscy odkryli układ planetarny gwiazdy Wega, którego masa może być porównywalna z masą planet znajdujących się w naszym Układzie Słonecznym. A więc pierwszy raz w dziejach astronomii stwierdzono możliwość istnienia ciał o dużych rozmiarach wokół innej gwiazdy niż Słońce. Oznacza to, że być może nie jesteśmy jednak sami we Wszechświecie. Szansa że nasi kosmiczni bracia otrzymają "listy", jakie bezustannie wysyłamy w przestrzeń kosmiczną rośnie. Sondy kosmiczne wystrzelane co roku z Ziemi niosą w Kosmos listy od nas, posłania, które zawierają minimalny zasób wiedzy o Ziemi i człowieku. W takim liście znajduje się najczęściej rysunek kobiety i mężczyzny z rękami wyciągniętymi w powital-

nym geście, schemat Układu Słonecznego, prosta charakterystyka naszej Ziemi i próbki wszystkich ziemskich języków.

Na Księżycu pozostawiono krzemowy pojemnik zawierający posrebrzaną taśmę aluminiową z elektronicznym zapisem pozdrowień w 74 językach świata, wyjątek z przepisów USA dotyczących nawigacji lotniczej i kosmicznej, fragmenty przemówień prezydenta Nixona i listę ważniejszych funkcjonariuszy NASA. Pierwsi zdobywcy Księżyca - Armstrong i Aldrin pozostawili również na srebrnym globie plakietkę z napisem - "Ludzie z planety Ziemia stanęli na Księżycu po raz pierwszy w lipcu 1969 roku. Przybyliśmy tu w imię pokoju dla całej ludzkości".

Najobszerniejsze wiadomości o nas i naszej planecie wyniosły w przestrzeń kosmiczną amerykańskie "Voyager'y". Na ich pokładach bowiem znalazło się 118 zdjęć (w tym 20 barwnych), które przedstawiają m.in. Ziemię widzianą z Kosmosu, widmo światła słonecznego, dzieci różnych narodowości, pejzaże miast, zachody słońca, zimę i podmorskie głębiny.

Wszystko nagrane jest na miedzianą videopłytę, która zawiera także mikroencyklopedię wiedzy o Ziemi, informacje z zakresu historii, biologii, fizyki i chemii oraz zapis dźwiękowy, który jest zbiorem wszystkich odgłosów Ziemi. Nasi kosmiczni znajomi będą mogli także wysłuchać fragmentów największych dzieł muzycznych stworzonych przez Ziemiaków (m.in. fugi Bacha i 13 kwartetu smyczkowego Beethovena) oraz - co najciekawsze - pozdrowień w 55 różnych językach świata. A oto kilka fragmentów - "Pozdrawiamy was! Nie gryziemy! A wy? Zawsze wasza - Ziemia", "Pozdrawiamy was kimkolwiek jesteście. Przyjrzemy się z tym, kto jest naszym przyjacielem", "Witamy naszych przyjaciół z dalekich gwiazd. Chcemy kiedyś spotkać się z wami".

Najbardziej zabawne jest jednak to, że plakietki umieszczone na radzieckich sondach przedstawiają także popiersie Lenina i jego imię. Może właśnie z tego powodu dotąd nie doczekaliśmy się odpowiedzi na nasze kosmiczne listy?

MARAX

UWAGA

Polonia w Toronto i okolicy

POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD.

2150 BLOOR ST. W.

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762-9523

Konta depozytowe	9 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	8 1/2 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty ..	10 1/2 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty ..	10 1/2 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	10 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	10 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty Non-redeemable ...	11 %	rocznie
RRSP i RHOSP	9 1/2 %	rocznie
Pozyczki personalne	15 1/2 %	rocznie
Hipoteki	15 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CIEKOWE
CODZIENNE od 12 do 2:30 po poł. i od 7:30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2:30 po poł. oraz SOBOTY od 10 do 12:30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji parafialnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

CREDIT UNION
SW STANISŁAWA
i SW KAZIMIERZA

220 Roncesvalles Ave
tel. 537 2181

2987 Bloor Str W
tel. 236-1225

12 Denison Ave
tel. 863-0996

PRAGNIESZ STAĆ SIĘ WŁAŚCIECIEM
DOMU, DZIAŁKI BUDOWLANEJ,
DOMKU LETNISKOWEGO?
STAN SIĘ NIM PRZY POMOCY
NAJWIĘKSZEJ NA ŚWIECIE PARAFIALNEJ

CREDIT UNION
ŚW STANISŁAWA I
ŚW KAZIMIERZA
KTÓRA OFERUJE
NA POWYŻSZE CELE
TRZY TYPY HIPOTEK;

O ZMIENNYM
OPROCENTOWANIU 13 1/4 %
ZAMKNIĘTE — 13 1/4 %
OTWARTE — 14 1/4 %

WSZYSTKIE
UBEZPIECZONE
NA ŻYCIE
DO SUMY
\$ 30 000 00

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

PONTIAC, BUICK, CADILLAC

Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour).

GENERAL MOTORS
pożyczka na samochód
Specjalizuję się w otrzymaniu
pożyczki na samochód
dla nowo przybyłych
minimalna wpłata
miesięczne splaty

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko

ARNOLD PENK

(Wyróżniony przez GM jako "Senior master salesman")
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW LUB UBEZPIECZEN PROSZĘ
DZWONIĆ 964-3211 LUB DO DOMU W KAŻDYCH
GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU

832 BAY ST., TORONTO (przy College St.)

HOROSKOP TYGODNIA

Z TELESKOPU ESMERALDY

15.IX. - 21.IX.

BARAN
(Aries)
21 03 - 20 04

Możesz w pełni liczyć na pomoc ze strony przyjaciół spod znaku Lwa i Strzelca. Przed tobą udany tydzień pełen miłych niespodzianek szczególnie jeżeli wybierzesz się na krótką wycieczkę. Warto zwrócić uwagę na sprawy finansowe i zapłacić wszystkie rachunki. Z pieniędzmi w ogóle lepiej obchodzić się teraz ostrożnie mimo że sytuacja wydaje się być ustabilizowana. Bardzo wiele zależy będzie od osoby którą darzysz uczuciem lub choćby sympatią. Licz się z kłopotami, jakich mogą nastąpić dzieci które nagle przestaną interesować się nauką. Nowe kontakty lub umowy.

BYK
(Taurus)
21 04 - 21 05

Czeka cię wiele nieporozumień na płaszczyźnie sąsiedzkiej. Nie które z nich dotyczyć będą dzieci i lepiej żebyś zdobył się na krytycyzm i obiektywizm. Wróć do stare problemy ale nie warto się nimi zamartwiać. Lepiej cieszyć się wolnością osobistą z której coraz częściej korzystasz we właściwy sposób. W sprawach uczuciowych nieco zamieszania i niewykluczone że zdarzy ci się dostrzec także ciemne strony całej sprawy. Egzotyczna wręcz tajemnica zostanie rozwiązana 18-ego i w radykalny sposób zmieni twój pogląd na wiele spraw. 21-ego szczególnie uważaj na drodze!

BLIŹNIAKI
(Gemini)
22 05 - 21 06

Nie zadrążaj spraw jeżeli przyjdzie ci rozstrzygać spory między dziećmi. Czas jest najlepszym lekarstwem i wszystko się jakoś ułoży. Zwróć lepiej baczną uwagę na samego siebie. Zmień się ostatnio i nikomu się to nie podobają. Warto także zadbać o wygląd zewnętrzny. Rada ciotki lub wujka okaże się być bardzo pomocna nie odrzucaj więc propozycji pomocy. 19-ego mogą zajść w twoim życiu dość poważne zmiany ale lepiej traktować je lekko i z humorem. W pracy doskonale zdobywasz sobie coraz więcej uznania wśród zwierzchników i twoje szanse na awans rosną z dnia na dzień.

RAK
(Cancer)
22 06 - 23 07

Twoje dziecko ma kłopoty i właśnie ty powinieneś być tą osobą, która okaże mu wiele życzliwości i serca. Musisz jednak pamiętać o tym aby za wszelką cenę unikac drobnych nawet kłamstewek nawet jeżeli wydawałyby ci się jedynym wyjściem z sytuacji. Niewykluczone że będziesz miał do czynienia z instytucją rządową i lepiej upewnić się od razu czego od ciebie oczekuje. W pracy koniecznie trzeba się pozbierać bo ostatnio wszystko ci leci przez ręce. Koniec tygodnia przyniesie nowe perspektywy finansowe.

LEW
(Leo)
24 07 - 23 08

Trzymaj się własnych sądów! Cokolwiek teraz postanowisz sam okaże się być w przyszłości ci korzystne i trafne. Czeka cię ożywione kontakty z rodziną a sprawy dla ciebie ważne dziećmi będą w domu. Wszystkie usprawnienia jakie chciał będziesz przeprowadzić zostaną mile powitane i warto się trochę pomęczyć aby zdobyć sympatię otoczenia. 19-ego nie dawaj wiary plotkom które będą miały na celu wprowadzenie zamieszania w twoje stosunki z partnerem. Na płaszczyźnie zawodowej wszystko przebiegać będzie harmonijnie i bez większych problemów.

PANNA
(Virgo)
24 08 - 23 09

W nadchodzącym tygodniu szczególnie uważaj na złodziei! Niepowodzenia które cię czekają będą związane także ze złą pogodą. Na szczęście masz w swoim otoczeniu również uczciwych i życzliwych ci ludzi i dzięki ich pomocy szybko uporasz się z narastającymi stresami. Niewykluczone nowa praca lub choćby jej perspektywa 19-ego na horyzoncie twoja wielka szansa nie przegap jej i bądź na wszystko przygotowany. Przy okazji warto zadbać o zdrowie nie przesadzając jednak z forsownymi ćwiczeniami. W końcu tygodnia osiągniesz pełne zadowolenie z kontaktów z partnerem.

WAGA
(Libra)
24 09 - 23 10

Doskonały tydzień na załatwienie pilnych spraw także prawnych lub tych związanych z małżeństwem. Warto zmienić niektóre punkty w nie podpisanych jeszcze umowach. Bardzo pomogą w tym jak zwykle pieniądze. Ktoś z twojego otoczenia jest nastawiony wobec ciebie wybitnie krytycznie być może powoduje nim tylko zazdrość, ale lepiej być ostrożnym. W kłótniach i sprzeczkach musisz być tą rozsądniejszą stroną. 9-ego pomyśl o nowych inwestycjach finansowych.

SKORPION
(Scorpio)
24 10 - 22 11

Twoje wpływy zdrowy rozsądek i praktyczne podejście do sprawy zaskarbiają sobie uznanie i szacunek otoczenia szczególnie jeżeli będziesz mieć do czynienia z młodymi ludźmi. Korzystaj z każdej okazji aby nauczyć się czegoś nowego i staraj się o ogólną aprobatę. 18-ego możesz poczuć się nieco rozczarowany być może twoje oczekiwania były zbyt duże? Nie forsuj samego siebie nie możesz być naraz w kilku miejscach ale zarazem nie rezygnuj ze spontanicznych reakcji.

STRZELCA
(Sagittarius)
23 11 - 21 12

Nadchodzący tydzień warto spożytkować na zajęcie się domem generalne porządki w garażu piwnicy lub na strychu. W starych zapomnianych szufladach możesz znaleźć coś czego szukałeś od dawna i będzie to wspaniałe odkrycie. Trzymaj się dawno wytyczonej drogi i nie zmieniaj poglądów. Wszelkie nowości mogą przynieść poważne kłopoty i skomplikować twoje życie osobiste. Nie ukrywaj uczuć, szczególnie w stosunku do osoby którą nimi darzysz.

KOZIOROŻEC
(Capricorn)
22 12 - 20 01

Czeka cię trochę pracy szczególnie tej zaległej. Pomogą ci siedzi i przyjaciele i może warto będzie wydatkować małe przyjęcie aby okazać im swoją wdzięczność. Zrezygnuj z generalizowania spraw ciesz się drobiazgami ale nie pozwól aby czas przeciekał ci między palcami. Znajdujesz się właśnie w doskonałej kondycji psychicznej twoje wyobraźnia kwitnie, a oruki twojej osobowości wywrą wręcz magnetyczny wpływ na kogoś na kim ci bardzo zależy. Pamiętaj o sroscie w kontaktach z partnerem.

WODNIK
(Aquarius)
21 01 - 19 02

Przyjmij konstruktywne sugestie przyjaciół ale nie przywiązuj większej wagi do nonsensów jakimi od dawna karmi cię krytycznie nastawiony do ciebie znajomy. Prawdopodobnie marzyć będziesz aby nic nie uległo zmianie ale czas nie staje dla nikogo i zmiany jakie nastąpią będą całkiem naturalną i logiczną konsekwencją wydarzeń. Zaufaj samemu sobie a także przyjaciołom którzy dobrze ci życzą. W najbliższej perspektywie podróz.

RYBY
(Pisces)
20 02 - 20 03

Tydzień doskonały na podróże nawiązywanie nowych kontaktów które pomogą ci wspinać się na kolejny szczebel drabiny kariery. Uda ci się wywrzec doskonale wrażenie na osobie od której wiele zależy. Nie marnuj więc czasu i nie zasypuj gruszek w popiele. Wiele można teraz zrobić szczególnie jeżeli chodzi o sprawy zawodowe. Możesz mieć nieco kłopotów z niezapłaconymi rachunkami niewykluczone także pomyłka komputera. 20-ego spotkasz staro znajomego.

ZŁOTO I BRYLANTY
OD PRODUCENTÓW I IMPORTERÓW 21 DUNDAS ST, SUITE 1601, TORONTO, ONT M5B 1B7
HOLDER DIAMONDS Inc
Diamond Importers
● Pierścienki z brylantami ● Złote lancuszki 14 i 18 karatowe
● Kolczyki i wisioriki ● Perły ● Bizuteria wykonywana na zamówienie
TEL. (416) 368 - 7186
Od poniedziałku do srody 9 - 5
czwartki 9-8 30
lub proszę telefonować w sprawie terminu wizyty

Peter Burdon
PONTIAC BUICK LIMITED
Przedstawiciel General Motors
348 Danforth Ave. E. Toronto,
TEL. (416) 469 - 5531 ext 281
Posiada dla państwa bogaty zestaw fabrycznie nowych i używanych samochodów
● udzielamy długoterminowych pożyczek
● niskie miesięczne spłaty
● ułatwiamy otrzymanie ubezpieczenia na bardzo dogodnych warunkach
● każdy kupujący otrzymuje bezpłatnie olej na 100 tys km
● udzielamy gwarancji na 60 000 km (Acadian, Skylark, Phoenix)
● specjalna zniżka na samochody Pontiac 2000 Pontiac 6000 i Buick
Wszystkie sprawy załatwiamy w języku polskim

WSPANIAŁA OKAZJA!
UNITY TRAVEL
100 University Ave Suite 807
Toronto Ont Canada M5J 1V6
Telephone (416) 595-1244
Telex 06 22186-PWT
TANIE LOTY DO KOPENHAGI I POLSKI
Od 1 do 20 września i 27 września
Czas pobytu od 1 do 8 tygodni
Ceny
KOPENHAGA \$ 499
WARSZAWA lub SWINOUJŚCIE \$ 699
Firma nasza specjalizuje się też w innych wycieczkach i przelotach do krajów całego świata. Prosimy Państwa o zainteresowanie się naszymi **OBNIŻONYMI CENAMI** do innych miast Europy, jak **BERGEN, BRUKSELA, GOETEBORG, OSLO, SZTOKHOLM, HELSINKI, BELGRAD, ZAGRZEB, WIEDEN, MALTA** oraz wycieczki do **RIO JANEIRO W BRAZYLII**.
Po dalsze informacje i rezerwacje prosimy telefonować - **TORONTO 595 - 1244** prosić p. Krystynę. Od osób spoza Toronto akceptujemy "collect calls" tylko po rezerwacji.

SWISLA PARCEL SERVICE
49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
TEL 534 - 9864
TADEUSZ KACZOR - "BAŁTYK SERVICE"
9850 Papineau No 16, Montreal, Que H2B 1Z8
TEL (514) 382 - 3817
Jedyna Firma Wysyłająca Do Polski Towar Na Zlecenie!

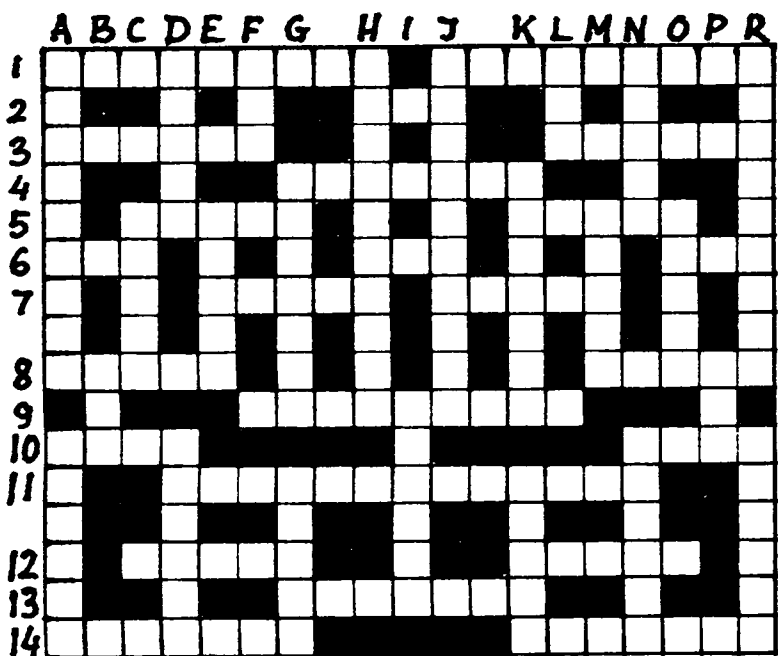
POLECA
● ARTYKUŁY SPOŻYWCZE
● SAMOCHODY I CIĄGNIKI
● LEKARSTWA
● ARTYKUŁY GOSPODARCZE
● ALKOHOL I SOKI
● OWOCE CYTRUSOWE
● DYWANY, FIRANKI ITP
● BILETY LOTNICZE DO POLSKI
NAJMNIEJSZE ZAMOWIENIE \$ 30
ALBO PACZKA 5 KG MINIMUM
KAWA ZIARNISTA NAJTANSZA - \$ 6 ZA KG, DZINSY 3 PARY \$ 39
WSZYSTKIE PACZKI DOSTARCZANE SĄ DO RĄK ODBIORCY oferujemy
NAJNIŻSZE CENY W AMERYCE POŁNOCCNEJ
OPLATY W DOLARACH KANADYJSKICH
Najnowsze ograniczenia w Polsce dla firm wysyłających paczki naszej firmy nie dotyczą!
do odwoł

WRZEŚNIA
13 C Aureliusza, Eugenii, Filipa, Humberta
14 P Armady, Bernarda, Cypriana, Roksany, Rozanny
15 S Albina, Budzimita, Imeldy, Lolity, Nikodema
16 N Edyty, Kamili, Kornela, Korneliusza, Sędzistawa
17 P Franciszka, Hildegardy, Justyna, Lamberta, Roberta
18 W Dobrowita, Józefa, Irmy, Stefanu, Ryszarda
19 S Januarego, Konstancji, Palomy, Teodora

14TH ST AUTO BODY AND COLLISION LTD.
74 - 14th Street, TEL 251 - 2892
Wszelkie naprawy karoserii i lakierowanie samochodów
Bezpłatna wycena
Prowadzimy oddział samoobsługi
● wynajęcie stanowiska naprawczego 1 godzina - \$ 3,
● cały dzień \$ 25, ● tydzień - \$ 120
● Komora lakiernicza - \$ 35
Klient przygotowuje samochód - my lakierujemy - \$ 130
99 110

Najlepiej kupisz lub sprzedasz nieruchomości korzystając z firmy
EVA FIRLA
Tel. 237 - 0137
A.E LePage R.E Services Ltd.
Realtor W51176

Nr 100

- Pozomo**
 1-A maksyma, aforyzm
 1-J plecak żołnierza lub ucznia
 2-H "mleczna" jadłodajnia w Polsce
 3-A kąt określający położenie jakiegoś punktu na Ziemi względem stron świata
 3-L opactwo benedyktynów opodal Krakowa
 4-G sukma duchowna
 5-C były kiedyś statkami
 5-K biesiada
 6-A wciąga lekkomyślnych pływaków
 6-H alkohol z Jamajki
 6-O zandarmeria wojskowa w Polsce
 7-E stogi z daszkami
 7-J imię żeńskie
 8-A Indianin z wojowniczego szczepu
 8-M ulubienicy publiczności
 9-F ostro uwydatniające się

- różnice, jaskrawe przeciwieństwa
 10-A jego stolicą jest Bagdad
 10-N grymas
 11-D odtworzenie, odbudowa
 12-C duch, zjawia
 12-K ręczny podnosnik
 13-G jedna z prowincji Kanady
 14-A jeszcze nie chronometr
 14-K Polak starej daty

- 1-L używany do łączenie blach
 1-N jedna z izb parlamentu lub władze uczelni
 1-R zwycięska bitwa kosmyków Kościuszki
 4-G wiatr pustytnny
 4-K maszyna wykonująca cykl czynności
 5-C ptak podobny do gawrona
 5-E kawon
 5-M symbole graficzne
 5-O piśmienne zawiadomienie o nadejściu przesyłki
 8-B wąsata jarzyna
 8-P ryba słodkowodna
 9-I profesjonalna wprawa
 10-A nieproszonego gościa
 10-D pod budynkiem kościelnym
 10-N apatia, bezwład
 10-R poprawia odbiór TV
 11-G kosiński posiłek
 11-K gigant, olbrzym

Pionowo

- 1-A człowiek lekkomyślny, postrzeleńec
 1-D wyspa Archipelagu Malajskiego należąca częściowo do Indonezji
 1-F po nim następuje powtórzenie serwu
 1-H maturzysta
 1-J przekazywanie na odległość programów RTV

Praca

WYKWALIFIKOWANI ROBOTNICZY budowlań wszelkich specjalności - **POSZUKIWANI**
 TEL Toronto 767-5068

POTRZEBNI zręczni pracownicy "HANDYMEN" w dziedzinie napraw i remontów mieszkań oraz kobiety do sprzątnia
 Angielski, chociaż trochę, potrzebny
 TEL 823 8985

CHCE ci pomóc dobrze zarabiać
 Jeśli jesteś rzemieślnikiem w branżach remontów i napraw mieszkań Pracujesz na własną rękę lub masz zamiar się usamodzielnic Pokieruję Tobą, mam przeszło 30 lat doświadczenia na rynku pracy i potrafię sprzedać Twoje usługi bardzo korzystnie
NIE PRZESPIJ PRZEDZWON
 Bronisław Łukasewski 92-103
 TEL 823-7458

POTRZEBNA pomoc domowa z zamieszaniem na miejscu w wieku od 25 do 50 lat uczciwa niepaląca
 Dom adwokata dwoje dzieci w wieku szkolnym
 Wynagrodzenie miesięczne \$400 plus mieszkanie i wyżywienie
 TEL 223 1640 lub 449-8588

DO PILNOWANIA dwojga dzieci 7 i 4 lata **MISSISSAUGA**,
 TEL 276 8083

DRIVER wanted for delivering food South Etobicoke area English spoken Must have own car Part time help wanted
 TEL 233 5886 ask for Dominic

FOTOGRAF prasowy szuka pracy
 TEL (519) 893 2653

SĄ JESZCZE WOLNE MIEJSCA

Zainteresowanych prosimy o szybkie skontaktowanie się z kierownictwem Wawel Villa, ponieważ ilość miejsc jest ograniczona
 Jeszcze raz serdecznie zapraszamy.

Członkowie i Zarząd

Wawel villa, inc.

SENIOR CITIZENS CENTRE

880 CLARKSON RD SOUTH — MISSISSAUGA, ONT L5J 4N4

Tel. 823-3650

♠ BRYDZ ♡

Północ

- 19-CP ♠ xxx
- ♥ xx
- ♦ Kxx
- ♣ AQJxx

REDAGUJE KIBIC

Zachód

- ♠ QJ10xx
- ♥ Kxx
- ♦ xxx
- ♣ xx

Wschód

- ♠ xx
- ♥ AJ10xx
- ♦ xxx
- ♣ Kxx

Deklarant

- ♠ AKx
- ♥ Q9x
- ♦ AQxx
- ♣ 10xx

KONTRAKT 3 BA
WYJŚCIE Dama pik

zagramy blotkę i zdobędziemy 6 lew Bez dwóch, zamiast swojego Warto było wysilić "baśkę" ?

Oczywiście spotkam się z zarzutem purystów, że przecież w tym przykładzie W mógł zastosować inną znaną zasadę, mianowicie "grać do słabego stołu". Zgadza się - chociaż pik na stole też jest słaby - ale, ażeby zagrać wedle tej zasady, W musiał odstąpić od zasady grania jak furman, a mnie właśnie o to chodziło!

Z cyklu "Wyjątki od reguł generalnych" omówię dzisiaj znaną wszystkim zasadę "Dobry furman zawsze odwraca kolor partnera". Regułę tę stosujemy bardzo często w obronie przeciwko kontraktom BA. Także tu nie chcę niczego ujmować tej zasadzie, chcę tylko podkreślić konieczność stosowania jej w sposób logiczny, nie mechaniczny.

Wyjście Damą pik D wygrał Królem i odegrał 10-ę trefl, którą W. przepuścił. Kolejne zagranie trefl, przejęte na stole Waletem, W wzięł Królem. Co należało teraz odegrać? That is the question.

Gracz W uważał, że będąc zdyscyplinowanym partnerem, należy "nawrócić" kolor partnera. Niech partner wie, że jestem dobrym furmanem! Żał mu było, że partner nie ruszył kier - ale skąd miał wiedzieć? Pomny nauk, wpajanych mu od pierwszych lekcji brydza, odwrócił pik D tylko nato czekał wygrał lewą Asem, po czym zgrał trefle i kara. Zrobił 4 BA.

Dlaczego, zapytuję pokornie, tak uporczywie trzymamy się generalnych zasad? Przecież takie programowanie własnego mózgu prowadzi w brydzu do katastrof, jakich można łatwo uniknąć. Weźmy, chociażby, dzisiejszy przykład.

Gdyby tak W odrzucił łatwe rozwiązanie swojego problemu i spróbował odtworzyć stan posiadania D? Doszedłby do wniosku, że D ma w treflach 4 lewy, w pikach 2, zaś w karach 3 lub 4, a zatem swoje. Czy jest szansa na położenie kontraktu? Tylko w wypadku gdyby Z posiadał Króla kier. Czy istnieje taka możliwość? Zastanówmy się. W ma 8 pkt, na stole widać 10 pkt. D ma ich 16-18, a więc łącznie "widzimy" 34 - 36 pkt. Ponieważ Z pokazał 3 pkt w pikach istnieje możliwość, że ma jeszcze gdzieś dalsze 3 punkty. może właśnie Króla kier? Innego nie może mieć! Więc decyzja gramy Waleta kier. Jeśli D przepuści

Warto było wysilić "baśkę" ?

Warto było wysilić "baśkę" ?

Warto było wysilić "baśkę" ?

Warto było wysilić "baśkę" ?

Warto było wysilić "baśkę" ?

JAK TO LICYTUJESZ ?

Grając w pozycji D masz taką kartę
 Otworzyłeś licytację 1 pik Partner odpowiedział 2 pik
 Co teraz powiesz? Prawidłowa licytacja to 3 kier
 Dlaczego nie 4 pik? Mimo posiadania 16 pkt masz sporo kart przegrzających. Licytując 3 kier wskazujesz partnerowi, że potrzebujesz jego pomocy w kierach, np. Króla. Gdy partner go posiada, daje 4 pik. Jeśli nie, to 3 pik.

Jeśli partner ma
 D_ P_ ma
 ♠ AJxxx ♠ Qxx
 ♥ A9xx ♥ xxxx
 ♦ AK ♥ Jxx
 ♣ xx ♣ Axx
 Możemy leżeć nawet na 3 pik

INFORMATOR TURYSTYCZNY

SPECJALNA OFERTA DLA CZYTELNIKÓW "ECHA TYGODNIA"
 (na ograniczony czas)

WARSZAWA

\$ 699

(VIA KOPENHAGA)

Odłot
WRZESIEŃ 13, 20, 27
POWRÓT
WRZESIEŃ 26, PAŹDZIERNIK 3, 17

Ograniczona ilość miejsc
 \$ 12 50 DEPARTURE TAX EXTRA

ŻYCZYMY PAŃSTWU PRZYJEMNEJ PODRÓŻY

COLODY TRAVEL

598 - 3337

SPORT SPORT SPORT

TURNIEJE PRZYJAŹNI...

dobiegają wreszcie końca. Żeby Państwa nie zanudzić w skrócie streszczę najważniejsze wydarzenia

Na Kubie zakończył się turniej bokserski. W finałach wystąpiło 12 reprezentantów Kuby (czyli komplet) szesciu zawodników ZSRR, dwóch Polaków oraz po jednym przedstawicielu Bułgarii, NRD, Węgier i Mongolii. Gospodarze przegrali tylko jedną walkę. Jedenastu złotych medali pozostało w Hawanie. Drużyna trenera Alcidesa Sagarry triumfowała. Tylko w wadze półśredniej Kubanec Hernandez uległ Szmidowi z NRD. Pozostałe finały wygrali Kubanczyści.

Z Polaków Zbigniew Raubo nie stanął do finału z Pedro Reyesem, ponieważ w półfinale doznał kontuzji przegrody nosowej (czyt przeciwnik dał mu w nos) natomiast Henrik Petrich w wadze średniej stoczył zwycięski pojedynek ze znakomitym Kubańczykiem, znanym z bardzo silnego ciosu Bernardo Comasem. Mimo że przeciwnik Petricha to aktualny mistrz świata, to walka była bardzo wyrównana i choć Polak przegrał na punkty 14 do 1 jednak zasłużył na słowa uznania.

W wadze ciężkiej wygrał słynny Teofilo Stefenson, który po tym turnieju przechodzi na "emeryturę".

Także w Hawanie zakończył się Turniej Przyjaźni w siatkówce mężczyzn. Drużyna trenera Huberta Wagnera nie była tam faworytem.

Jak pisałem w poprzednim numerze E T między zawodnikami polskiej drużyny dochodziło do kłótni na parkiecie co wyraźnie obniżało jej możliwości sportowe. Tym niemniej w końcowych meczach Polacy grali już sporo lepiej a w dwóch przegranych meczach (z ZSRR 1:3 i Kuba 2:3) mimo bardzo dobrej gry rywali byli blisko sukcesu.

Ostatni mecz o 3 miejsce między Polską i Czechosłowacją zakończył się sukcesem 3:1 (11:5, 15:8, 15:7, 15:4).

POLSKA Nalazek, Drzyzga, Golec, Kłos, Stefanowicz, Jurek od drugiego seta za Nalazka grał Martyniuk, na zmiany wchodził Zielinski (za Kłosa), Rychlicki (za Stefanowicza), krótko grał także Kasprzak.

Mecz rozpoczął się dla nas niepomyślnie. W pierwszym se-

cie Czechosłowacy prowadzili 4:1, Polacy odrobili straty - 5:5, wygrywali 8:6, potem jednak znów stracili za dużo punktów, przegrywając seta do 11. Początek drugiego też nie był dobry - 1:5. Zespół CSRS - przeciwnik bardzo zresztą niewygodny, sprytnie punktujący, w pierwszej fazie spotkania grał z dużą mocą w ataku, nasi natomiast nie radzili sobie tego dnia z blokiem skakali nie w tempo, słowem ciężko im było zatrzymać rozpedzonego przeciwnika.

Potężne ścięcia Zdenka Kalaba i Cyryla Krejczego wchodziły w boisko jak w masło. Polacy gęsto walili po autach, spalili trochę w polu no i zrobiło się gorąco. W ogóle cyfrowy rezultat nie oddaje prawdy tego meczu - był bardziej w pierwszych trzech setach zacięty, niż by to wyglądało z wyniku. W miarę upływu czasu sytuacja zaczęła się jednak pomysłnie dla nas zmieniać. Polacy grali jakby im sił przybywało, Czechosłowacy gonili już ich resztkami. Ataki rywali już nie tak dynamiczne, polski blok nie tak słaby. Po trzecim secie podpory drużyny CSRS - wspomniany Kalab i Krejczy - byli już tak wypompowani, że trener zdjął ich

z boiska. Nasi zaś finiszowali sprintem.

W meczu o 1 miejsce ZSRR wygrał z Kubą 3:1.

Ostateczna tabela

1 ZSRR	5 6 15-3
2 Kuba	4 1 13-6
3 Polska	3 2 13-8
4 CSRS	2 3 8-10
5 Bułgaria	1 4 6-12
6 Węgry	0 5 0-15

Należy tu jeszcze dodać kilka słów o meczu z ZSRR przegranego 1:3 (19:17, 3:15, 14:16, 7:5) bowiem polski zespół dawno już nie miał takiej okazji by wreszcie dopaść znakomitego przeciwnika, którego nie pokonał bodajże od czasu olimpiady w Montrealu. Po wygraniu niezwykle dramatycznego pierwszego seta 19:17, przegranego drugiego, w trzecim nasi - grając znów dobrze, szybko w ataku, aktywnie blokiem i w polu - prowadzili już 12:13. Wydawało się, że tę partię mają w kieszeni, wówczas, prowadząc 2:1 w setach, byłoby w niezwykle korzystnej sytuacji. Serie błędów zapoczątkował Kłos, przy stanie 12:3 i naszej zagrywce miał - jak to się mówi - piłkę w grze i strzelił w aut. Potem dwa razy niecelnie atakował Włodzimierz Nalazek, robili błędy też inni.

W sumie mecz szalenie nerwowy, gra obu zespołów nierówna. Polacy Niestety, mieli jednak w tym spotkaniu więcej grzechów na sumieniu niż przeciwnicy, 37 pkt oddali z własnych błędów. Zepsuli 13 zagrywek, w tym kilka w bardzo ważnych momentach, sporo serów nie przyjęli. Czasem patrząc na ich błyskotliwą grę, ręce same składały się do okłasków, ale również dość często człowieka ogarniała rozpacz, że drużyna nagle może się tak niekorzystnie zmienić. Wagner dokonywał różnych zmian w czwartym secie zaryzykował nawet i powołał pod bron rekonwalescenta Andrzeja Maryniuka (zdał egzamin), ale na niewiele się to wszystko zdało. Zbyt dużo mieliśmy w sobotę słabych punktów - zdecydowanie nie miał swojego dnia Ryszard Jurek, słabiej grał Włodzimierz Nalazek, na dobrą sprawę, z podstawowych zawodników na plus w prowadzonej przez drugiego trenera, Jana Rysia statystyce wypadli tylko Waclaw Golec i Wojciech Drzyzga. Do tego drugiego można mieć było jednak zastrzeżenia za nie najlepsze rozegranie, właśnie w tym nie-szczęsnym trzecim secie.

Sezon lekkoatletyczny w pełni

Biegaczka radziecka Tatiana Kazankina ustanowiła rekord świata na dystansie 3000 m, uzyskując podczas zawodów w Leningradzie czas 8:22,62.

Dotychczasowy rekord, należący do innej zawodniczki radzieckiej, Swietłany Ulmasowej, wynosił 8:26,78 i ustanowiony był w 1982 r. Kazankina skoczyła właśnie 33 lata.

Lekkoatletka czechosłowacka Zdena Silhava ustanowiła podczas międzynarodowych zawodów w Nitrze rekord świata w rzucie dyskiem - 74,56 m.

Przez kilka tygodni rekordzistką w tej konkurencji była zawodniczka NRD Meszynski, która osiągnęła 73,36 m.

Trzydziestoletnia rekordzistka świata w rzucie dyskiem, Zdenka Bartoniova-Kusa-Silhava (178 cm, 84 kg) od lat osiągała bardzo dobre rezultaty w dwóch konkurencjach - bowiem pchnięcie kulą było najpierw jej mocnym punktem (rek 21:05 - w 1983 r.), Silhava przez długi czas pozostawała w cieniu czechosłowackiej miotaczki numer jeden - Heleny Fibingerovej. Teraz sytuacja może się odwrócić. A oto rozwój kariery bohaterki z Nitry, gdzie ustanowiła rekord świata 1975 - 49:08, 1976 - 49:02, 1977 - 53:22, 1978 - 56:70, 1979 - 56:30, 1980 -

64:50, 1981 - 65:74, 1982 - 68:66, 1983 - 70:00, 1984 - 74:56. W zawodach międzynarodowych Zdenka nie odniosła dotychczas sukcesów największej miary. W konkursie olimpijskim w Moskwie zajęła jedenaste miejsce, na mistrzostwach Europy w Atenach była trzynasta, na ubiegłorocznych mistrzostwach świata w Helsinkach - szósta.

Zaraz po zakończeniu konkursu w rzucie dyskiem na którym ustanowiła rekord świata Silhava przeniosła się do rzutni kulą gdzie też wygrała wynikiem 19:83 m.

W piątek późnym wieczorem w Brukseli odbył się lekkoatletyczny miting o memoriał Ivo van Damne'a, wicemistrza olimpijskiego na 800 i 1500 m z Montrealu, który niedługo po igrzyskach w 1976 roku zginął w wypadku samochodowym.

Ozdobą zawodów był bieg na 3000 m z przeszkodami. Zwyciężył w nim 29-letni Francuz Joseph Mahmoud ustanawiając wynikiem 8:07:62 rekord Europy. Poprzedni najlepszy rezultat na Starym Kontynencie należał od 28 lipca 1976 r. do szwedzkiego lekkoatlety, Andersa Gaerderuda i wynosił 8:08:02. Doskonale w tym biegu spisał się także polski przeszkodowiec, Bogusław Maminski, któ-

ry zajął drugie miejsce, osiągając 8:09:18 czyli zaledwie o 0:07 sek gorzej od rekordu kraju, należącego do Bronisława Malinowskiego.

Ponadto na wyróżnienie zasługują występy Brazylijczyka Joaquina Cruza - 1:42:41 w biegu na 800 m i Carla Lewisa (USA), który skoczył w dal 8:65 wyprzedzając swojego rodaka Larry Myricka - 8:45.

Sergiej Bubka (Sowiety) i Thierry Vigneron (Francja) pobili rekord świata w skoku o tyczce w trakcie emocjonującego pojedynku na mitingu Golden Gala w Rzymie. Bubka skoczył 5,94 m w pięć minut po tym, jak Vigneron pobił rekord świata wynikiem 5 m 91 cm. Warto dodać, że Bubka już czwarty raz w tym roku pobił rekord świata w skoku o tyczce.

Cztery zwycięstwa odnieśli reprezentanci Polski podczas międzynarodowego mitingu lekkoatletycznego, rozegranego w obecności 58 tys widzów na stadionie Mengersdorfer w Kolonii.

W skoku wzwyż Danuta Bułkowska zajęła pierwsze miejsce z rezultatem 196 cm, wyprzedzając m.in. Kanadyjkę Brill i sławną zawodniczkę RFN - Ulrikę Meyfarth.

W świetnej formie utrzymuje się nadal Lucyna Kalek, która w swej specjalności - 100 m pł zanotowała kolejne zwycięstwo - 12,64 sek.

W skoku w dal Anna Włodarczyk nie miała poważniejszych konkurentek i wygrała z rezultatem 6,48, wyprzedzając mistrzynię USA Carol Lewis.

Wśród mężczyzn najlepiej spisał się Bogusław Maminski, który bez trudu wygrał 3000 m z przeszkodami - 8:16,46.

Mityng miał znakomitą obsadę. Na starcie stanęła czołówka światowa. Najciekawszą konkurencją był bieg na 800 m mężczyzn, w którym 21-letni Brazylijczyk Joaquim Cruz był bliski ustanowienia rekordu świata, uzyskując 1:47,77.

Carl Lewis triumfował na dystansie 200 m - 20,21, a bieg na 200 m kobiet wygrała Evelyn Ashford - 22,76. W biegu na 400 m pł Edwin Moses odniósł kolejne zwycięstwo, osiągając czas 47,95.

Niektóre wyniki

Mężczyźni
100 m 1 Kirk Baptiste (USA) 10,18,
800 m 1, Joaquim Cruz (Brazylia) 1:41,77, 2 Sammy Koskei (Kenia) 1:42,28, 3 Johnny Gray (USA) 1:43,28
110 m pł 1 Roger Kingdom (USA) 13,23, 2 Greg Foster (USA) 13,29

W dal 1 Larry Myricks (USA) 8,48

Trójskok 1 Lazaro Betancourt (Kuba) 17,45, 2 Willie Banks (USA) 17,08

Wzwyż 1 Dietmar Moegenburg (RFN) 2,30, 2 James Howard (USA) 2,27, 3 Jacek Wszola (Polska) 2,27

Tyczka 1 Pierre Quinon (Francja) 5,70

Wiele świetnych wyników uzyskano podczas rozegranego w Koblencku w środę wieczorem mitingu lekkoatletycznego. Od wygranej do wygranej kroczy nadal słynny amerykański płotkarz, Edwin Moses. Rekordzista świata na 400 m pł (47:02), mistrz olimpijski z Montrealu i Los Angeles, odniósł w Koblencku 108 z kolei zwycięstw, osiągając przy okazji swój najlepszy tegoroczny czas 47:32. Za Mosesem przybiegł jego najgroźniejszy od lat rywal - Harald Schmid (RFN) - 48:04.

Z naszych reprezentantów Anna Włodarczyk była druga w konkursie skoku w dal - 6:55. Najlepsza okazała się Eva Murkova (CSRS) 6:63, a Polka pokonała siostrę Carla Lewisa - Carol, która skoczyła 6:54. Marian Woronin zajął na 100 m w serii B trzecie miejsce z rezultatem 10:47. Wyprzedzili go Osvaldo Lara (Kuba) 10:36 i Attila Kovacs (Węgry) 10:45.

SPORT

SPORT

SPORT

P i ł k a n o ż n a

Niedługo cieszyli się piłkarze Radomiaka prowadzeniem w tabeli I ligi. Porażka 0 2 z Pogonią w Szczecinie zepchnęła beniaminka na siódme miejsce w tabeli, ale ujmy radomskiemu zespołowi nie przynosi. Goście przyjęli otwartą grę, od czasu do czasu kontratakowali, gola nie udało im się jednak strzelić.

Na pierwsze miejsce wyszła Pogon, ale jej przewaga nad rywalami jest oczywiście niewielka. Wszak to dopiero czwarta kolejka spotkań.

Az połowa ośmiu sobotnich meczów zakończyła się zwycięstwem gości. Cztery mecze wygrali gospodarze. Remisów tym razem nie było. Zwycięzili na wyjeździe Motor Lublin (2 1 z Górnikiem Wałbrzych), Górnik Zabrze (1 0 ze Śląskiem Wrocław), Widzew Łódź (1 0 z ŁKS) oraz Legia (4 2 z Ruchem

Chorzów), która, jak widać, nie zmieniła się ani na jotę. Na Łazienkowskiej gra marnie i przegrywa, zaś na boiskach rywali dostaje skrzydeł.

Gdanska Lechia przegrała w Sosnowcu i jest jedną z pięciu drużyn w ekstraklasie bez zwycięstwa. Ostatnią lokatę okupuje ŁKS, który przez 360 minut nie potrafił strzelić nawet jednej bramki. O wyniku łódzkich derbów przesądził gol Włodzimierza Smolarka, bezpośrednio z rzutu rżnego.

Padły w czwartej kolejce aż 22 gole, co warto odnotować, gdyż przed tygodniem bramek było tylko 14. Na liście strzelców prowadzi Leszek Iwanicki z Motoru - 4 gole. Drugie miejsce ex aequo zajmują Włodzimierz Smolarek (Widzew), Janusz Turowski (Pogon) i Jan Urban (Zagłębie) - po 3 gole

POLSKA — NORWEGIA 1 : 1

Polscy piłkarze nie zdołali wygrać meczu z reprezentacją Norwegii. Co gorsze gospodarze byli bliżej zwycięstwa w środowe popołudnie.

Biało-czerwoni sprawili zawód. Nie pokazali gry godnej sukcesorów srebrnej drużyny z boisk Hiszpanii. W Drammen zawiedli głównie doświadczeni zawodnicy. Nie tego należało się spodziewać po Mirosławie Okonskim, Waldemarze Matysku, Andrzej Buncolu, czy nawet Włodzimierzu Smolarku.

W środę Polacy oddali właściwie tylko pięć celnych strzałów. Wydaje mi się, że tylko brakowi informacji o umiejętnościach Ryszarda Tarasiewicza Norwegowie muszą przypisać utratę gola. Ustawili "mur" bardzo zle i piłka uderzona fałszem wpadła tuż koło słupka do bramki.

Prowadzenie było ukoronowaniem kilku minut dobrej gry, jaką Polacy zademonstrowali tuż po przerwie. Wprowadzenie na boisko Dariusza Kubickiego oraz Krzysztofa Warzychy poprawiło prawą stronę. Do akcji tej dwójki zaczął włączać się częściej Jan Karas i obrońcy norwescy zaczęli się gubić. Przewaga biało-czerwonych trwała jednak krótko. W 55 min błąd obrońców i gospodarze wyrównali. Niewysokie dośrodkowanie Terje Kojedala minęło trzech polskich piłkarzy oraz bramkarza i Vidar Davidsen głową zdobył gola dla swojego zespołu.

Najciekawszym fragmentem pierwszej połowy było ostatnie 10 minut przed przerwą. W 36 min po zagranii Okonskiego bliski powodzenia był Smolarek, nie zdołał jednak opanować podania. W kontrataku Norwegowie poważnie zagrozili Kazimierskiemu, który wybił piłkę na rog po strzale Hereide.

Druga połowa - jak wspominałem wyżej - rozpoczęła się obiecująco. Bramką Tarasiewicza. Potem, po wyrównaniu, przeważali Norwegowie. W 59 min Sven Fjaelberg nie trafił z 5 metrów, później dwukrotnie w dobrej pozycji znalazł się Davidsen.

Na szczęście dla nas, nie grzeszyli skutecznością. W ostatnim kwadransie Polacy nieco wznowili tempo, przeszli do ataku, ale ich akcje kończyły się przed polem karnym lub strzałami oddanymi na wiat - albo obok, albo ponad bramką.

Andrzej postrachem

Bardzo udany dla polskich judoków był warszawski Turniej Przyjazni. Polacy zdobyli w sumie siedem medali - dwa złote i pięć brązowych.

Na najwyższym podium stanęli Andrzej Dziemianuk i Zbigniew Bielawski, trzecie miejsca wywalczyli Wiesław Błach, Andrzej Sądej, Krzysztof Kurczyński, Krzysztof Szabat i Wojciech Reszko.

W ostatnim dniu turnieju z ekipy polskiej walczyło dwóch zawodników. Andrzej Dziemianuk wygrał rywalizację w najlepszej kategorii wagowej (60 kg). Pozostawił za sobą mistrza, wicemistrza świata i brązowego medalistę ostatnich mistrzostw świata, których pokonał w bezpośredniej walce.

Z wicemistrzem świata Tamarem Bujko (Węgry) Dziemianuk spotkał się w pierwszym pojedynku. Walka była wyrównana, sędziowie przyznali wygraną polskiemu judocy. W drugim pojedynku ostrzeżenie "czuj" zdecydowało o zwycięstwie Dziemianuka nad Finem Arto Raekorpim, a w pojedynku o finał naprzeciw naszego judoki stanął brązowy medalista mistrzostw świata w Moskwie, Klaus-Peter Stohberg (NRD). I ten pojedynek walczyły coraz lepiej Dziemianuk wygrał. O zwycięstwie Polaka zdecydowało yuko, choć jeden z sędziów akcję naszego zawodnika zaliczył jeszcze wyżej - na waza-ari.

W finale przeciwko Dziemianukowi wystąpił trzykrotny

Dziemianuk mistrzów

mistrz Europy, aktualny mistrz świata Chazret Tleceri (ZSRR). Pod koniec piątej minuty walki Tleceri przypuścił atak i został skontrowany Koka dla Dziemianuka i w efekcie cenne zwycięstwo.

Andrzej Mierzejewski przegrywa na finiszu

Kolarz radziecki Aleksander Zinowiew został zwycięzcą międzynarodowego wyścigu "Przyjazni-84", rozegranego w niedzielę w Schleiz. Trasa miała 174,8 km długości. Na mecie wyprzedził on mistrza świata Uwe Raaba (NRD) i Polaka Andrzeja Mierzejewskiego - wszyscy w tym samym czasie.

WYNIKI

- 1 Aleksander Zinowiew (ZSRR) 4,44 21
- 2 Uwe Raab (NRD)
- 3 Andrzej Mierzejewski (Polska)
- 4 Wilfried Peeters (Belgia) 3 14 straty
- 5 Vladimir Kozarek (CSRS) (wszyscy ten sam czas)
- 8 Olaf Ludwig (NRD), 4 20 straty
- 11 Andrzej Sereńduk (Polska)

Podwójna wygrana polskich jeźdźców

W niedzielę zakończyły się w Drzonkowie zawody "Przyjazni - 84" we wszechstronnym konkursie konia wierzchowego. Generalny sukces odnieśli reprezentanci Polski, zwyciężając w klasyfikacji indywidualnej i zespołowej.

Pierwsze miejsce zajął Jan Lipczyński na "Elektronie", drugi był Mirosław Szłapka (obaj Polska) na "Lnie", a trzeci Wiktor Dawidowicz (ZSRR) na "Banitet". Zespołowo zwyciężyła Polska przed Związkiem Radzieckim.

kacji wyprzedził on o 2 52 Petera Hilse (RFN) i o 3 41 swego rodaka Heinza Imbodena. W czołowej dziesiątce nie ma żadnego z polskich kolarzy.

Nie powiodło się naszym młodym koszykarzom, startującym w Szwecji w mistrzostwach Europy juniorów. Polska drużyna zajęła 11, przedostatnie miejsce. Po raz trzeci z rzędu tytuł mistrzów Europy wywalczyli koszykarze radzieccy, którzy w finałowym meczu pokonali Włochy 75 74.

kach tenisowych jako jeden z najznamienitszych.

Niedziela już była tylko bezbarwnym tłem soboty, kiedy to McEnroe pokonał w finale Lendl 3 0 (6 3, 6 4, 6 1).

W piątkowym finale debła mężczyźni para Thoas Smid (Czechosłowacja) i John Fitzgerald (Australia) pokonali młodych Szwedów Stefana Edberga i Andersa Jarryda 3 0 (7 6, 6 3, 6 3). Edberg i Jarrych wyeliminowali uprzednią najlepszą parę świata McEnroe-Flemming.

OKRUCHY SPORTOWE

W klasyfikacji drużynowej skoków akrobatycznych na szczytach Polacy zdobyli w Osace wicemistrzostwo świata, a indywidualnie Andrzej Garstka z AZS Poznań wywalczył brązowy medal.

W ciągu pięciu dni rozgrywanych w Lesznie szybowcowych mistrzostw Polski w klasie standard odbyło się pięć konkurencji. Liderem - już po raz drugi w tych mistrzostwach - został Francuz Sjaudeau. Na drugie miejsce awansował Paweł Frąckowiak.

Zwycięstwem Szwajcara Guido Winterberga zakończył się siedmioetapowy wyścig kolarski o Grand Prix Wilhelma Tella. W końcowej klasyfi-

miała możliwość obserwowania na żywo transmisję z Nowego Jorku ograniczyć się więc tylko do kronikarskiego obowiązku do podania rezultatów.

McEnroe - Connors 3 2 (3 6, 6 3, 6 4, 6 7, 7 6)

Lendl - Cash 3 2 (6 4, 4 6, 7 5, 4 6, 6 3)

Tegoż dnia oglądaliśmy także wspaniały finał singla w którym Martina Nawratilowa pokonała wyśmienicie grającą Chris Evert-Lloyd 2 1 (4 6, 6 4, 6 4).

Dzień ten zapisał się w kroni-

- Śląsk — Górnik Z. 0 1
- Lech — Wisła 2 0
- ŁKS — Widzew 0 1
- Ruch — Legia 2 4
- Górnik Włb — Motor 1 2
- Pogon — Radomiak 2 0
- Zagłębie — Lechia 4 2
- Bałtyk — Katowice 1 0

TABELA I LIGI

1 Pogon Szczecin	3	1	0	7 1	7—2
2 Zagłębie Sosnowiec	2	2	0	6 2	8—5
3 Lech Poznan	2	2	0	6 2	6—3
4 Górnik Zabrze	2	2	0	6 2	3—0
5 Widzew Łódź	2	2	0	6 2	4—2
6 Legia Warszawa	2	1	1	5 3	6—4
7 Radomiak	2	1	1	5 3	5—3
8 Bałtyk Gdynia	2	1	1	5 3	3—4
9 Motor Lublin	2	0	2	4 4	6—6
10 Śląsk Wrocław	1	1	2	3 5	4—6
11 Górnik Wałbrzych	0	2	2	2 6	4—6
12 GKS Katowice	0	2	2	2 6	2—4
13 Ruch Chorzów	0	2	2	2 6	4—7
14 Lechia Gdańsk	0	2	2	2 6	3—6
15 Wisła Kraków	1	0	3	2 6	1—5
16 ŁKS Łódź	0	1	3	1 7	0—3

GRUPA I

- Victoria — Gwardia 1 0
- Chemik — Piast 2 0
- Śląza — Zagłębie L. 2 0
- Zagłębie Włb. — Stilon 2 0
- AKS Niwka — Moto Jelez 1 0
- Olimpia — Odra 0 3
- Stal Stocznia — Szombierki 0 1
- Zawisza — Chrobry 1 1

1 Odra	6 0	9—1
2 Szombierki	6 0	5—1
3 Zagłębie Włb	4 2	6—3
4 Śląza	3 3	3—2
5 Moto Jelez	3 3	3—3
6 Victoria	3 3	1—1
7 Stilon	3 3	3—4
8 Zagłębie L.	3 3	1—2
9 Olimpia	3 3	2—4
10 Piast	3 3	2—4
11 Chemik	2 4	5—4
12 Zawisza	2 4	3—4
13 Chrobry	2 4	1—2
14 AKS Niwka	2 4	3—5
15 Gwardia	2 4	3—5
16 Stal Stocznia	1 5	1—6

GRUPA II

- Stal Rz. — Cracovia 2 2
- Polonia B — Włókniarz 0 1
- Avia — Korona 2 0
- Start — Jagiellonia 2 1
- Stal St. Wola — Igloopol 1 0
- Polonia W — Górnik 2 2
- Błękitni — Stal M 0 1
- Hutnik — Resovia 2 0

1 Hutnik	5 1	6—2
2 Avia	4 2	4—2
3 Cracovia	4 2	4—2
4 Górnik	4 2	4—3
5 Igloopol	4 2	3—2
6 Włókniarz	4 2	1—0
7 Polonia B	3 3	4—2
8 Jagiellonia	3 3	5—4
9 Polonia W	3 3	2—2
10 Stal St. Wola	3 3	2—2
11 Start	3 3	2—2
12 Stal M	3 3	2—3
13 Stal Rz.	2 4	2—3
14 Resovia	2 4	1—4
15 Korona	1 5	1—6
16 Błękitni	0 6	2—6

U.S. Open

Turnieje tenisowe zaczynają ostatnio przypominać w pewnym sensie turnieje bokserkie. Po przedarciu się przez gęste sito eliminacyjne i stoczenie często morderczych pojedynków w półfinałach kandydaci na mistrzów stają na ogół do rozstrzygającego spotkania.

rozbitci i wyczerpani. W tej sytuacji nie finał jest najbardziej widowiskiem, ale właśnie półfinały. Tak było i tym razem w Otwartych Mistrzostwach Stanów Zjednoczonych na kortach Flushing Meadow w Nowym Jorku. W półfinałach gry pojedynczej mężczyźni spotkali się John McEnroe z Jimmy Connorem i Pat Cash z Ivanem Lendlem. Oba mecze dos-

tarczyli niezapomnianych przeczyc kibicom - stały na najwyższym poziomie, obfitowały w fajerwerki najlepszego tenisowego kunsztu, inteligencji i doświadczenia, a błyskotliwe zagrania techniczne przeplatały się z atomowymi uderzeniami. W obu półfinałach walki trwały pełne pięć setów i pełne były dramatycznego napięcia. Ponieważ większość z Państwa

OGŁOSZENIA		OGŁOSZENIA		OGŁOSZENIA			
<p>KURSY TAŃCA TOWARZYSKIEGO Toronto w lipcu lub sierpniu młodzież doroshi Miesięczne 24 godz Poniedziałki i srody lub wtorki i czwartki w godz 7pm 10pm TYLKO \$3 za godz Rejestracja i informacje TEL. 416-782-9776</p>		<p>TATRA Restauracja 3832 A Bloor St West, TEL 233-9898 <i>Podajemy alkohol Polskie i europejskie dania mapy w cenie</i></p>		<p>KWIATY NA WSZELKIE OKAZJE JASMIN FLORIST Dostarczamy kwiaty na wesela pogrzeby itp Ceny konkurencyjne 97 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2K9 TEL 536-2440 po godzinach 536-2440</p>		<p>POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA posiada słowniki francuskie angielskie techniczne i inne książki do nauki języków kultuarne młodzieżowe bajki religijne karty świąteczne MONTREAL P Q Postal Box - 647 N D G H4A 3R1 Canada TEL (514) 489-0396</p>	
<p>THOMAS ALUMINUM PRODUCTS TEL Toronto 239-6476 po 6 wieczorem</p> <p>TANIO i z GWARANCJĄ wykonujemy - aluminiowe obicia domów (siding) Thermal Windows, rynny, krycie dachów ("Shingle" i płaskie dachy) oraz roboty elektryczne Metro Licenc B 1390</p>		<p>DIVORCE AID K. BELDOWSKI Rozwód \$155 226 Queen St W suite 200 Toronto, Ont M5V J26 tel (416) 598-1127</p>		<p>Polanta interiors POLSKA FIRMA specjalizująca się w architekturze wnętrz udzieli Ci porady jak urządzić gustownie i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom Sprzedajemy nowoczesne zastawy okienne tzw VERTICAL HORIZONTAL BLINDS po bardzo dogodnych cenach Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję 2368 Bloor St W Toronto Ont M6S 1P5 TEL 762-9638</p>		<p>POLISH CONSUL IN BUREAU 618 Queen St West TORONTO, ONT M6J 1E4 TEL (416) 864-1182 godz 4-7 po poł Udzielanie porad i pomocy we wszelkich sprawach oraz załatwianie ich na terenie Polski, m in małżeńskich (małżeństwa przez pełnomocnika) rozwo dowych w Polsce majątkowych kup na i sprzedaży nieruchomości i miesz kan spadkowych PONADTO pełnomocnictwa do Pol ski sprawy paszportowe odwołania od odmowy paszportów sprowadzanie krewnych pisma do polskich urzędów i sądów Długoletnia praktyka adwokacka w Polsce J DZIWIŃSKA, LL M</p>	
<p>ADAM'S SHOE REPAIR AND DRY CLEANER REPERACJA WSZELKIEGO RODZAJU I TYPU OBUWIA ORAZ SYSTEMU MONTAŻU Wymiana obcasów i całych spódów obuwia Wyma na usztywniacz stalowych i prawidłowe dopasowanie wysokości obcasu do skłonu obuwia Zmiana koloru obuwia Renowacja ze skór zamiszowych wetero wych ● Pranie odzieży (dry cleaning) ● Renowacja czyszczenie i reperacja odzieży skórzanej SPECJALIZUJEMY SIĘ w reperacjach butów kowbojskich ortopedycznych i damskich torebek 3096 DUNDAS STR W (przy Quebec na zachod po prawej stronie) OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU 9-6 SOBOTA 9-5 TEL 767-5966</p>		<p>dermatone ZAKŁAD KOSMETYCZNY ● Pielęgnacja twarzy rąk i stop ● Usuwanie zbędnego owłosienia ● Specjalistyczna aparatura ● Jakosciowe kosmetyki ● Wizyty prosimy zamawiac telefonicznie 2285 DUNDAS St W Toronto TEL 537-0542</p>		<p>COPERNICUS MEAT PROD 79 Roncesvalles Ave TEL 536-4054 Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie Szynki boczek balerony kiełbasy na sposób polski oraz wiele in nych wędlin i delikatosw ogorki ki szone kapustę / beczki śledzie pierogi T S PAKUJSKI</p>		<p>BIKOL CONSTRUCTION Instalacja i wymiana okien (Thermal) drzwi aluminiowy siding rynny dachy budowa garaży Praca wykony wana przez ekspertów i z gwarancją Wycena bezpłatna Proszę kontakto wac się z Zuzanną TEL 251-4466 Metro Licencja B 3229</p>	
<p>PRZESZŁO \$20 NA GODZINĘ zarabaa wykwalifikowany spawacz SWIADECTWO SPAWACZA W 5 TYGODNI można uzyskać w INSTITUTE OF TECHNICAL TRADES który szkoli specjalistów już 25 lat z górą ● nowoczesne urządzenia ● rysunek techniczny ● kursy dzienne, wieczoro we, sobotnie i na zmiany ● dokogne opłaty tygodniowe 734 Kipling Ave., Toronto TEL 255-2369 po godzinach TEL 536-008 921-3886 Informacji udzielają MARK NIEWIA DOMSKI lub ANDRZEJ MAJ</p>		<p>Mamy zaszczyt zawiadomic Państwa o otwarciu firmy MASTER PRINTING 251 Sorauren Ave. Toronto, TEL. 536-6638 Oferujemy pełny zakres usług i konkurencyjne ceny</p>		<p>KARL S BUTCHER & GROCERY Właściciel Karol Jarzabek Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa wędliny własnego wyrobu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze 105 Roncesvalle Ave Toronto TEL 531 1622</p>		<p>HUMBERVIEW INSURANCE STEFAN BORYS AUTA - DOMY - SKLEPY 337 Roncesvalles Ave Toronto, Ont TEL 531-4647 Dom i wyposażenie domu do \$120 000 - TYLKO \$182 rocznie Ubezpieczenia chorobowe dla gości na wycieczce</p>	
<p>PRZESZŁO \$20 NA GODZINĘ zarabaa wykwalifikowany spawacz SWIADECTWO SPAWACZA W 5 TYGODNI można uzyskać w INSTITUTE OF TECHNICAL TRADES który szkoli specjalistów już 25 lat z górą ● nowoczesne urządzenia ● rysunek techniczny ● kursy dzienne, wieczoro we, sobotnie i na zmiany ● dokogne opłaty tygodniowe 734 Kipling Ave., Toronto TEL 255-2369 po godzinach TEL 536-008 921-3886 Informacji udzielają MARK NIEWIA DOMSKI lub ANDRZEJ MAJ</p>		<p>Dr T, BLOK GŁOWCZYŃSKA, MA, O D OPTOMETRYSTA OKULISTA Badanie i ćwiczenia oczu okulary contact lenses 2391 - A Bloor St W (Jane Subway) TEL 766-5580 Codzienne z wyjątkiem wtorków</p>		<p>ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD 783 Queen St W TEL 364 7720 157 Roncesvalles Av TEL 535-4648 świeże mięso wędliny wędzone domowe delikatesy</p>		<p>PREMIER AUTO SALES Wyjątkowa okazja 2376 Dundas St W Toronto Tel (416) 537-2437 STAN MAZUR</p>	
<p>POKOJ do wynajęcia dla spokojnego pana TEL 244-9116 24 Sunnybrae Cr OKAZJA Prywatna sprzedaż Mieszkanie w Etobicoke 3 sypialnie, 1 1/2 łazienki, przy miejskiej komunikacji Proszę dzwonic od 7 do 10 wieczór, TEL 845-5808</p>		<p>DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWIŃSKI D T z 25-letnim doświadczeniem 404 A Roncesvalles Ave Toronto (obok kina Revue) TEL 531-8545</p>		<p>Bayer's Delicatessen 2988 Dundas St West (Skrzyżowanie Dundas i Pacific) Domowe wyroby smaczne dania pierogi gołąbki flaczki naleśniki salaty i inne europejskie na miejscu i na wynos Specjalizujemy się w przygotowywaniu wszelkich uroczystosci Otwarte 6 dni w tygodniu od pome dzianku do soboty od godz 9 do 6 TEL 767 2018</p>		<p>SOLID AUTORPAIR WŁADYSŁAW DAKOWICZ wszelkiego rodzaju naprawy samocho dowe dozwolona gwarancja na za instalowane hamulce oraz tłumiki 201 Schell Ave Toronto (kolo Caledonia i Shell 2 blok na północ od Eglinton) Tel 787 2702</p>	
<p>SPRZEDAM mieszkanie 1 - 2 sypial nowe, wolne, Larose, Toronto, TEL 248-9008, po 6 wieczór</p>		<p>DENTURE THERAPY CLINIC Jan M Wisniewski D T Pierwsza Polska Protezownia Dentystyczna 2337 Dundas St W Toronto Ont (Bloor Dundas Square Bldg) TEL (416) 533 8811 M6P 1W7</p>		<p>ANNA'S TAILORING KOZUCHY I ODZIEŻ SKORZANA Damskie kostiumy, suknie płaszcze zamowe wykonujemy na miarę, według projektów własnych lub zleconych REPERACJE (wymiana podszewek) POSIADAMY FUTRA Ceny bardzo atrakcyjne 87 Roncesvalles Ave TORONTO, tel 532 4060</p>		<p>INTERNATIONAL CAMERA REPAIR COMPANY LTD Kupujemy wszelkich marek sprzęt fotograficzny ● Sprzedaz ● Reperacje ● "Trade-ins" ● Wypożyczanie Bezplatnie wyceny 3351 BLOOR St W Toronto TEL 239-1882</p>	
<p>PRACA! Patrz str. 21 UWAGA! Ogłoszenia osob poszukujących i oferujących prace zamieszczamy bezpłatnie (o ile starczy miejsca).</p>		<p>ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Street West, Toronto, M6S 1P5 TEL 769-4488 Zdjęcia i portrety na rozne okazje</p>		<p>"PLUMBER" Naprawy, przeróbki oraz montaz nowych instalacji hydraulicznych, wraz z centralnym ogrzewaniem, wykonuje rzemieślnik z licencją i długoletnią praktyką TEL Toronto 533-5543 (po 6 wiecz.)</p>		<p>WAWROW FOODS POLSKIE DANIA przygotowujemy przyjęcia na wszystkie okazje sprzedajemy pierogi, gołąbki, barszcz, patyczki, itp po cenach hurtowych 570 Annette St., TORONTO, TEL 767-7323</p>	
<p>THE FUTURE BAKERY NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHLEB Dostarczamy do sklepów i domów 739 Queen St W - Toronto, Ont TEL 368-4235</p>		<p>M-C DAIRY Co Ltd. PRODUCTS Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do każdego sklepu w Toronto, Wyrabiamy kwasną śmietanę Yogourt, hus lanke, sery białe i topione Zadzajcie naszych wyrobów w swoich sklepach Godziny otwarcia 7 00 do 4 00 212 Mavety St - TEL 766-6711</p>		<p>ONTARIO BREAD Co Ltd 178 Ossington Ave Toronto, Ont TEL 532-4929 Pyszny świeży chleb do nabycia we wszystkich sklepach</p>		<p>DOSKONAŁE WYROBY MIĘSNE I WĘDLINIARSKIE Sprzedaz detaliczna i hurtowa dostarczamy do sklepów Ceny konkurencyjne PACIFIC WHOLESALE MEATS LTD JUREK ZOCHNAK STEVE PAKLOS 2986 DUNDAS St W Toronto TEL 767-0000</p>	
<p>KOMIS 305 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2M6 TEL 531-8872 Polecamy odwiedz nasz KOMIS" wielobran zowy Przyjmujemy rzeczy do sprzeda zy i sprzedajemy po cenach przystęp nych dla każdego WSTĄP DO KOMISU" A PRZEKONASZ SIĘ</p>		<p>JERZY SZOZDA uprzejmie informuje wszystkich swoich klientów o zmianie adresu CHECKPOINT DATSUN NISSAN to solidna i znana firma którą mam przyjemność przedstawić Państwu Szeroki wybór nowych i używanych samochodów NISSAN DATSUN Aranzuje pożyczki dla nowo przybyłych Minimalna wpłata korzystne ceny Prosimy kontaktowac się JERZY SZOZDA tel (416) 239-1217 (posiadam znajomosc językow słowiańskich) udziela porady bezpłatnie CHECKPOINT 5448 DUNDAS STR W ISLINGTON ONT M9B 1B4</p>					

WIARA I KULTURA

Chwila wielkiego skupienia, przed ucałowaniem ziemi kanadyjskiej. Ojciec Święty przygotował się do swej najdłuższej pielgrzymki z niezwykłą starannością. Kolejne dni mają swoje wiodące tematy sygnalizujące co Gość chce nam tu w Kanadzie przekazać. "Wiara i kultura" to temat dwu pierwszych dni.

POWITANIE

W niedzielę 9 września rozpoczęła się najdłuższa, dwunastodniowa wizyta zagraniczna Ojca Świętego - pielgrzymka Jana Pawła II do Kanady.

Na kilka minut przed dwunastą w południe, nad lotniskiem Ancienne-Lorette w Quebecu, pojawił się samolot linii lotniczych Alitalia, "Luigi Pirandello", z Ojcem Świętym i Jego swiatą na pokładzie.

W dole czekała już oficjalna delegacja Kanady oraz tysiące mieszkańców miasta i przybyszów z odległych nawet zakątków Kanady. Nie brakowało torontonskich Polaków, którzy choć będą mieli własne specjalne spotkanie w Toronto na stadionie CNE, nie mogli się już doczekać wielkiego Rodaka i w nocy z soboty na niedzielę popędzili samochodami do Quebecu.

Nad starym Quebeciem rozdzwoniły się dzwony wszystkich kościołów tej kolebki katolicyzmu w Północnej Ameryce.

Dostojnego Gościa powitał piękny dzień kanadyjski - słońce, rzekki, wiatr. Jan Paweł II ukazał się w drzwiach samolotu, u szczytu schodów, - wspaniała postać w białej. Zaraz pozdrowił Kanadę szerokim gestem ręki. Drugą przytrzymał porwane wiatrem zucchetto.

Zstąpił po schodach i już miał - zgodnie z tradycją - ucałować ziemię goszczącego Go kraju, kiedy rozległ się pierwszy

wystrzał salwy honorowej z 21 dział. Strzelała 105-milimetrowa haubica. Zaskoczony, jak i wiele osób w tłumie, Gość szybko się wyprostował.

Po ucałowaniu ziemi, Papież przeszedł przez witający Go szpaler siedmiorga dzieci z kwiatami. Zdenerwowani reporterzy wołali "Get down CBC" - kamera telewizyjna zasłaniała im widok, ale Papież dobronudnie odwrócił się w ich stronę, ułatwiając wykonanie zdjęć. Jedno ze zdjęć ukazuje Gościa, przyjmującego bukiet kwiatów od kilkunastoletniej dziewczynki w stroju krakowskim. W grupie dzieci reprezentowane były różne narodowości Kanady - tzw. grupy etniczne.

W towarzystwie Jeanne Sauve, gubernatora generalnego Kanady, Ojciec Święty przyjął honory prezentujących bron żołnierzy w czerwonych kurtkach i futrzanych czapach, z 22 pułku królewskiej Orkiestra odegrała hymn papieski i hymn kanadyjski.

Oprócz pani Sauve, w powitalnej delegacji znaleźli się przewielebny Louis-Albert Vachon, prymas Kanady i arcybiskup Quebecu, karydłałowie i biskupi, gubernator generalny prowincji Quebec Gilles Lamontagne, premier Kanady John Turner, premier prowincji Quebec Rene

Levesque i czołowe osobistości miejscowej społeczności.

Dostojnego Gościa powitała gubernator Kanady pani Jeanne Sauve (tekst jej przemówienia podajemy na stronie obok).

Jan Paweł II przemówił głosem mocnym, dzwięcznym, mówiąc na przemian po angielsku i po francusku. Powiedział, że przybył do Kanady nie jako głowa państwa, lecz jako pasterz i brat. Nakreślił wątki swej pielgrzymki - zapowiedział, że będzie w Kanadzie mówił o problemach kultury, społeczności, technologii, rodziny, wspólnoty i sprawiedliwości. (Tekst tych pierwszych słów Papieża na ziemi kanadyjskiej zaczynamy na pierwszej stronie Echa Tygodnia).

Do parku Cartier - Breboeuf

Z lotniska kawalkada pojazdów ruszyła do parku Cartier-Breboeuf. Zgromadzeni na trasie mieszkańcy powiewali biało-złotymi papieskimi chorągiewkami. Zebrały się tysiące. Wiwatowano, unoszono w górę złociste gołębie, wycięte z papieru.

W parku - znowu młodzież i dzieci, które właśnie przystąpiły do pierwszej komunii. Para dwunastolatków, Micheline Terrien i Alain Leclerc, wylosowała

Ciąg dalszy sprawozdania str. 23

Na quebeckim lotnisku powitała Ojca Świętego Jeanne Sauve, gubernator generalny Kanady. Przemawiała po francusku. Oto tłumaczenie obszernego streszczenia powitalnego przemówienia.

W imieniu wszystkich Kanadyjczyków, niech mi będzie wolno powitać Cię bardzo gorąco i zapewnić o naszym głębokim szacunku i najlepszych życzeniach sukcesu Twej pasterskiej wizyty. Witamy Cię jako pielgrzymia miłosierdzia i pokoju. Chcesz sięgnąć do głębi serc wszystkich mężczyzn i kobiet, przejętych troską o przyszłość ludzkości.

Na świecie panuje zamęt. Dzieci szukają ojców, dorośli przywódców. Przyjmujemy Cię jako proroka, bo w stopniu większym, niż wszyscy inni współczesni przywódcy, udało Ci się zidentyfikować przyczyny naszego powszechnego niepokoju. Głosisz, że nie musimy się już lękać, że musimy działać odwrotnie, że Bóg nie umarł i że krzywdy, które sobie nawzajem wyrządzamy wynikają z tego, że nie umiemy zachować pierwszeństwa duszy i uchwycić duchowej istoty bytu.

Czekają tu na Ciebie tubylcy i potomkowie narodów założycielskich, czekają też mężczyźni i kobiety, przybysze z całego świata w poszukiwaniu wolności. Oni rozumieją Twój apel do serc, w imieniu innych, zwłaszcza w imieniu tych, którym odebrano nawet prawo do nadziei.

Zrozumieją Cię, bo poznali, że pierwszym owocem pokoju jest wolność, ta wolność, którą możemy pokazać światu jako dowód, że nauczyliśmy się tu żyć w prawdziwej wspólnoty i braterstwie.

Jeśli młodzi ludzie o których zaażogowanie tak często wzywasz, będą mogli w Twoich słowach znaleźć racje dla wiary, dla życia, to nie możemy prosić o nic lepszego.

Przenajświętszy Ojciec, nie byłoby z mej strony rzeczą właściwą interpretowanie Twego wezwania dla wszystkich mężczyzn i kobiet wszelkich religii i przekonań. Mogę jednak zwrócić się do rodaków, by się zastanowili nad Twoimi słowami. Są one przesłaniem uniwersalnym, o najwyższej wadze.

Kiedy uspokoi się podniecenie, otaczające tę nie mającą precedensu wizytę, będziemy mogli bardziej zgłębić tajemnicę tego spotkania, które, jak to sobie uświadomimy, nie ma sobie podobnego. Zostawi ono na duszy naszej niezatarty ślad, który skłoni nas, za Twoją namową, byśmy wstąpili w niezłomne szeregi tych, którzy się modlą i tych, którzy pracują dla pokoju.

PIERWSZE SŁOWA

Dokonczenie ze str. 1

Chciałbym, aby słowa moje były aktem współuczestnictwa, wspólnoty z bratem w wierze, wspólnoty z pielgrzymem, świadkiem życia mężczyzn i kobiet dnia dzisiejszego, wspólnoty z człowiekiem świadomym duchowego kryzysu naszych czasów, a także z człowiekiem ufającym w możliwości ludzkiego serca, przekształconego przez miłość do Boga.

Jak to tak dobrze określili wasi biskupi. Świętujemy naszą wiarę w Jezusa Chrystusa. Wizyta moja jest zamierzona w pierwszym rzędzie jako wizyta pasterska. Chciałbym od nowa opowiedzieć wszystkim wierzącym o radościach wiary w Jezusa Chrystusa. Albowiem wśród wszystkich błogosławieństw życia, wiara jest błogosławieństwem najcenniejszym i najpiękniejszym. Niech moja pielgrzymka tutaj będzie symbolem waszej podróży w wierze. Właśnie dlatego chciałbym przyjąć między was jako świadka nadziei.

NIECH TA ZIEMIA ŚPIEWA PANU...

Msza święta na stadionie Laval w Quebecu

W czasie mszy św na stadionie Uniwersytetu Laval w Quebecu, Ojciec Święty wygłosił swą pierwszą homilię na ziemi kanadyjskiej, w czasie obecnej pielgrzymki. Oto tłumaczenie obszernego streszczenia homilii

Ty jesteś Chrystus, Syn Boga żywego (Mateusz, 16, 16)

Słowa te padły po raz pierwszy koło Cezarei Filipi, w odpowiedzi na pytanie Jezusa: O kim mówią ludzie, że jest Synem Człowieka? (Mateusz, 16, 13)

Szymon Piotr po raz pierwszy wypowiedział te słowa w Galilei. Powtórzył je potem w wielu innych miejscach. Wypowiedział je w Jeruzalemie, w szczególności w dzień Zesłania Ducha Świętego. Wypowiedział je w Antiochii po opuszczeniu Jeruzalemie. Głosił je wreszcie w Rzymie, aż do dnia, kiedy przyszedł mu umrzeć na krzyżu, aby dać świadectwo ich prawdzie.

Słowa te, wyznające boskie synostwo Jezusa Chrystusa, Szymon Piotr pozostawił Kościołowi jako jego dziedzictwo. Przekazał je w bardzo szczególny sposób wszystkim swoim następcom na Stolicy Rzymskiej.

Było moim życzeniem, jako biskupa Rzymu i następcy Piotra, powtórzyć te słowa tutaj, na kanadyjskiej ziemi. Tyś jest Chrystus, Syn Boga Żywego.

To właśnie w mieście Quebec biskup Rzymu po raz pierwszy stawia stopę na tej ziemi. Tu zaczęła się ewangelizacja Kanady. Tu założono jej Kościół. Tu powstała pierwsza diecezja w Północnej Ameryce. Zasiane ziarno stąd właśnie zaczęło swój ogromny wzrost.

Dlatego właśnie, na samym początku tej pielgrzymki, chce się spotkać i wspólnie wyznaczyć wiarę na której zbudowany jest Kościół Chrystusowy.

Szymon Piotr, pierwszy który wyznał tę wiarę, koło Cezarei Filipi, był też pierwszym, który otrzymał odpowiedź Chrystusa: Ty jesteś Cefas (czyli opoka) i

na tej opoce zbuduję Kościół mój (Mateusz 16, 18)

Jakże to piękne, kiedy ten sam apostoł, Szymon Piotr, w swym pierwszym liście odczytanym w dzisiejszej liturgii, daje świadectwo Chrystusowi, nazywając Go kamieniem węgielnym.

Chrystus jest kamieniem węgielnym (1 Piotr 2,4)

To poprzez Niego, poprzez żywy kamień, pierwszy kamień, zostaliśmy wszyscy zebrani pospołu, by stworzyć spośród siebie duchową świątynię (1 Piotr 2,5)

Tak, wszyscy jesteśmy żywymi kamieniami, częścią tej budowli, wzniesionej na Chrystusie, stanowimy święte kapłaństwo, składające ofiary duchowe, a Chrystus sprawił, że Bóg może je przyjąć (1 Piotr 2,5)

Jesteśmy wybranym plemieniem, królewskim kapłaństwem, narodem poświęconym, ludem do Boga należącym (1 Piotr 2,9). Jesteśmy tym poprzez Jezusa Chrystusa.

Dzisiaj, na ziemi kanadyjskiej, biskup Rzymu chce z całego serca złożyć wyznanie tej wiary (piotrowej). Chce uczynić z tego wyznania podstawę swej misji między wami, drodzy bracia i siostry, tutaj w mieście Quebec i w całej Kanadzie, w której odwiedzę wszystkie regiony.

To właśnie stąd Kościół Chrystusowy zaczął się rozprzestrzeniać w Północnej Ameryce. Wyruszywszy z Francji, Jacques Cartier, Champlain i tacy inni, przynieśli na ten kontynent swą kulturę i swój język i tym samym przyczynili się do zasiań wiary w Jezusa Zbawiciela.

Wiele było sług bożych, zarówno mężczyzn jak i kobiet, od najwcześniejszych czasów kolonialnych przybywających na ten brzeg, by przyczynić się do budowy Kościoła.

Głosiciele słowa, nauczyciele młodzieży, dobrzy Samarytanie, pielęgniacy chorych, oni to ukształtowali oblicze Kościoła na tej nowej ziemi.

W tym miejscu wspominamy zwłaszcza Francoise de Montmorency Laval,

wikariusza apostołskiego a potem pierwszego biskupa Quebecu.

Tutaj wasi przodkowie rozwinęli kulturę zakorzenioną w kulturze swego kraju ojczystego. Z upływem wieków, dziedzictwo to skonsolidowało się i zrodziło amerykańskie. Przejęło charakterystyczny wkład amerykańskich Indian oraz odniosło korzyści z angielskiej obecności na tym kontynencie. Wzbogacił je kolejny fale imigrantów z całego świata. Społeczności waszej udało się zachować swą tożsamość, pozostając zarazem otwartą na inne kultury.

Żywotność i zapal waszych przodków sprawiły, że poniesli Dobrą Nowinę dalej jeszcze. Czy wolno mi złożyć hołd Kościołowi, który szybko sięgnął do Zachodniej Kanady, na Daleką Północ, do wielu innych regionów Ameryki? Co więcej, odegrał znaczną rolę w wysiłku misyjnym Kościoła powszechnego na całym świecie.

Waszą dewizą jest *Je me souviens*. Zaprawdę, pamięć Kościoła i pamięć ludu zawiera skarby!

W każdym pokoleniu, żywa pamięć umożliwia nam rozpoznanie obecności Chrystusa, pytanie, tak jak On pytał w Cezarei: A wy - za kogo wy mnie macie?

Odpowiedz na to pytanie ma podstawowe znaczenie dla przyszłości Kościoła w Kanadzie i dla przyszłości waszej kultury.

Zdajecie sobie sprawę, że wasza tradycyjna kultura, charakteryzująca pewien typ chrześcijaństwa, uległa zachwianiu. Jest więc otwarta na najróżniejsze prądy myśli, musi odpowiedzieć na niezliczone, nowe pytania. Coraz większego znaczenia nabierają nauka, technologia i sztuka, wartości materialne są wszechobecne. Jednocześnie panuje większa troska o popieranie praw człowieka, o pokój, sprawiedliwość, równość, wspólnotę, wolność.

W tym zmieniającym się społeczeństwie, bracia i siostry, musicie się uczyć wyraźnie głosić swą wiarę i według tej wiary żyć. Jak powiedziałem waszym bis-

kupom w październiku zeszłego roku. Czasy obecne to są czasy Boga, On da swemu Kościołowi czego potrzeba, póki tylko Kościół pozostanie otwarty, dzielny i pobożny. Będziecie umieli zachowywać pamięć o przeszłości, odwagę i lojalność w szych przodków, sami z kolei zabierając się do głoszenia Ewangelii w nowych sytuacjach. Będziecie umieli rozwijać nową kulturę, którą scali nowoczesność Ameryki, zachowując jednocześnie jej głęboko zakorzenioną ludzką. Ta ostatnia cecha bez wątpienia wynika z faktu, że waszą kulturę ukształtowało chrześcijaństwo.

NIE PRZYJMUCIE ROZDZIAŁU MIĘDZY WIARĄ A KULTURĄ

Nie przyjmujcie rozdziału między wiarą a kulturą. W chwili obecnej jesteście wezwani do nowego wysiłku misyjnego.

Kultura i nauczanie, które jest pierwszym i zasadniczym zadaniem kultury, to podstawowe poszukiwanie tego, co piękne, prawdziwe i dobre. Poszukiwanie to najlepiej odślania istotę ludzką jako podmiot, jako nosiciela własnej transcendencji. Pomaga jej ono stać się tym, czym być musi, a nie tylko polegać na tym, czym jest lub co posiada. Kultura wasza jest nie tylko odbiciem tego, czym jesteście, jest też tygłem dla tego, czym się stacie. Bez wątpienia będziecie rozwijać swą kulturę w sposób żywy i dynamiczny, nie lekając się trudnych pytań i nowego wyzwania. A jednak nie pozwolicie, by wprawili was w rozterkę blask nowości. Nie pozwolicie, by między przeszłością a przyszłością powstała luka, by doszło do braku ciągłości. Innymi słowy, będziecie rozwijać swą kulturę kierując się mądrością i rozważą, zachowując swobodę krytykowania tego, co można określić jako przemysł kulturowy, stale i głęboko troszcząc się o prawdę.

Wiara rozjasni kulturę, da jej aromat, wzmocni ją, jak mówi Ewangelia w odniesieniu do tego światła, soli i drożdży, którymi się nazywa uczniowie Jezusa. Wiara zapyta kulturę, jakie wartości wysuwa, jakie dać życiu przeznaczenie, jakie miejsce przeznacza dla ubogich i wydziedziczonych, z którymi identyfikuje się Syn Człowieczy, jak pojmuje wspólnotę, przebaczenie i miłość. Jeśli tak się stanie, Kościół nadal będzie poprzez was wypełniał swą misję. A wy oddacie posługę całemu społeczeństwu, nawet tym mężczyznom i kobietom, którzy nie dzielą z wami tych samych doświadczeń duchowych. Będziecie takimi świadkami szanując wolność sumienia, nie porzucając ich przy tym na pastwę pewnych imperatywów nowoczesnej cywilizacji, które głoszą, że służą postępowi ludzkiemu, ale w rzeczywistości umniejszają szacunek dla życia, godność miłości obejmującej osobę, poszukiwanie prawdziwych wartości człowieczeństwa.

Ale, powtarzam, wasza wiara musi pozostać czynna i mocna, musi się stale stawac coraz bardziej osobista, coraz bardziej zakorzeniona w modlitwach i w doświadczeniach sakramentów, musi sięgać do żywego Boga, Jego Syna Jezusa Chrystusa Zbawiciela, z pomocą Ducha Świętego, w Kościele. Jest to wiara, którą powinniście pogłębiać radośnie, aby nią żyć i świadczyć o niej w życiu codziennym i w nowych obszarach kultury. O tę właśnie łaskę musimy prosić dla przyszłości Quebecu i dla przyszłości całej Kanady.

Niech ta ziemia kanadyjska śpiewa Panu.

W NOTRE-DAME

przywilej wręczenia Gosciami prezentu - czapki kapitańskiej Organizatorka, Marcelle Lariviere, wyjaśniła "Kościół katolicki jest jak statek, Papież jest kapitanem, a my załogą" Ojciec Święty przyjął czapkę z uśmiechem, uniósł w górę, lecz zaraz odłożył Jak potem powiedziała reporterom Micheline, powiedział "Jest za mała, postaram się, by ją powiększono" Uśmiechał się, powiedział, że jest bardzo ładna

Ojciec Święty serdecznie witał się z dziećmi, całował je, sciskał dłonie Zgromadziło się w parku około 200 dzieci Każde z nich otrzymało w prezencie różanec w małym, brązowym pudełku

W bazylice Notre-Dame de Quebec

Wczesnym popołudniem Gosc opuszcza park i w publicznej kawałdziejce pojeżdża, witany owacyjnie po drodze, udaje się do bazyliki Notre-Dame de Quebec, na grób pierwszego biskupa Quebecu Francois de Laval, założyciela seminarium duchownego w 1663 r., beatyfikowanego w 1980

W seminarium wita go oklaskami grupa 250 sióstr zakonnych i księży Powiedziano im, by nie klaskali, ale uniósł ich entuzjazm Powiedziano im, by nie fotografowali, ale tu i ówdzie pojawiły się wśród habitów i sutan Kodaki Instamatic

W kaplicy - przedstawiciele zakonów, tych samych, które przybyły do dzisiejszej Kanady, wówczas Nowej Francji, w latach 1660-ych - Franciszkanów i Kapucynów, a także Jezuitów sióstr Urszulanek, Augustynów i księży z diecezji, wykładowców w seminarium

Ojciec Święty pojawia się w kaplicy, po kilkuminutowej modlitwie i medytacji u grobu pierwszego biskupa Quebecu Wybuch entuzjazmu Gosc przechodzi wśród zebranych, dotyka wyciągniętych rąk, widząc starszego wiekiem księdza gładzi go po policzku i całuje w czoło

Następują krótkie modły i pobłogosławienie płaskorzeźby biskupa Laval'a Jan Paweł II zbliżył się do mikrofonu, oznajmia, że w pierwszym dniu pielgrzymki składa hołd biskupowi Lavalowi, którego beatyfikował w 1980 roku, wraz z Marie d'Incarnation i Kateri Tekakwitha Mowi "Nie troszcząc się o siebie, biskup Laval zebrał razem pierwszych mieszkańców, którzy się nawrócili i chrześcijańskich osadników Chciał być wcieleniem Kościoła w tym nowym kraju"

I dalej "Kościół liczy na wasze działania i na wasze poświęcenie Rola wasza z całą pewnością uległa zmianie w ostatnich kilku latach, ale istota waszego powołania pozostaje ta sama ofiara uczyniona z siebie poprzez celibat i życie w modlitwie"

Specjalne słowa znalazł dla księży nauczających w seminarium i dla "podstawowego zadania, którego się podjęli"

Gdy szedł przez kaplicę, zakonnice i księży instynktownie kierowali się ku niemu Ale nadszedł czas rozstania

Gosc udał się na posiłek do arcybiskupiego pałacu Na ulicach tłum czekał za barierami, aż się znowu pojawi Była tam grupa amerykańskich dziewcząt z Nowego Jorku, które przyjechały z Long Island samochodem i dotarły aż na lotnisko w Quebecu Była młodzież z organizacji kościelnej Focolare, śpiewała i klasnęła, pod wielkim transparentem z napisem Un avec Toi - Zjednoczeni z Tobą

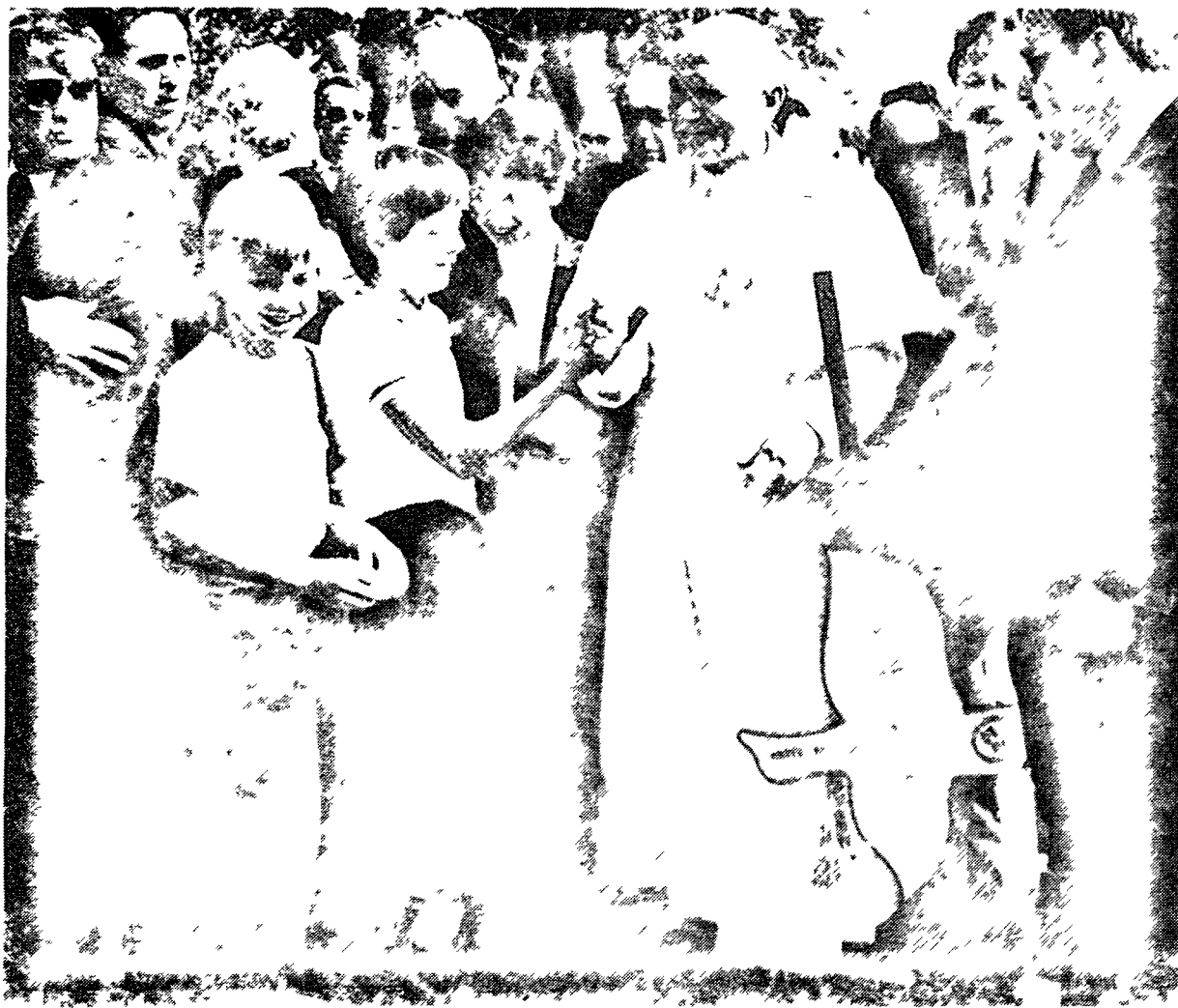
O 3 45 po południu, zanim Ojciec Święty wyszedł z pałacu, pojawili się agenci ochrony i autobus, w którym mieli jechać za "papamobilem" - papieskim pojazdem

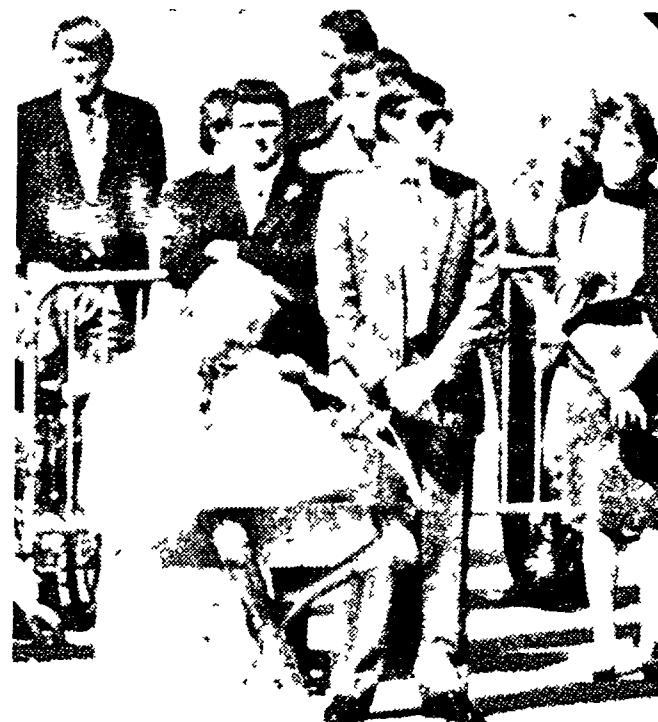
Jan Paweł przyciąga ludzi jak magnes. Trudno to wytłumaczyć w normalnie przyjętych kategoriach pogoni za sensacją. Jeanne Sauvé, gubernator generalny Kanady, witając Go powiedziała, że ludzie są dziś przejęci troską o przyszłość. Wielu z tych, co szukają Jego dotknięcia, Jego żywego słowa, spojrzenia - chcą od Jana Pawła nadziei i drogowskazu.

ŚWIADEK NADZIEI

“Przybywam do was jako pasterz i brat. Jestem waszym bratem jako człowiek i jako sługa Jezusa Chrystusa”.

Honory wojskowe i salwa z 21 dział

W GASNĄCYM ŚWIETLE WRZEŚNIOWEGO WIECZORU...

O 4 00 Papież wsiadł do oszklonego "papamobila". Powitała go owacja. Odjechał, uśmiechając się i pozdrawiając tłum. Kawalkada pojazdów składała się z samochodu radiotelewizyjnego, za którym jechał "papamobil", autobusów, samochodów i furgonów ochrony i kleru.

Msza św. na stadionie

Pierwszy dzień pielgrzymki zakończył się wczesnym wieczorem, mszą św. na terenach Uniwersytetu Laval. Na stadion przyszło prawie czwarte miliona wiernych.

Ołtarz wzniesiono na wielopiętrowym podium osmiometrowej wysokości. Od ołtarza Ojciec Święty wygłosił homilię, której tekst podajemy w niewielkim streszczeniu na str. 22.

Mszę św. koncelebrowali biskupi. Wśród tłumu wiernych nie brakło licznych Polaków, a na jednym z budynków widniał wielki transparent z napisem, po polsku: "Witaj Ojciec Święty!". Było wiele młodzieży, wiele osób ubranych nieformalnie, w dzinsy, koszulki, letnie suknie.

W gasnącym świetle wrzesniowego wieczoru, wśród echa muzyki liturgicznej płynącej nad tłumem, Ojciec Święty stał u szczytu ukwieconego ołtarza.

Podczas mszy św. na stadionie, w czytaniu Ewangelii wzięły udział kobiety, co podkreśliła prasa kanadyjska. Kobiety brały też udział w udzielaniu komunii św.

Po mszy św. Ojciec Święty udał się do rezydencji arcybiskupa Quebecu i Prymasa Kanady Louis Alberta Vachona, gdzie spędził noc.

Pani Jeanne Sauvé, gubernator generalny Kanady powitała Ojca Świętego słowami: "Przyjmujemy Cię jako proroka".

WŚRÓD CIERPIĄCYCH

Zaczyna się drugi dzień pielgrzymki. Jan Paweł II opuszcza rannem rankiem rezydencję arcybiskupa Quebecu i prymasa Quebecu Louisa Alberta Vachona. Niezmordowana energia Pielgrzyma budzi powszechny podziw.

dzien drugi

Miecz Jana II Sobieskiego

Wczesnym rankiem, jeszcze przed odziną szczytu na ulicach Quebecu, Ojciec Święty zwiędził w "papamobilu" loniczne ulice miasta, z uśmiechem pozrawiając mieszkańców.

Około 8 30 rano, Gość dokonał otwarcia wystawy sztuki sakralnej w Musee du Quebec. Zwiedzając muzeum, zatrzymał się przed dziełami sztuki polskiej, ocalonymi ze zniszczeń II Wojny Światowej. Jest wśród nich poświęcony miecz króla Jana III Sobieskiego, ofiarowany monarchie przez papieża Innocentego XI w 1684 roku, oraz arras z królewskiej kolekcji.

Oglądając sztychy i rysunki, ilustrujące historię Kościoła w Kanadzie, Jan Paweł II zatrzymywał się często, zadając

pytania premierowi prowincji Rene Levesque'owi i arcybiskupowi Vachonowi.

Spotkanie z misjonarzami

W muzeum spotkał się też z biskupami prowincji Quebec, funkcjonariuszami rządowymi, 22 przedstawicielami 3500 misjonarzy z Quebecu, rozsiadanych po świecie, kardynałami z Francji i Górnej Wolty, oraz biskupami z Górnej Wolty, Japonii, Kolumbii i Stanów Zjednoczonych.

Najdłużej rozmawiał z ks. Benoit Laplante, deportowanym ostatnio z Nikaragui przez rząd Sandinistów. Ojciec św. powiedział, że "ostatnio negocjował z urzędnikami stamtąd", nie podał jednak szczegółów.

"Uczestniczymy w cierpieniu naszych braci i sióstr"

Tymczasem, na bulwarze Wilfrid Hamel, w Centre Pour Handicapes Francois-Charron - osrodku dla niepełnosprawnych - już od 5 rano czekali na zapowiedzianą wizytę Jana Pawła II. Gość przyniósł im posłanie nadziei.

Wielu spośród chorych i cierpiących, na wózkach inwalidzkich, otwarcie płakało. Ojciec Święty szedł wśród nich wolno, darząc ich słowem, gestem, dotknięciem. Jedną z kobiet ucałowała mu rękę.

Ojciec Święty, który sam zaznał wiele cierpienia po zamachu na Jego życie w maju 1981, był wyraźnie wzruszony cierpieniem, widocznym na twarzach wielu spośród 450 pacjentów.

Przemawiając, powiedział ze swiat nie może ignorować cierpienia uposledzonych. "Wszyscy uczestniczymy w cierpieniu naszych braci i sióstr. Gdybyśmy tylko małą część budżetu, przeznaczoną na wysięg zbrojen, poświęcili temu zadaniu, moglibyśmy osiągnąć znaczny postęp i ulżyć losowi wielu cierpiących". Słowa te przyjęto gorącymi oklaskami.

Jan Paweł II powiedział też, że świat nowoczesny fascynuje się produktywnością, zyskiem, wydajnością, szybkością i siłą fizyczną, ale pojawiły się znaki, że to się zmienia.

"Wydaje się, dzięki Bogu, że nasze społeczeństwo stopniowo staje się coraz bardziej świadome losu ludzi niepełnosprawnych. Mają oni prawa, które często się zaniedbuje". Dodał, że osoby niepełnosprawne nie mogłyby się rozwijać, gdyby nie poświęcenie, oparcie i ludzkie ciepło tych, co pracują w ośrodkach takich, jak ten w Quebec City. "Błogosławieni, którzy rozumieją język błogosławieństw. Cierpienie ludzkie staje się dla nich siłą, która pomaga w przekształcaniu świata".

Potrzeba "dobrych Samarytanów", którzy z wyobraznią, śmiało, przy poparciu władz publicznych, będą zaspokajali potrzeby osób niepełnosprawnych.

"Jest ważne, by nie tylko kochać człowieka niepełnosprawnego i mu pomagać, ale by człowiek ten w miarę możliwości świadomy był swej godności i swych możliwości, swej woli, zdolności porozumiewania się, współpracowania z innymi - w trakcie codziennej walki o to, by utrzymać i rozwinąć swe możliwości".

"Myszę, też o mężczyznach i kobietach z zakonów, ofiarowujących swe konsekrowane życie służbie dla uposledzonych, o księżach, którzy przynoszą im skuteczne znaki miłości Chrystusa".

Do Ste. Anne de Beaupre

Czas na odjazd limuzyną od odległego o 40 km Ste. Anne de Beaupre, gdzie spotkanie wyznaczono na jedenastą przed południem.

Przed samym wyjazdem, przed opuszczeniem arcybiskupiego pałacu w Quebec City, Jan Paweł II spotyka się jeszcze z trzema księżmi Oblatami, by mu pomogli oszlifować wymowę różnych słów w językach indyjskich i po inuicku. Ojciec był pod wrażeniem talentu językowego Papieża.

W Ste. Anne de Beaupre czekał już 30-tysięczny tłum, było wśród nich około 6 tys. Indian i Inuitów.

Wigwamy i czółna

Juz od kilku dni ściągali tu tubylcy z całej rozległej prowincji, samochodami, autobusami, czółnami. Była to dla nich tradycyjna pielgrzymka do słynnej na cały

świat świątyni, którą odbywają dwa razy do roku, od przeszło trzystu lat. Tym razem miał ją usświetnić Ojciec Święty.

Zgromadzili się przedstawiciele dziesięciu plemion tubylczych, wśród nich Algonkwiniów, Mohawków, Micmaców, Attikameków, Huronów, Montagnais, Inuitów i Naskapi. Poprzedniego dnia, w niedzielę, odbyli przed bazyliką tradycyjny bankiet, połączony z tancami. Zjawiała się nawet 147-osobowa pielgrzymka z Schefferville i Davis Inlet, z odległego Labradoru.

Każda grupa ofiarowała Ojcu świętemu prezenty: fajki pokoju, sztychy, koce, miękkie buty „mukluki” ze skóry karibu.

Zgodnie ze swym obyczajem, słuchali Papieża w spokoju, ale nie mogli powstrzymać oklasków, kiedy Gość wspominał o beatyfikacji Kateri Tekakwithy w 1980 roku.

Ojciec Święty przemawiał ze schodów bazyliki, w deszczu. Mówił po francusku. Dziękował za pieśni, radził nie zwracać uwagi na zimny deszcz. Powiedział, że to biblijny symbol łaski.

Tymczasem na stacji czekał już specjalny pociąg, złożony z dziesięciu wagonów. Dla Papieża przygotowano specjalny wagon kuloodporny. Na trasie pociągu towarzyszą mu samochody ochrony, jadące szosami wzdłuż linii kolejowej, w górze patrolują eskortując pociąg helikoptery Szosy i ślaki powietrzne są na czas przejazdu Papieża zamknięte dla ruchu.

Ze spotkania w Ste. Anne Ojciec Święty wraca w południe do Quebecu, na positek i krótki odpoczynek w pałacu arcybiskupim. O pierwszej ma odjechać pociągiem z Quebecu do Trois Rivieres.

Ze stacji Trois Rivieres, w kawalkadzie samochodów świątyni Matki Boskiej — Notre Dame de Cap, w Cap-de-la-Madelaide Tu Gość celebrował trzygodzinną mszę. W deszczu i gwałtownego wiatru, przyszły dziesiątki tysięcy wierznych, z Cap-de-la-Madelaide i pobliskiego Trois Rivieres.

(Ponizej i na str. 26 drukujemy homilię wygłoszoną w Ste. Anne.)

HOMILIA DO INDIAN I INUITÓW

W poniedziałek 10 września, przed południem, Jan Paweł II spotkał się z Indianami i Eskimosami (Inuitami) w świątyni Ste. Anne de Beaupre. Oto, w tłumaczeniu, obszernie streszczenie Jego słów.

Drodzy bracia i siostry!

Dziękuję wam z całego serca za przybycie z tyłu okolic, nawet z bardzo daleka, bym się mógł spotkać z wami, tak jak się spotkam z waszymi braćmi i siostrami w Huronii i Fort Simpson.

Nie tracąc swej kulturalnej tożsamości, zrozumieliscie, że Bóg przesłał wam chrześcijańskie posłanie, tak jak je przesłał innym. Przybywam dziś pozdrowić was, ludy tubylcze, które przybliżają nam początki Kanady. Przybywam celebrować z wami waszą wiarę w Jezusa Chrystusa.

HOMILIA

Przez wieki, drogie ludy amerykańskich Indian i Inuitów, stopniowo odkrywaliście w swych kulturach szczególne drogi życia z Bogiem i ze światem, zachowując jednocześnie lojalność wobec Jezusa i Ewangelii

Rozwijajcie nadal te wartości moralne i duchowe — przenikliwe poczucie obecności Boga, umiłowanie swej rodziny, szacunek dla starszych wiekiem, solidarność ze swym ludem, wspólnotę, gościnność, poszanowanie natury, wagę przywiązaną do ciszy i modlitwy, wiarę w Opatrzność

Strzeżcie tej mądrości, jak skarbu Gdyby pozwolono jej zubożec, zubożeliby ludzie wokół was Aby w nowy sposób przeżywać te wartości duchowe, potrzebujecie dojrzałości pogłębienia chrześcijańskiego posłania, troski o godność istoty ludzkiej i dumy z tego, że się jest Indianinem i Inuitem To wymaga odwagi, aby wyeliminować wszelkie formy zniewolenia, które mogłyby narazić na szwank waszą przyszłość

Niepokoicie się o przyszłość swej indyjskiej i inuickiej tożsamości i o przyszłość swych dzieci i wnuków Przy tym jednak nie odrzucajcie postępu naukowego i technologicznego Widzicie wyzwanie, jakim jest ten postęp i umiecie go jak najlepiej wykorzystywać

Nie bez przyczyny jednak, chcecie mieć kontrolę nad swą przyszłością, zachować swoje cechy kulturowe, założyć system nauczania w którym szanowana jest wasza mowa

Synod biskupów O Sprawiedliwości na Świecie (1971) stwierdził, że każdy naród, we wzajemnej współpracy, powinien kształtować swój własny rozwój gospodarczy i społeczny i że każdy naród powinien brać udział w realizowaniu powszechnego, wspólnego dobra, jako aktywny i odpowiedzialny członek ludzkiej społeczności

W tej to perspektywie musicie być architektami własnej przyszłości, działającymi swobodnie i z odpowiedzialnością Niech mądrość waszej starszyny połączy się z inicjatywą i odwagą waszej młodzieży, aby stawiać czoła temu wyzwaniu

Wiem, że stosunki między tubylcami a białymi ludźmi są często napięte i skazane na uprzedzenie Co więcej, w wielu miejscach tubylcy znajdują się wśród najbardziej uboższych i najbardziej marginalnych członków społeczeństwa Cierpią na skutek faktu, że opóźnia się uznanie ich tożsamości i ich zdolności do uczestniczenia w kształtowaniu swej przyszłości

Ci, co rządzą tym krajem, coraz bardziej biorą sobie do serca wasze kultury i wasze prawa i pragną naprawić trudne sytuacje Jest to już widoczne w niektórych częściach ustawodawstwa, otwartego oczywiście na dalszy postęp, oraz w rosnącym uznaniu waszej własnej władzy podejmowania decyzji

Miejmy nadzieję, że rozwiną się współpraca i dialog, oparte na dobrej wierze i na akceptacji innych w ich odmienności Kościół nie interweniuje bezpośrednio w sprawach świeckich, lecz wiecie, że troszczy się o was i wiecie, że usiłuje natchnąć wszystkich tych, co chcą żyć w duchu chrześcijańskim

Jezus Chrystus, w którego wierzymy, może zerwać łańcuchy naszego własnego i kolektywnego samolubstwa Daje nam moc swego ducha, abysmy mogli ztryumfować nad przeciwnościami i osiągnąć sprawiedliwość

Upewnieni, że Bóg was kocha, weźcie się do dzieła Pamiętajcie nieustannie, że kościół Jezusa Chrystusa jest waszym kościołem Jest miejscem, gdzie słońce sło-

wa oświeca was, gdzie znajdujecie strawę i siłę, aby iść naprzód swoją drogą Jest jak te schronienia, które wasi przodkowie budowali wzdłuż tras swych podróży, aby nikt w drodze nie znalazł się bez zapasów

Pozwólcie mi powtórzyć ten opis kościoła w niektórych z waszych własnych języków Przybliż mi to do was i da wyraz moim braterskim uczuciom

Kościół to dla was *Asadzigan* Boga (Algonquin)

Kościół to dla was *Szeszetan* Boga (montagnais)

Kościół to dla was *Szisztitagn* Boga (Cree)

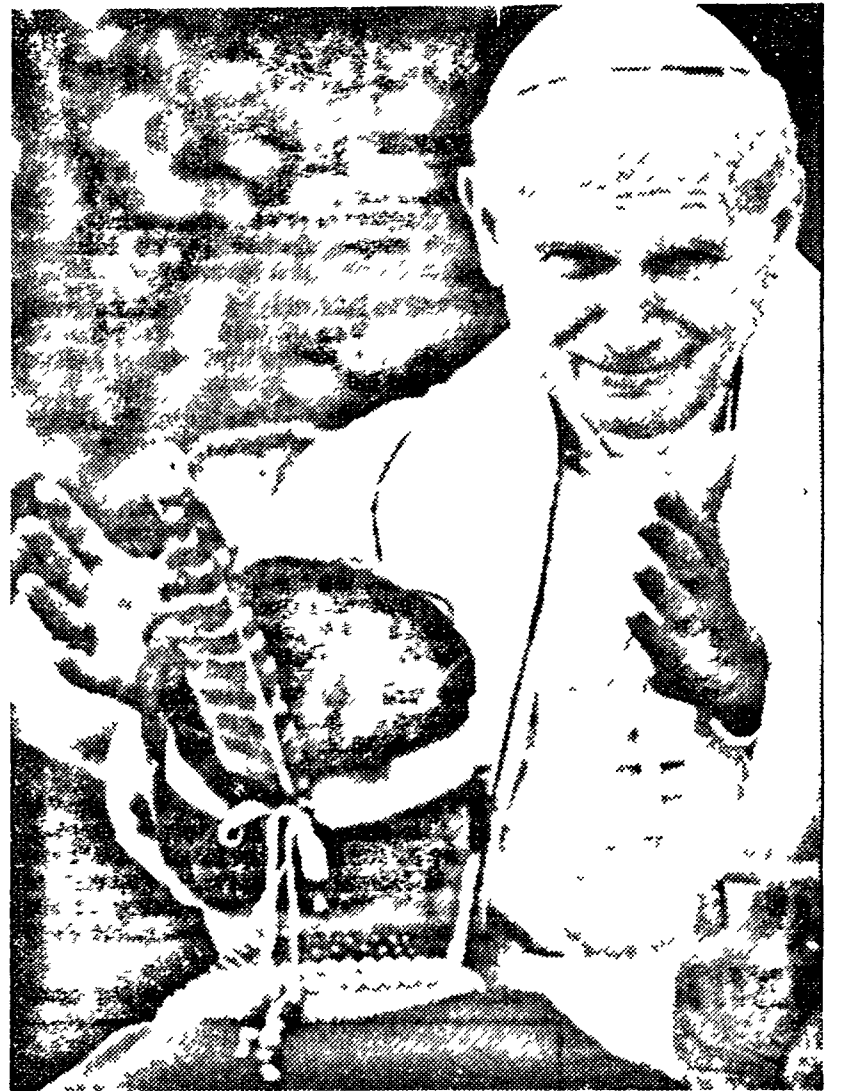
Kościół to dla was *Tesztitagan* Boga (Atikamek)

Kościół to dla was *Ia-Ien-Ta-Ien-Ta-Kua* Boga (Mohawk)

Kościół to dla was *Apatagat* Boga (Micmac)

Teraz musimy się pożegnać W języku naszych braci i siostr Inuitów, chciałbym was zapewnić, że jesteście moimi przyjaciółmi, wy wszyscy, których kocha Bóg! *Ilannaarivapsi tamapsi naglidzauvusi dzisusnut*

Będę was niość w sercu i w modlitwach Powierzę was Marii i świętej Annie, abyscie mogli rosnąć w wierze i na swój własny sposób dawać świadectwo Jezusowi Chrystusowi w tym kraju W imię Jezusa Chrystusa, błogosławię was z całego serca

Ojciec Święty przyjmuje szal modlitewny od Indianki

MIŁOŚĆ MARYI

MARIA MODELEM

A oto tłumaczenie obszernego skrótu homilii Ojca Świętego, wygłoszonej w poniedziałek 10 września, w bazylice Notre-Dame-du-Cap

Maria jest podstawowym modelem dla Kościoła, kroczącego drogą wiary, nadziei i drogą miłosierdzia. Kanadyjski Kościół dziękuje Marii za pomoc w budowaniu wiary ludu Bożego przez wiele pokoleń. Zaprawdę, kiedy przemiesiono na ziemię kanadyjską świadectwo wiary katolickiej i kiedy lud wziął w nim udział, Dziewica Maria wzięła ważną rolę w pójściu śladami Jezusa Zbawiciela, słowo stało się w niej ciałem i ciałem stało się w rozwoju tego wierzącego narodu.

Tak samo jest w każdym kraju. Wiecie o tym, że moi rodacy w Polsce doświadczali tego najgłębiej. Mówimy o oddaniu, mocno zakorzenionym w sercach ludu chrześcijańskiego, w jego codziennej modlitwie, w jego rodzinach i parafiach. A zawsze odzwierciedla się to w budowaniu ważnych świątyni maryjnych, do których wierni przybywają w pielgrzymkach i gdzie Dziewica we własnej osobie, na swój

własny, specjalny sposób, objawia swoją czułość i, w szczególny sposób, swe potężne wstawiennictwo.

Pielgrzymki te przynoszą nam „godziny niebiańskie”, jak je niektórzy nazwali, w radości wiary z Maryją. Dalekie są od tego, by nam pozwolić na ucieczkę od codziennych trudów, a dają nam nową siłę, by żyć w Ewangeliu dzisiaj, pomagając nam zarazem przejść na drugi brzeg życia, gdzie Maryja, błyszcząca już jako symbol niezawodnej nadziei i pocieszenia, przed oczyma ludu Bożego w pielgrzymce.

Tak jest, pielgrzymka Maryjna jest nadal wielkim darem dla ludu kanadyjskiego. Niech nigdy nie wysychają potoki wiernych, dążących tutaj na modlitwę.

Ja sam, który tak bardzo pragnę, by każda z moich pasterskich wizyt za granicą zaznaczyła się pielgrzymką do wielkiej świątyni Dziewicy, jestem wzruszony i przejęty, stając się pielgrzymem Maryi w tym tutaj miejscu i zawierając naszej Matce moją misję apostołską i wiarę całego ludu chrześcijańskiego w Kanadzie.

W TROIS RIVIÈRES

A oto słowa Ojca Świętego wypowiedziane po francusku do wiernych w poniedziałek 10 września, w starej świątyni Notre-Dame-du-Cap w Trois Rivières, w prowincji Quebec. Podajemy tłumaczenie obszernego streszczenia.

Odkąd nastąpiła tu ewangelizacja, panował tu kult maryjny.

Jakże bowiem można głosić i realizować dzieło syna, nie zwracając się do matki, nie podziwiając jej szczerości i wiary, nie błagając o jej wstawiennictwo? Ta wiekowa świątynia Notre-Dame-du-Cap jest świadectwem tego faktu.

Przybywają tu pielgrzymi z całego Quebecu, z innych prowincji, z całej Kanady. Okresy pielgrzymek to momenty szczytowe w chrześcijańskim życiu, okazje do wspólnej i osobistej modlitwy, w duchu swobody i prostoty, nie zawsze obecnym w domu. Są okazją do powrotu do źródeł, w poszukiwaniu Słowa Bożego. Przybywamy tu, by złożyć nasze troski u stóp Maryi, z ufnością miłą Bogu. Jednocześnie często odkrywamy na nowo swe własne powołanie, jako chrześcijanie, jako księża, jako ludzie zakonu. Kontemplacja Maryi Niepokalanej prowadzi do o-

czyszczenia pożądań, do sakramentu pokuty, do odnowy serca, ożywionego Duchem Świętym. I jestem pewien, że wielu, po odprawieniu tutaj modłów z Maryją, jak i w święto Zesłania Ducha Świętego, powróci do domu z większym zapalem apostołskim.

Jest więc bardzo ważne, aby te pielgrzymki były odpowiednio przyjmowane, by wzywano w nich ducha modlitwy i możliwie największą duchową wrażliwość.

Chciałbym też wyrazić uznanie członkom zakonów, zarówno mężczyznom jak i kobietom, przyłączającym się do pielgrzymów, służącym im i modlącym się z nimi. Dzisiaj szczególnie wysoko cenię obecność zakonnic kontemplacyjnych, które jak Maria siostra Marty, stoją przed Panem w adoracji, jednocząc się z jego pochwałą Ojca, z jego odkupicielską ofiarą, aby nieść świadectwo swej gorącej miłości do Chrystusa, który tak bardzo nas kocha i którego znajdujemy tutaj, w Błogosławionym Sakramencie.

Ta cicha, niesamolubna forma modlitwy, jest ważnym świadectwem dla wszystkich pielgrzymów przybywających do tej świątyni. W tajemniczy sposób pogłębia nasze życie duchowe.

DO MONTREALU

Po mszy św w Cap-de-la-Madelaide, około 7 wieczor, Ojciec święty udał się w dwugodzinną podróż pociągiem do odległego o 320 kilometrów Montrealu.

Polacy na trasie

Kolej do Montrealu biegnie północnymi brzegami rzeki Sw. Wawrzynca, przez najstarszą część prowincji Quebec, skolonizowaną przez białych osadników przed trzystu laty. Jak zaobserwowali kanadyjscy dziennikarze, na trasie spotkała Ojca Świętego spontaniczna manifestacja gorących uczuć dla Gościa ze Stolicy Piotrowej. Na stacjach kolejowych tłoczyli się mieszkańcy okolicznych miasteczek i osiedli, by witac swego Papieża. Ludzie stali na blaszanych dachach domów, wspinali się na słupy z przewodami elektrycznymi, wchodzili na zamprovizowane rusztowania, aby tylko móc Go zobaczyć.

Na jednej ze stacji zebrali się rodacy Jana Pawła II, w grupie przetkanej kolorowymi strojami ludowymi kobiet.

Polacy są na trasie papieskiej pielgrzymki na każdym niemal kroku. Czasem dostrzegają ich i rozpoznają reporterzy, zwracający uwagę na stroje, transparenty, łatwo widoczne symbole. W wielu wypadkach tylko inny rodak może ich rozpoznać, słysząc słowa polskiej mowy, szepot modlitwy, okrzyk powitania w kanadyjskim tłumie. Przybywają zewsząd, z wielkich miast, z miasteczek, z zabitych deskami farm, kopalni, papierni, Bóg wie skąd, ze wszystkich miejsc, dokąd poniosły ich emigranckie losy. Obecność Jana Pawła na kanadyjskiej ziemi ma dla nich - dla nas wszystkich - szczególne znaczenie.

Polacy pojawili się też na trasie pielgrzymki w Montrealu. Kiedy Papież przejeżdżał w kawalkadzie samochodów przez wypełnione tysiącami tłumami ulice, nad tłumem powiewała wysoko flaga Solidarności. Wielu witających miało zapalone świece i chorągiewki.

W Montrealu Ojciec Święty spędził noc w domu arcybiskupa Montrealu Monseigneur'a Paula Gregoire'a.

UWAGA POLONIA NAD PACYFIKIEM

KPK Okręg Vancouver B C prosi wszystkich Polaków o wzięcie udziału w Mszy Św. celebrowanej przez Ojca Świętego na lotnisku w Abbotsford we Wtorek 18 Września o godz. 14 00.

Polska grupa zgromadzi się w sekcjach L9 i L10 (lewa strona ołtarza). Sekcje te będą oznaczone polskimi flagami. Dysponujemy miejscem na 2 tys. osób.

Polacy w Vancouver powinni odebrać karty wstępu u P. NESTOROWICZ (TEL. 434-2860) albo w parafii św. Kazimierza.

Polacy z poza Vancouver otrzymują karty wstępu przy wejściu do sekcji.

POWITAJMY OJCA ŚWIĘTEGO W JEDNEJ ZWARTEJ GRUPIE

KPK
Okręg Vancouver
E Nestorowicz - Prezes

WITAŁY GO TŁUMY

Pierwszym wydarzeniem w programie dnia, we wtorek 11 września, było spotkanie z księżmi i klerykami (piszemy o tym na tej stronie, obok)

Kulminacyjnym punktem dnia była, jak zwykle podczas papieskich pielgrzymek, msza święta, odprawiona tym razem w godzinach południowych i trwająca około trzech godzin

Na nabożeństwie w parku Jarry zgromadziło się od 300 do 350 tysięcy osób Montreal jest jedną z największych diecezji katolickich na świecie

Po drodze na nabożeństwo, Ojciec Święty zatrzymał się na krótko w świątyni St. Marguerite Bourgeoys, by złożyć hołd pierwszej świętej kanadyjskiej, kanonizowanej w roku 1982 Marguerite Bourgeoys przybyła do Kanady w 1653, założyła tu nowy zakon i otworzyła pierwszą szkołę w Montrealu w roku 1658

Na trasach przejazdu Ojca Świętego w Montrealu, tysiące mieszkańców wyległo na ulice, witając dostojnego i drogiego Gościa. Było wśród nich wielu Polaków — członków emigranckiej społeczności w Montrealu i tych rozsiansych po całej prowincji Quebec

MONTREAL

TAJEMNICA I OBECNOŚĆ BOGA W SERCACH LUDZI

Pierwsze spotkanie zaczęło się już wkrótce po 8 rano Ojciec Święty przemówił do przeszło trzech tysięcy księży i kleryków, zgromadzonych w kaplicy Sw. Józefa Przedstawiamy, w tłumaczeniu, fragmenty tego ważnego wystąpienia

„Im bardziej społeczeństwo się dechrystianizuje, tym bardziej dotyka je niepewność i obojętność, tym bardziej potrzebna mu jest w osobie księży ta radykalna wiara, która jest jak światło latarni morskiej w mrokach nocy, lub jak skała, na której może się oprzeć”

„Stoicie także w obliczu kryzysu wartości wartości wiary, modlitwy, praktyk religijnych, wartości moralnych, wartości rodziny, w obliczu bardziej materialistycznego, bardziej egoistycznego stosunku do życia”

Powiedział dalej, że księżom powierzono zadanie kierowania sumieniami i udzielania odpowiedzi na niezliczone pytania, wylaniające się ze współczesnych wydarzeń i odkryć

„Mam na myśli, między innymi, wszystko to, co mogłoby pomóc rodzinom, młodzieży, narzeczonym, nowym małżeństwom, w lepszym zrozumieniu planu Bożego w sprawach miłości, znaczenia więzów małżeńskich, odpowiedzialności rodziców, wierności, nie tylko z punktu widzenia moralnego, ale i teologicznego i duchowego”

Ojciec Święty stwierdził, iż jest świadom tego, że księża są przejęci troską o osobę ludzką, o sprawiedliwość, wspólnotę, o godność biednych, upośledzonych, o ludzi starych i wyizolowanych, o solidarność z głodnymi masami

„A musicie się troszczyć o to w społeczeństwie, w którym nieumiarkowana konsumpcja istnieje obok braku zabezpieczenia i bezrobocia”

Mówił następnie Ojciec Święty o kwestii posłuszeństwa księży wobec biskupów i przywódców Kościoła

„Jest to podstawa odpowiedzialnego posłuszeństwa, które mu (biskupowi) jesteście winni, podstawa na której opiera się wasza roztropna i ufna z nim współpraca”

„Bez niego (biskupa) nie da się budować Kościoła Bożego, a zarazem z wami i poprzez was wasz biskup wywiązuje się ze swych obowiązków pasterza w określonym kościele, w niezawodnej łączności duchowej z następcami Piotra”

Ojciec Święty mówił dalej o obowiązku księży misyjnej pomocy ludziom borykającym się z trudnościami życiowymi

„Musicie stanąć na wysokości zadania, nie dopuszczając do siebie paraliżu, musicie odzyskać swobodę i dynamizm swej wiary”

„Zaden chrześcijanin, a zwłaszcza zaden ksiądz, nie może kontentować się milczeniem, lub potulnie stać na uboczu, tłumacząc to tym, że nasze społeczeństwo jest pluralistyczne”

„Musimy dopilnować, by głos Chrystusa miał prawo do tego, by go tym kraju słyszano, by mogła go swobodnie przyjmować mentalność mężczyzn i kobiet”

Następnie Ojciec Święty ostrzegł, jak już to czynił wielokrotnie, przed nowoczesnymi prądami, które zagrazają tak społeczeństwu jak i Kościołowi

Powiedział „Aby się przeciwstawić wezwaniu sekularyzacji, potrzebna jest większa wiara, przede wszystkim wśród księży”

Mimo tej nowej sytuacji, mówił dalej, nie wydaje się, by większość księży kanadyjskich była zniechęcona. Są oni skłonni przyjmować tę sytuację jako próbę, jako okazję ofiary, do oczyszczenia, do odnowy w pokorze i miłości

Spytał, czy nie jest to powodem zaniepokojenia, kiedy ludzie unikają spowiedzi

„W jakiej mierze jesteśmy dostępni pod tym względem?”

„Czy dostatecznie wychowujemy ludzi w sprawie poczucia grzechu i miłosierdzia Boga?”

„Jak się wywiązujemy z nauczania młodzieży? Jak warunki do nauki stwarzamy dorosłym?”

Ojciec Święty podkreślił, że właściwe przedstawianie wiary jest zadaniem niezmiernie wymagającym

„Musisz się to czynić tak, by dotrzeć zarówno do serca jak i do umysłu, dochowując jednocześnie wierności zasadom wiary”

Z okazji wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II
w Kanadzie

najlepsze życzenia Klientom i całej Polonii
składa

POLIMEX
PACZKI DO POLSKI

PACZKI MORSKIE DOSTAWA 5 - 8 TYGODNI
PACZKI LOTNICZE DOSTAWA DO 21 DNI

POLIMEX OFERUJE RÓWNIEŻ:

- ★ przesyłkę pieniędzy z dostawą do rąk odbiorców w Polsce
- ★ wysyłkę lekarstw
- ★ owoce cytrusowe
- ★ wysyłkę lodówek, zamrażarek, pralek i innych art. technicznych
- ★ szeroki wybór paczek żywnościowych: każda paczka jest ubezpieczona, wszystkie paczki dostarczane są do domu adresata

POLIMEX

2053 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONT. M6R 1W8
TEL. 537-7914

KORZYSTAJCIE PAŃSTWO Z USŁUG
NAJSTARSZEJ WYSPECJALIZOWANEJ FIRMY WYSYŁKOWEJ
W TORONTO
Lokalni przedstawiciele w całej Kanadzie

**NAJKORZYSTNIEJSZE OKAZJE
POZASEZONOWE**

TORONTO—WARSZAWA—TORONTO	od \$ 791.00
TORONTO—LONDYN—TORONTO	od \$ 529.00
TORONTO—FRANKFURT—TORONTO	od \$ 629.00
Jumbo Jet 747 lub DC 10, dozwolony bagaż 140 funtów	
CODZIENNE ODLOTY NA OKRES OD 7 do 90 DNI	
JAMAJKA 1 tydzień	od \$ 299.00
MEKSYK 1 tydzień	od \$ 489.00
HAWAJE 2 tygodnie	od \$ 929.00
FLORYDA 1 tydzień	od \$ 359.00
BAHAMAS 1 tydzień	od \$ 349.00

(Przelet, hotel, transport z lotniska do hotelu i z powrotem)

GWARANTOWANE PRZESYŁKI PRZEZ PKO
BONY DOLAROWE I ZLECENIA DO WYBORU,
SAMOCHODY, DOMY, MASZYNY ROLNICZE

KATALOGI 1984/85 WYSYŁAMY NA ŻĄDANIE
Po dodatkowe informacje i rezerwacje prosimy zgłaszać się

HIGH PARK TRAVEL CENTRE LTD.
Największe polskie biuro podróży JERZEGO ŁUCKIEGO
1592 Bloor Street West, Toronto, Ont M6P 1A7 (Stacja kolejki Dundas W)
TEL . 533 - 9496, 533 - 9497, 533 - 8417, 533 - 8235